A-000253

Vol. No. V

No. 1

26th March, 1974.
5th Chaitra, 1896 S. E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		Pages
Oral Answers to Questions.	..	1
Short Notice Questions and Answers.	..	24
Election of Deputy Speaker.	..	34
Motion:		
re: Production of Records relating to cancellation of Sri Vittal Reddy's quarter, before the High Court. (Withdrawn)	..	44
Business of the House.	..	47
Paper laid on the Table:		
Audit Report on the A. P. State Financial Corporation for 1972-73.	..	47
Government Bills:		
The A. P. Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1974 (Introduced)	..	47
The A. P. Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Amendment Bill, 1974 (Introduced)	..	48
The A. P. Cess Validation Bill, 1974 (Introduced)	..	48

[Contd. on 3rd Cover.

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH.
AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, HYDERABAD
1975

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri P. Ranga Reddy

Deputy Speaker: Sri Syed Rahmat Ali

Panel of Chairmen :

1. Sri Kaza Ramanadham
2. Sri Baddam Yella Reddy
3. Smt. D. Indira
4. Sri M. Yellappa

Secretary : Sri A. Shanker Reddy, B.A., LL. B.

Assistant Secretaries:

1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri P. Ranga Rao
3. Sri E. Sadasiva Reddy
4. Sri V. K. Viswanath
5. Sri S. Purnananda Sastry
6. Sri K. Satyanarayana Rao
7. Sri R. N. Sarma

Pages

The A. P. Hackney Carriage and the Public Conveyances (Amendment) Bill, 1974 (Introduced) .. 48

The A. P. Factories and Establishments (National Festival and other Holidays) Bill, 1974 (Introduced) .. 48

The A. P. Appropriation (Vote on Account) Bill, 1974 (Passed) .. 49

Supplementary Estimates of Expenditure for 1973-74 (Granted) .. 68

Demands for Excess Grants for 1967-68 (Granted) .. 69

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Nineteenth Day of the Third Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday the 26th March 1974

The House met at Half-Past Nine of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

RED-ROT DISEASE

525—

*3174—Q. —Sri P. V. Ramana (Anakapalli) :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is not a fact tha Red-rot disease to Sugarcane took virulent shape and has spread in almost all the villages of the Anakapalli cooperative Agriculture and Industrial Society Limited (Sugar factory) area, in Visakhapatnam District ;

(b) whather the Deputy Director of Agriculture (Cane Development Co-ordination Officer) ,Anakapalli has submitted a proposal to the Director of Agriculture to eradicate the disease ; and

(c) if so, the action taken in the matter ?

The Deputy Chief Minister (Sri B.V. Subba Reddy):—

(a) Out of 114 reserved villages in the factory zone of Anakapalle Co-operative Agriculture and Industrial Society Limited red rot disease on sugarcane was noticed in 26 villages covering an area of 111 acres.

(b) Yes Sir.

(c) The scheme has been sent to the Government of India for sanction as a Centrally Sponsored Scheme.

An asterisk before the name indicates Correction by the Member

శ్రీ పి. వి. రమణ — ఖర్చు కేంద్ర ప్రభుత్వమే మొత్తం భరిస్తారా లేక మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొంత, కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత భరిస్తారా ?

Sri B. V. Subba Reddy :—This is a Centrally sponsored scheme, and it is going to cost 18 lakhs. We want to eradicate this disease in a phased manner, in three years. The scheme has already been sent to the Central Government and we are asking them to bear the entire expenditure. The expenditure for the first year will be Rs, 7.39 lakhs, for the second is 6.35 lakhs and third year 6.35 lakhs. This would cover an area of 70 000 acres under four sugar factories. We want to eradicate this disease once for all.

శ్రీ పి. వి. రమణ — రయితులకు ఏమయినా సబ్సిడి చేసే పద్ధతి ఉందా ? యీ స్కీము డిటెయిల్సు ఏమిటి ?

Sri B. V. Subba Reddy :—There is no question of subsidies We want the Central Government to bear the entire expenditure.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :—డిటెయిల్స్ అఫ్ ది స్కీము కావాలండి రెండు సంవత్సరములనుంచి ఇ ఫరు అవుతున్నారు మొదటి సంవత్సరం 200 ఎకరాలకు రెండో సంవత్సరం రెండు వేల ఎకరాలకు ఇలాగ వ్యాపిస్తూంది. నెగ్లెక్టుచేస్తే ప్రమాదం.

శ్రీ బి వి సుబ్బారెడ్డి :—పూర్తిగా డిటెయిల్స్ అఫ్ ది స్కీము అంటె కొత్త ప్లాను తయారుచేయాలసి ఉంది అప్పుడే We have already sent the Scheme to the Central Government We are awaiting sanction.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—సుగర్ కేన్ డిప్యూటి డైరెక్టరుగారు, ఫాక్టరీ వారు ఒక స్కీము వేసుకున్నారు. వన్ తర్డ్ ఫ్యాక్టరీవారు భరించడానికి.........

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇదంతా కేంద్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి:—కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి వచ్చేసరికి తెగులు హెచ్చుగా వ్యాపిస్తుంది. అడ్వాంసుగా ఫ్యాక్టరీవారు భరిస్తే అది రి-ఇంబర్సు చేయవచ్చుకదా.

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—అలాగంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఆమోదిస్తారోలేదో చెప్పలేము, ఫాక్టరీవారుకానీ రయితులు కాని ముందుకువస్తే ప్రభుత్వం సహాయం చేయడానికి వీలవుతుంది.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—ఇలాంటి తెగుళ్లు ఉన్నప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం పయినే ఆధారపడకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. లేకపోతే ప్రమాదంగా ఉంటుంది. ఒక ప్రాంతంనుంచి మరొక ప్రాంతానికి యీ తెగులు వ్యాపించవచ్చు. ఈ సందర్భములో రయితుల సహకారం కొంత ప్రభుత్వం కొంత ఏర్పాటుచేసి యీ తెగులు నివారించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమయినా ఏర్పాటుచేస్తుందా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—ప్రభుత్వం ఎంత చేయాలో అంత చేస్తుంది. తెలుగు తగిలిన వాటిని బరన్ చేస్తున్నారు. రయితులకు ఈ విషయములో

ఉద్యోగ్యేషన్ ఇస్తున్నారు. ఇది పూర్తిగా గరాశికేక్ విషయం కే ప్రభుత్వ వాళ్ళకు

శ్రీ పి. పాలవల్లి :—నా దగ్గరకు వచ్చిన సమాచారం ఇది. డిప్యూటీ డైరెక్టరు ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ యూనివర్ సిటీ ఆన్ హార్టికల్చర్ వున్నవారు యీ స్కీము ప్రిపేరుచేయుడానికి అనకాపల్లివారిని పిలిచారు. ప్రభుత్వంనుంచి ఒప్పుకొన్నారు అయ్యారు. వన్ థర్డు ఫ్యాక్టరీవారు భరించడానికి, వన్ థర్డ్ ప్రభుత్వం భరించడానికి, వన్ థర్డు అనకాపల్లి వారు భరించడానికి అని అన్నారు. డబ్బు లేనప్పుడు ఫాక్టరీ వారు అడ్వాన్స్ చేస్తే ఒప్పుకుంటే బాగుంటుంది. క్రితం సంవత్సరం 00 ఎకరాలకు యీ సంవత్సరం 2000 ఎకరాలకు తరువాత 60 వేలవరకూ కూడా వ్యాపించవచ్చు ప్రభుత్వం వెంటనే ఉత్తర్వులు జారీచేస్తారా?

Sri B. V. Subba Reddy :—I take the information from the Member and will try to find out what exactly is the scheme.

UNEMPLOYED AGRICULTURE GRADUATES

526—

*3448-(T) Q·—Sri Nallapareddi Srinivasulreddy (Gudur):—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) how many unemployed agriculture graduates are there in Andhra Pradesh now; and

(b) what are the steps the Government is taking to provide them employment ?

Sri B V. Subba Reddy:—(a) 735 candidates as per the Live Register of Employment Exchange for 1973.

(b) Apart from taking steps by providing employment as Assistant Agricultural Officers in Agriculture Department, the unemployed graduates in Agriculture are being encouraged to take up self employment scheme i.e., Establishment of Dairy Farms, Poultry Forms. Farm Consultancy and supply of inputs and in seed production and for which adequate technical and financial assistance is being provided by the Government. During 1973, 201 unemployed Agricultural graduates could be provided with employment. During 1974, it is proposed to provide employment to 551 unemployed Agricultural Graduates

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఎంప్లాయి మెంటు ఎక్స్చేంజిలో నమోదుచేసిన లిస్టు ప్రకారంగా 700 మంది అన్నారు. ఎంప్లాయి మెంట్ ఎక్స్చేంజిలో నమోదు చేసుకోకుండా ఎంతమంది వున్నారు ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—నమోదు చేసుకున్న వారి పేరులు నంబరు చెప్పాను. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజిలో రిజిస్టర్ చేసుకున్న లిస్టుప్రకారంగా ఫిగరు చెప్పాను. ప్రయివేటుగా ఎవరెవరు ఎక్కడెక్కడ ఉద్యోగాలు సంపాదించుకున్నారో ఆ సమాచారం నావద్దలేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—500 మందికి ఉద్యోగాలు ఈ సంవత్సరం ఇస్తామన్నారు. ఏమి వుద్యోగాలు ఇస్తారు ? జీతం ఎంత ఇస్తారు ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీమ్ వుంది. వారిని అందులో అబ్‌సార్బ్ చేయవచ్చు. క్రితం సంవత్సరం హాఫ్ ఎ మిలియన్ జాబ్స్ క్రింద కొంతమందికి ఇచ్చారు. ఈసంవత్సరం కొంతమందికి అన్ ఎంప్లాయిడ్ అగ్రికల్చరల్ గాడ్యుయేట్స్‌కు ఎరువుల ఏజన్సీ ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—స్ట్రిక్టుగా షెడ్యూల్డు కాస్ట్సుకు షెడ్యూల్డు కాలాలకు షెడ్యూల్డు ట్రయిబ్సుకు 12 శాతం రిజర్వేషను ఇవ్వాలి. ఇది అమలు కావడంలేదు. ఇప్పుడయినా పరిశీలించి అమలుచేస్తారా? జి. వో. ప్రకారంగా అమలుచేయాలి. రిజర్వేషను చేయాలని జి. ఓ లో. ఉంది. వారికి రైట్ వుంది.

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—ప్రయత్నం చేస్తాము.

Sri A. Sriramulu (Eluru) :—Keeping the technically qualified men idle is a collosall waste of preeious time and education. Will the Dy. Chief Minister tell us, as to howmany agricultural graduates have been given facility under the self-employment scheme, like seed production and dairy farming; and whether they have already started the schemes?

Sri B. V. Subba Reddy :—I do not have the figures,

9—40 A.M. శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ):—మేము ఒక వృత్తిలో స్పెషలైజ్ అయ్యాము మేము బ్రతకడానికి పనిచేస్తాము అని కోరుతూవుంటే గవర్నమెంటు సెల్ఫు ఎంప్లాయిమెంటు అని తెచ్చిపెట్టింది. దీనిలో వాళ్లు బ్రతికేటటువంటి మార్గాన్ని డిమాన్‌స్ట్రేషను చేసిందా?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—వారికి 9 నెలలు ట్రెయినింగు ఇస్తాము. నెలకు 300 రూపాయలు స్టయిఫండు ఇస్తారు. ఆ 9 మాసాలు ట్రెయినింగు అయిన తరువాత వారికి బ్యాంకులనుంచి రుణము ఇప్పిస్తాము. స్వయంగా వారంతా జీవించేదానికి ఎన్ని అవకాశాలు కావాలో అన్ని అవకాశాలు కలిగించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ కె. నరసింగరావు (సిరిసిల్ల) :—సెల్ఫు ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీముక్రింద ఇంతవరకు ఎంతమందికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు? వారికి ఫైనాన్షియల్ సహాయం చేస్తామని అన్నారు. ఏ స్కీముక్రింద ఎంత ఇచ్చారు?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—చాలా స్కీమ్స్ వున్నాయి, ఇప్పుడు ఆ డిటెయిల్స్ నాదగ్గరలేవు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అగ్రికల్చర్ గ్రాడ్యుయేట్స్ ఒక స్పెసిఫిక్ పర్పస్‌కు చదివినవాళ్ళు. వారు చదివి బయటకు వచ్చిన తరువాత మనం వారికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేక పోతున్నామంటే ఆకాలేజీలు క్లోజుచేయడం మేలేమో. ఎక్స్‌పాన్షన్ వుండదని వుపముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకుంటున్నారు, సెల్ఫు ఎంప్లాయిమెంటు ప్రోగ్రాంతప్ప ప్రభుత్వ ఉద్యోగం ఖచ్చితంగా ఇవ్వలేమని చెబుతున్నారు. అటువంటప్పుడు కళాశాలలు ఎందుకు? వారికి స్వయం ఉపాధి కల్పన కార్యక్రమంమీద బ్యాంకులు నిజంగా అప్పులు యిస్తున్నాయా?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి : — గౌరవ సభ్యులకు బాగా తెలుసు. సంవత్సరానికి 300, 400 మంది అగ్రికల్చరల్ గ్రాడ్యుయేట్సు తయారు అవుతున్నారు. అందరినీ ప్రభుత్వోద్యోగాలలో అబ్జార్బు చేయటానికి అవకాశం లేదు. ఎవరికి ఏ విధంగా వీలుంటే ఆ విధంగా సౌకర్యం కలుగచేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము,

అందుచేత ఫెర్టిలైజర్సు ఏజెన్సీ కంపెనీలకు అడ్రెస్ చేసి వారికి ఇవ్వాలని చూస్తున్నాము. ఇలాగ అన్ని విధాలా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వాళ్ళకు ఉపాధి కల్పించడానికి ఎంతవరకు వీలుంటే అంతవరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—735 మంది ఇందులో నిరుద్యోగులున్నారని చెప్పారు. 500 మందికి ఉద్యోగాలు ఇస్తామని అంటున్నారు మిగిలినవారికి ఏమి ఇస్తారు? షెడ్యూల్డు కులాలవారికి కానిస్టిట్యూషనల్ రైటు ప్రకారం 14% ఇస్తున్నారా?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—200 మంది గ్రాడ్యుయేట్సు వారంతట వారు ఉద్యోగాలు సంపాదించుకొని ఉండవచ్చు. Some of them would not have come forward or some of the well-to do people might not have come forward. షెడ్యూల్డు కులాలవారికి 14% తప్పకుండా చూస్తాము. I will certainly try to see that constitutional rights are protected.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—ఈ ప్రశ్నలో క్లాజు బి చాలా క్లియర్‌గా ఉంది. ఆ క్లాజుకు సమాధానమిస్తూ సెల్ఫు ఎంప్లాయిమెంటు ప్రోగ్రాం గురించి ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. దానిలో ఎంతమందికి ప్రొవైడ్ చేశాము, ఆ స్కీమ్సు ఏమిటి అన్నది కేవలం ఎకడమిక్‌గా చెప్పడంకంటె ప్రాక్టికల్‌గా If you do not know how many persons have been benefited by self-employment scheme, is that a convincing answer?

Sri B. V. Subba Reddy :—If a seperate question is put, I will be able to give an answer.

Sri A. Sriramulu :—This is the way in which the answers are given, Sir. I say nobody has been provided under this. Govt. must provide it. It is a sort of academic reply written by the Secretariat I do not think, there is any understanding of the question.

Regional Coffee Research Centre at Chintapally

527—

3449-(B) Q.—Sri Nallapareddy Srinivasulreddi: -Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to start Regional Coffee Research Station at Chinthapally to carry out applied research; and

(b) if so, when it will be materialised?

The Minister for Endowments, Sri Sagi Suryanarayana Raju, Deputised for the Chief Minister.

(a) & (b) :—Sir, there is no pronasal at present.

ఎ అండ్ బి. ప్రస్తుతం అట్టి ప్రతిపాదన ఏమీ లేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—చింతపల్లిలో ఒక రీసెర్చి స్టేషను కాఫీ డెవలప్‌మెంటుకు పెట్టమని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వం కోరిందా?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణ రాజు :—ఇదివరకు 1961 నుంచి 71 వరకు 1200 ఎకరాలలో కాఫీ పంటను పండించారు పాడేరు, చింతపల్లి ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో 1425 ఎకరాలలో కాఫీ పంట పండిస్తారు. శ్రీలంక శరణార్థులకు

పునరావాసం కల్పించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయంతో 5వ ప్రణాళికలో రంప ఏజన్సీలో 300 ఎకరాలలో కాఫీ పంట పండించడానికి మరొక పథకంకూడా ఉంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—చింతపల్లిలో కాఫీ రీసెర్చి స్టేషను పెట్టమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరిందా? కోరిఉంటే వారి సమాధానం ఏమిటి?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణ రాజు —రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోరింది. కాని వారు అంగీకరించలేదు. ప్రస్తుతం కేంద్ర ప్రభుత్వం అట్టి పథకాన్ని ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ప్రారంభించే సూచనలు కనిపించడం లేదు కాని కేంద్ర ప్రభుత్వ పునరావాస శాఖ కార్యదర్శి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పరిశోధనా కేంద్రాన్ని నెలకొల్ప డానికి తన పలుకుబడిని ఉపయోగించగలనని 23-6-73న ప్రధాన కార్యదర్శి ఛాంబర్సులో జరిగిన సమావేశంలో హామీ ఇచ్చారు. ఆయన వాణిజ్య యంత్రాంగ శాఖతో ఈ విషయం గురించి సంప్రదిస్తున్నారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షా, నా ప్రశ్నకు సరైన సమాధానం రాలేదు. మీరు ఎప్పుడు కోరారు? వారు ఇచ్చేట్లు లేరని ఒకసారి, వారు ఇవ్వలేదని మరొకసారి సమాధానం చెబుతున్నారు. ఇక్కడ 10 వేల ఎకరాలలో కాఫీతోటలు పెంచాలని పథకాలు వేసుకొంటున్నాము. ముఖ్యంగా షెడ్యూల్డు ట్రైబ్సు అభివృద్ధి కొరకు ఇవి జరుగుతున్నాయి. వైజాగ్ డిస్ట్రిక్టులో ఎక్కువ జరుగుతున్నాయి. మన రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరిందా? అక్కడ రీసెర్చి పెట్టమని కోరిఉంటె ఎప్పుడు కోరింది? అక్కడనుంచి సమాధానం ఏమని వచ్చింది? ఈ ఇన్‌ఫర్మేషను నా దగ్గర లేదని అంటే ఇంకోసారి చెప్పండి

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—వారు అడిగిన ప్రశ్న మేము అడగక పోతే ఎలా తెలిసింది. వారికి తెలుసుకనుక అడుగుతున్నారని అనుకొంటున్నాను. కొత్తగా మనం తోటలు వేసాము. మనం వేసిన దగ్గరనుంచి లెక్కలోకి తీసుకొని వచ్చి అప్పుడు ఎక్కువ పని ఉండడంవల్ల ఆ ఉద్యోగస్థులకు అవకాశం లేక ఇప్పుడు చేయడానికి వీలులేదని అన్నారు. అందుచేత చీఫ్ సెక్రటరీగారిద్వారా ప్రయత్నంచేసి తప్పకుండా సాధిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

COFFEE BOARD FOR ANDHRA PRADESH

528—

*3449-(C) Q.—Sri Nallapareddi Srinivasulreddy:—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is representation for Andhra Pradesh on the Coffee Board; and

(b) if not, the reasons therefor?

Sri Sagi Suryanarayana Raju Deputised for the Depty Chief Minister:—

(a & b) Under the Coffee Act and the Rules thereunder only the traditional Coffee growing State Governments have representation. The Chief Conservator of Forests Andhra Pradesh is however on the Board having been nominated by the Government of India to represent other Interests".

(ఎ) అందుకని కాఫీ చట్టం దాని నియమావళి ప్రకారం ప్రధానంగా కాఫీని పెంచే రాష్ట్రాలకు మాత్రమే ప్రాతినిధ్యం ఉంది. ఏమైనప్పటికీ ఇతర ప్రయోజనాలను సాధించే నిమిత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ చీఫ్ కన్సర్వేటరును భారత ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఇప్పుడు ఈ కాఫీబోర్డులో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు స్థానములేదు, ఎందుకంటే కాఫీ పండే రాష్ట్రముకాదు ఇది. పదివేల ఎకరాలు పెంచుతున్నారు, ఇంకా దీనిని అభివృద్ధి చేయాలని తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మరి కాఫీ బోర్డులో మనకు స్థానములేదంటే, కేవలం ఇతర రాష్ట్రాలపైన మనము ఆధారపడాలి అంటే అది వీలవుతుందా ? కనుక అది ఎందుకు ప్రయత్నం చేయకూడదు. ఒక నాన్-అఫిషియల్ మెంబరు ఆంధ్రప్రదేశ్‌నుంచి కాఫీబోర్డుకు వేయమని, కనీసం కేంద్రప్రభుత్వంతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు ఏమైనా జరిపారా ?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—ఇది 1942 లో కాఫీ చట్టము యొక్క నియామావళి 3 వ నిబంధన ప్రకారం మండలిలో ఒక అధ్యక్షుడు, పార్లమెంటు సభ్యులు ముగ్గురు 29 మంది ప్రధాన కాఫీ పెంచే రాష్ట్రప్రభుత్వాలు మరియు ఇతరత్రా పెక్కు ప్రయోజనాలుగల వారలను ప్రజెంటేషన్ చేయు వారలతోకూడి ఉంటుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ హైదరాబాదు ప్రధాన అటవీ శాఖాధికారి ఇతర ప్రయోజనాలను వెలిబుచ్చడానికి 1971 జులైలో భారతప్రభుత్వము కాఫీ మండలికి నామినేట్ చేసింది. 1974 లో కాఫీ మండలిని తిరిగి ఏర్పాటు చేయనున్నందున విశాఖపట్టణం కాఫీప్లాంటేషన్ ప్రాజెక్టు అటవీశాఖ కన్సర్వేటరును రాష్ట్రప్రతినిధిగా భారతీయ కాఫీమండలిలో నియమించాము. ఇతర ప్రయోజనాల నిమిత్తము రిజర్వుచేయబడినటువంటి సీట్సులో ఇదివరకే ఆంధ్రప్రదేశ్ చీఫ్ కన్సర్వేటర్ సభ్యుడుగా ఉండవలెనని చట్టబద్ధమైన ప్రాతినిధ్యము వహించడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము కాఫీ చట్టము నియామావళి ననుసరించి సమయానికి విశాఖపట్టణం కాఫీ ప్లాంటేషన్స్ ప్రాజెక్టు అటవీశాఖ కన్సర్వేటర్‌ను అదనంగా వాడకందార్ల ప్రతినిధిగా శ్రీ వి.వి.కె.రాజు, ఎం.పి. గుంటూరుజిల్లా కాఫీ డీలర్సు సంఘము కార్యదర్శి డి.పి. హనుమంతరావును వర్తక ప్రతినిధిగా నామినేట్ చేయమని భారత ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులుచేసి ముఖ్యమంత్రి డి.పి.చటోపాధ్యాయ, భారత ప్రభుత్వ వాణిజ్యశాఖ మంత్రిగారికి డి.ఓ. లెటరు వ్రాసినారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఇప్పుడు ఆ లెటర్‌లో స్పష్టంగా అర్థమైందా, సర్ ? నాన్‌అఫిషియల్ మెంబరును కాఫీ బోర్డులో తప్పకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ తరపున ఉంచాలని అని మన రాష్ట్రప్రభుత్వము కేంద్రప్రభుత్వానికి కోరిందా అని అడిగాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అదేకదండి చదివింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—మీకు నమ్మకము కలిగివుంటే చాలు

STARTING A STARCH MANUFACTURING FACTORY AT SRIKAKULAM

529—

*3189 Q.—Sri Ch. Parusuram Naidu (Parvathipuarm) :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state ;

(a) whether there is a starch manufacturing company at Hyderabad by name 'Lakshmi Starch Limited';

(b) if so, what is its capital investment, and what is the Government's share in it ; and

(c) whether the Government will consider establishing a starch manufacturing factory in Srikakulam District which is a good maize growing area ?

The Minister for Industries (Sri P. Basi Reddy) :—(a) Yes sir.

(b) The total investment in fixed assets as on date is Rs. 85· lakhs. The State Government have not subscribed for any shares in the company.

(c) There is no scope for setting up a Starch Factory in the District.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి (కమలాపూర్) :—శ్రీకాకుళంలో అది నెలకొల్పే వీలులేకుంటే వేరే జిల్లాలలో నెలకొల్పే ఆలోచన ఉన్నదా ?

శ్రీ పి బసిరెడ్డి :—కరీంనగర్ జిల్లాలో ఒక ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలని ప్రపోజల్ ఉన్నది

శ్రీ వి నరసింహారావు (కొత్తూరు):— గిరిజన ప్రాంతములో ఈ జొన్న, మొక్కజొన్న ఎక్కువగా పండుతాయని లెక్కలవలన తెలుస్తున్నది. మరి శ్రీకాకుళంలో ఎందుకు ఆ ఫ్యాక్టరీ పెట్టకూడదని గవర్నమెంటు ఆలోచిస్తున్నది ?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—అక్కడ మొత్తము సాలుకు 200 టన్నులకంటే ఎక్కువ ఉత్పత్తి లేదు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో. ఫ్యాక్టరీకి రోజుకు 50 టన్నులు ఉత్పత్తి కావలసియుంటుంది. అందువలన అక్కడ పెట్టడానికి వీలులేదు.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం రెండింటికి కలసి సెంట్రల్‌గా ఒకటి పెట్టవచ్చుకదండి.

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—విశాఖపట్నంలో ఉత్పత్తిగురించి ఇక్కడ వివరాలు లేవండి.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—వివరాలు ఉంటాయండి.

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—పరిశీలన చేస్తాము.

SELF EMPLOYMENT SCHEMES IN KAKINADA

530—

*3450 (W) Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will the hon. Minister for Indusries be pleased to state ;

(a) whether the Government is aware of 117 pending applications under self employment scheme in Kakinada, East Godavari District were not finalised even at the end of 1973 and no uniform policy of disbursement of loans from banks was adopted ; and

(b) if so, what steps does the Government propose to eradicate the bottle necks in this aspect ?

Sri P. Basi Reddy :—(a) Sir, As far as Self Employment Schemes are concerned, the Banks are stated to be adopting a uniform policy in the disbursement of loans to the entrepreneurs.

(b) With a view to avoid scrutiny at various levels, a technical team consisting of technical officers from Banks, Small Industries Service Institute, Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation Ltd., and Industries Department, was constituted as Task Force which toured East Godavari District in the month of November 1973 to accord on the spot approval for these schemes. Accordingly, the technical committee cleared 239 cases. Much progress could not be done during the month of December 1973, January, February, 1974 due to 'credit squeeze'. However, the Hon'ble Chief Minister discussed this issue with all the heads of banks on 14-2-1974 and the bankers agreed to effect releases in respect of all the cases immediately. Accordingly, the departmental officers and the officials of the banks have drawn up a programme to ensure releases by the end of April, 1974.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు ఈ సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీమ్సు విషయంలో చాలా పెద్దగా గవర్నమెంటు ఇల్యూషన్ క్రియేట్ చేస్తున్నది. కాకినాడలో 117 పెండింగు అప్లికేషన్సు ఉన్నాయి వాటి విషయంలో ఇది పూర్తిగా అమలు చేయడంలేదు. ఈ సదర్భంలో లోన్సుకూడ సరిగా ఇవ్వలేదని అంటున్నారు. దీనికి సమాధానము ఏ విధంగాకూడ సంతృప్తికరంగాలేదు. కనుక, ఎవరెవరు ఈ అప్లికెంట్సు, ఎవరెవరు ఇండస్ట్రీసు స్టార్ట్ చేశారు, ఎవరెవరికి లోన్సు ఎంత ఇచ్చారు. ఇక ఇండస్ట్రీ సెల్ఫ్ సఫిషియంట్‌గా ఉన్నదా, లేదా వివరాలు ఇస్తారా ?

శ్రీ పి బసిరెడ్డి :—ఆ వివరాలన్ని లేవండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఆ వివరాలు లేకపోతే ఎట్లాగండి. ప్రశ్న అడుగుతున్నామంటె ఏదో సమాధానము చెప్పడానికి కాదు. కనుక ఆ వివరాలు ఫర్నిష్ చేస్తారా ?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :— ఫర్నిష్ చేస్తాము.

Sri A. Sriramulu :—Sir, the main bottleneck for the progress of the scheme is the reluctance of the bankers to provide suitable amounts. There was a conference of the Bankers. I want to know from the Minister whether there has been any co-operation from the bankers and if not, why the Government should not take up the matter with the Government of India and if necessary with the Reserve Bank of India because it is not a select credit restraint. Will the Government take immediate steps to see that banks come forward to provide the loans ?

Sri P. Basi Reddy :—After the conference held on 14-2-74, the matter has been pursued by the Department and the officials of the

Banks. The Department has been carrying on discussions with various Banks. So far as State Bank of Hyderabad is concerned, the discussions are over and then they have agreed to clear all the cases and now discussions are going on with the State Bank of India and they are expected to be completed by the 29th of March. Next the Syndicate Bank and Andhra Bank will be taken up. There has been a relaxation on the part of the banks and we expect that all the concerned banks will agree to clear all the cases shortly.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నంనాయుడు (రాపూర్) :—అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో ముఖ్యంగా ఈ స్కీము ఇచ్చిన తరువాత బ్యాంకర్సును అప్రోచ్ అయితే ఆ అమవుంట్‌కు డబుల్, ట్రిబుల్ సెక్యూరిటీ పెట్టమంటున్నారు ఆ సెక్యూరిటీ ఉన్నట్లయితే ఒక రైతాంగము అక్కడికి ఎందుకు పోవాలి. ఇది మొదటి బాటిల్ నెక్ అని మనవిచేస్తున్నాను. మొన్న జరిగిన కాన్ఫరెన్సులో అది రిలాక్స్ చేయడానికి అంగీకారము కుదిరిందా ?

శ్రీ పి బసిరెడ్డి :—ఆ ప్రస్తావనకూడ వచ్చింది. కొన్ని బ్యాంకులు ఈ సెక్యూరిటీ కావాలని కోరుతున్నాయి. చాలావరకు బ్యాంకు సెక్యూరిటీ లేకుండానే ఇస్తున్నాయి. ఈ లోకల్ ఏజెంట్సు కొంతమంది ఒకరకమైన యాటిట్యూడ్, కొంతమంది ఇంకొకరకమైన యాటిట్యూడ్ తీసుకొంటున్నారు. మొన్న జరిగిన బ్యాంకర్సు కాన్ఫరెన్సులో దీన్నిగురించి ఎక్కువగా ప్రస్తావించడం జరిగింది. సెక్యూరిటీ కూడ తీసుకోకుండానే ఈ లోన్స్ ఇవ్వవలెననే కృషి ప్రభుత్వము చేస్తున్నది

శ్రీ రాజగోపాలరెడ్డి :—రాష్ట్రము మొత్తముమీద ఈ స్కీము క్రింద ఇంతవరకు ఎంతడబ్బు ఖర్చుపెట్టారు ? మంత్రిగారు చెప్పగలరా ?

శ్రీ పి బసిరెడ్డి :—రెండున్నర క్రోర్సు ఇచ్చినారు మన ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు—

10.00 a.m. శ్రీ పి. రాజగోపాలరెడ్డి :—రాష్ట్రి మొత్తంమీద ఈ స్కీము క్రింద ఇప్పటి వరకు ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టారో చెప్పగలరా ?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి ;—మన ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకు రెండున్నర కోట్లు ఇచ్చారు. యాక్చ్యువల్‌గా ఎంత ఖర్చు అయినదో, ఆ వివరాలు లేవు.

శ్రీ సి. వి కె రావు :— కాకినాడకు సంబంధించి 117 అప్లికేషన్స్ ఉన్నవికదా. ఆ 117 లో ఎన్నింటికి సెక్యూరిటీ లేకుండా లోన్ ఇచ్చారు ? ఎన్ని సెక్యూరిటీతో లోన్ ఇచ్చారు ? ఎన్ని పెండింగ్ అప్లికేషన్స్ ఫుల్‌ఫిల్ చేయలేదు ?

శ్రీ పి బసిరెడ్డి :—ఆ వివరాలు కూడలేవు. అవికూడ అందజేస్తాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—సెల్ఫ్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ స్కీముకు రెండున్నర కోట్లు ఇచ్చారని చెప్పారు. కేటగిరివైజ్ మైనారిటీస్‌కు, షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్సుకు, ఇతరులకు ఎంత మందికి ఎంతెంత ఖర్చు పెట్టారో ఆ లిస్టు ఇవ్వగలరా ?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—ఆ వివరాలు లేవు. వేరే ప్రశ్న వేస్తే ఆ వివరాలు ఇవ్వబడతాయి.

Sri Syed Hassan (Charminar) :—Sir, during last Session when I asked, the Minister was pleased to say that the banks were coming forward to give assistance. It is not correct. Will the Minister give names of the banks which are coming forward to give loans ?

Sri P. Basi Reddy : —The State Bank of India agreed to clear all the cases and the matter is taken up with the State Bank of India and discussions are expected to be over by March, 25th.

Sri Syed Hassan :—At present there is a ban from January and they have restricted that no transactions should be made. Is it correct ?

Sri P. Basi Reddy :—It is not correct.

Sri Syed Hassan :—Which are the banks that are advancing ?

Sri P. Basi Reddy :—State Bank of Hyderabad, State Bank of India, Syndicate Bank, Andhra Bank and Indian Over eas Bank.

Sri C. V. K. Rao :—My question has not been answered. Whether the Government is aware that 117 applications are pending under Self-Employment Schemes in East Godavari upto end of 1973 and how many are not finalised and how many were finalised ? What is the figure ?

Sri P. Basi Reddy :—239 cases have so far been cleared, and the rest are being taken up. It has been stated that due to credit squeeze much progress could not be made during December, 1973 and January, 1974.

RECONSTITUTION OF A. P. S. R. T. C.

531—

*3618 Q.—Smt. J. Eshwari Bai :—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to reconstitute the A. P. S. R. T. C.

(b) when the term of the present Chairman will expire ; and

(c) whether this post will be filled up by any experienced administrator or a retired politician ?

The Minister for Transport (Sri J. Chokka Rao): -(a) There is no proposal to reconstitute the Board of Director of the APSRTC Corporation.

(b) The present term of office of the Chairman expires on 30-4-1974 afternoon.

(c) A decision will be taken at the appropriate time.

(ఎ) ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ రోడ్ రవాణా సంస్థ బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్సును పునర్ నిర్మించే ప్రతిపాదన లేదు. (బి) ప్రస్తుతపు అధ్యక్షుని పదవి కాలము 30-4-74 తో ముగియును. (సి) ఎప్రోప్రియేట్ టైమ్‌లో నిర్ణయం తీసుకో బడుమ.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— 30-4-74 కి ముగిసిపోతుందికదా తర్వాత ఆ పదవి ఎక్స్‌పీరియన్స్ అడ్మినిస్ట్రేటర్‌కు ఇస్తారా ? లేక, రిటైర్డు పొలిటీషియన్‌కు, ఓడిపోయిన పొలిటీషియన్‌కు ఇస్తారా ? ఇపుడు డిప్యూటీ చైర్మన్‌గా ఎవరినో వేశారని విన్నాను. ఆయన పేరు ఏమిటి ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఇపుడు డిప్యూటీ చైర్మన్‌గా జనరల్ మేనేజర్ ఒజిత్‌సింగ్ గారిని నియమించటం జరిగింది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నా ప్రశ్నలో మొదటి భాగానికి మంత్రిగారు సమాధానం ఇవ్వలేదు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఎప్రోప్రియేట్ టైమ్‌లో ప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తుందని చెప్పానుకదా.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి) :—రిటైర్డ్ పొలిటీషియన్ అంటే ఎవరో వారు చెప్పాలి.

Sri Syed Hassan.— Are such appointments politically motivated and to rehabilitate those who cannot be otherwise absorbed ?

శ్రీ జె చొక్కారావు :— ప్రభుత్వంమీద బాధ్యత ఉన్నది. ఏ పదవిలో ఎవరిని నియమించాలనేది ఆ కార్పొరేషన్ అభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ సమయం వచ్చినపుడు ప్రభుత్వం సరైన నిర్ణయం తీసుకొంటుంది. గౌరవ సభ్యులు ఏమైనా సూచనలు చేస్తే నిర్ణయం చేసేటప్పుడు ప్రభుత్వం వారి సూచనలు దృష్టిలో పెట్టుకొంటుంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, మేము ఏది అడిగినా మంత్రిగారు మిమ్మల్ని చూస్తూ ఉంటారు........

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నీవు చూడకపోతే ఆయనైనా చూడనీ ... (నవ్వులు)

شری سید حسن - میں منسٹر صاحب کی بات نہیں سمجھا - میں یہ پوچھنا چاہتا تھا کہ یہاں جو اپوائنٹمنٹس ہوتے ہیں وہ سیاسی ہوا کرتے ہیں لوگوں کو ری ہابیلیٹیٹ کرنے کیلئے - کیا یہ صحیح ہے -

شری جے - چوکا راؤ — جو اپوائنٹمنٹس ہوتے ہیں اسکی ذمہ داری گورنمنٹ پر ہوتی ہے - یہ دیکھا جاتا ہے کہ کس کام کو کس آدمی کے سپرد کرنا چاہئیے - جو نرنئے لیتے ہیں ذمہ داری کے ساتھ گورنمنٹ تمام پہلوؤں پر سونچنے کے بعد نرنئے لیتی ہے -

شریمتی جے - ایشوری بائی - نرنئے تو آپ لیتے ہیں لیکن ہمارا بھی پوچھنے کا مطلب یہ تھا کہ جب ایک چیرمن کا پریڈ ختم ہوتا ہے تو گورنمنٹ کی یہ " اچھا " (   ) ہوتی ہیکہ ریٹائرڈ آدمی کو لیا جائے جیسے رامچندرا ریڈی صاحب بھی نہیں سمجھ سکے - یسے لوگوں کو لیتے ہیں جو لاچار ہوتے ہیں -

ABSORPTION OF WORKERS IN THE NATIONALISED ROUTES

532 –

*3665 Q. Sarvasri M. Omkar (Narsampet) and D. Venkatesam (Kuppam):—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether all the displaced workers in the nationalised routes in Nellore and Rayalaseema were absorbed into the service of the A P.S.R.T.C.;

(b) if not, what are the restrictions placed in their recruitment;

(c) whether the Government will issue directions to the Corporation for unconditional recruitment of all the displaced persons in view of their long service and experience?

Sri J. Chokka Rao:—(a) and (b): The Corporation has employed 1775 staff of the displaced operators after relaxing all the qualifications prescribed under the Corporation's regulations except the regulation relating to height for the posts of Drivers and Conductors. The persons who could not be appointed to the same jobs even after relaxations have been appointed to other jobs for which they are suitable. The Corporation is considering the supervisory and clerical staff with the private operators for suitable jobs depending upon their qualifications.

(c) No. Sir. The Corporation has accorded maximum possible relaxation of qualifications consistent with the safety of passengers and efficiency of service.

(ఎ) ఎత్తుకు సంబంధించిన రెగ్యులేషన్స్ మినహా కార్పొరేషన్ రెగ్యులేషన్సులోని అన్ని అర్హతలను సడలించి తొలగించబడిన ఆపరేటర్స్‌కు చెందిన 1775 మంది సిబ్బందిని కార్పొరేషన్ వారు ఉద్యోగములోనికి తీసుకొనిరి. అర్హతలను సడలించిన తర్వాతకూడ వారు చేయు పనిలోనికి తీసుకోబడని సిబ్బందిని వారికి తగిన ఇతర ఉద్యోగాలలో నియమింపబడిరి. ప్రయివేట్ ఆపరేటర్స్‌కు సంబంధించిన సూపర్‌వైజర్ మరియు గుమాస్తాల సిబ్బందిని వారి అర్హతలకు తగిన ఉద్యోగాలలో నియమించుటకు కార్పొరేషన్ వారు పరిశీలించుచున్నారు.

(బి) లేదండి. ప్రయాణీకుల భద్రత మరియు సర్వీసుయొక్క నైపుణ్యత దృష్టిలో ఉంచుకొని సాధ్యమైనంతమేరకు అర్హతలను కార్పొరేషన్ వారు సడలించిరి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—పోయినసారి సెషన్‌లో మాట్లాడుతూ సుమారు 300 మంది పైగా డ్రయివర్స్ ఎత్తు సరిగాలేదనే కారణంవల్ల ఉద్యోగంలోకి తీసుకోబడలేదని చెప్పారు. వారిని తీసుకొనే విషయం పరిశీలిస్తామని ఆ రోజు హామీ ఇచ్చారు. 5 అడుగుల 3 అంగుళాలు పొడుగు లేరనే టెక్నికల్ ఆటంకాలు పెట్టకుండా — వారు పెద్ద పెద్ద బస్సులలో పనిచేసినవారేకాబట్టి — వారిని ఉద్యోగంలోకి తీసుకోవాలని చెప్పినపుడు మంత్రిగారు ఆనాడు సుముఖంగా

సమాధానం ఇచ్చారు. ఇపుడు వారినుండి సుముఖంగా సమాధానం లేకుండా ఉంది. ఇపుడు మంత్రిగారు ఏమి చెబుతారు?

10.10 a.m. శ్రీ జె. చొక్కారావు :— గతసమావేశంలో కూడ మనవిచేశాను. ఇప్పుడు కూడ జవాబు చెప్పేటప్పుడు చెప్పాను. అర్హత లేనటువంటి వారికి యితర ఉద్యోగాలు యివ్వడం విషయం పరిశీలిస్తున్నది కొంతమందికి అప్పాయింట్ మెంట్ యిస్తున్నది. సానుభూతితో చూస్తున్నది

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ .— వారి వారి అర్హతలకు తగినట్లుగా, నిరుద్యోగులుగా ఉండకుండా వారిని ఉద్యోగాలలో నియమిస్తామని హామీ యిస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— గౌరవసభ్యులకు గత సమావేశంలో మనవి చేశాను. ఎవరిది అయినా ఒక ప్రాపర్టీని పూర్తిగా స్వాధీనం చేసుకొన్నప్పుడు ఆ బాధ్యత కార్పొరేషన్ మీద ఏస్తుంది మన యాక్టులో కూడ అదే చెప్పబడుతూ యున్నది మానవతా దృష్టితో వారికి సహాయం చేయాలనే దృష్టితోనే కార్పొరేషన్ వారి అర్హతను ఎంత సడలించాలనో అంత అన్ని రంగాలలో సడలించింది. ఎత్తుకు సంబంధించినది డ్రైవరులకు సడలించలేదు సడలించిన తరువాత వారిని తీసుకోవడం జరిగింది. గతసమావేశంలోనే మనవిచేశాను. నేషనలైజ్ చేసిన ఒక్కొక్క బస్సు మీద ఆరుగురు, ఏడుగురు కన్న ఎక్కువ సంఖ్యలో తీసుకోవడం జరిగింది ప్రైవేటు ఆపరేటర్స్ యింతమంది ఉద్యోగులను పెట్టగని గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు, అర్హత లేని వారికి ఎక్కడైనా పోస్టు వచ్చినప్పుడు అవి యిచ్చే సంగతి ఆలోచిస్తుంది. గౌరవసభ్యులు హార్డ్ షిప్ ఉన్న కేసులు కార్పొరేషన్‌కు తెలుపవచ్చు, ప్రభుత్వానికి తెలిపినా సానుభూతితో పరిశీలించవలసిందని కార్పొరేషన్‌ను ప్రభుత్వం కోరుతుంది.

శ్రీమతి డి. ఇందిర (తెనాలి) :— అర్హతలు చాలావరకు సడలించి ఉద్యోగాలలోకి తీసుకోమని ఆదేశాలు యిచ్చామని మంత్రిగారు చెప్పారు. గుంటూరు జిల్లాలో నేషనలైజ్ చేసిన రూట్స్, తెనాలి తాలూకాలో మూడు రూట్లు ఉన్నాయి. వాటిలో అర్హతలు ఉండి ఓనర్స్, యూనియన్, లేబర్ యినస్పెక్టర్స్ యిచ్చిన వివరాలు టాలీ అయినా కూడ యింతవరకు ఉద్యోగంలోకి తీసుకోలేదు, ప్రభుత్వానికి చెప్పాము. ఇంతవరకు తీసుకోలేదు కారణాలు ఏవిటి? త్వరగా తీసుకొనేటట్లు ఆదేశాలు యిస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఒకటి, రెండు రిప్రజెంటేషన్స్ రావడం జరిగింది. కార్పొరేషన్‌కు పంపించాము. కార్పొరేషన్ జవాబు వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం సానుభూతితో చూస్తుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— మంత్రిగారు గతంలో చెప్పినదే చెప్తున్నారు. పాత పాట. పశ్చిమ గోదావరి, గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలలో నేషనలైజ్ చేసినప్పుడు డ్రైవర్స్‌ను తీసుకొన్నారు. 1/2 అంగుళం, 1/8 అంగుళం తక్కువ వచ్చినప్పటికి తీసుకోవడం జరిగింది. అలా తీసుకోవడం వల్ల

కంప్లయింట్ చేవు. ... అయింది. 1/10 అంగుళం తక్కువ ఉన్నా ... తీసుకున్నారు ... వాస్తవమేనా ? మానవతా దృష్టి అంటే ... కూడ తీసుకోవడం లేదు ... మానవతా దృష్టి అంటే వాళ్ళ తీసుకోవడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ... చెప్పినది ... ఎట్లా చెప్పాలి. నిర్ణయం ... గౌరవసభ్యులు సానుభూతితో చూడాలి అన్నప్పుడు—ఎత్తుకు సంబంధించినటువంటిది ... దృష్టితో, ఎఫిషియన్సీ దృష్టితో ఎక్కడ సడలించాలో, ఎక్కడ సడలించకూడదో ... తరువాత నిర్ణయం తీసుకోబడింది. ఏదైనా యితర ఉద్యోగాలు వచ్చినప్పుడు పరిశీలిస్తామని ... ఎత్తు తక్కువ ఉంటే తీసుకోండి అని గౌరవసభ్యులు పదే పదే ఎందుకు కోరాలి. 10 మందిని ఉద్యోగాలలోకి తీసుకోకపోతే యింకో రకంగా తీసుకోమని, సహాయం చేయమని కోరాలగాని పదే పదే ఆ రకంగా కోరకండి. ఆల్టర్నేటివ్ సహాయం చేసే సూచనలు చేయండి. తప్పకుండా కార్పొరేషన్‌కు ఆదేశాలు యిస్తాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—రూల్సు రెగ్యులేషన్ ఆ కార్పొరేషన్ విధానాలనుంచి వెనుకకు పోము అన్నారు. గుంటూరు, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలలో 1/2 అంగుళం తక్కువ ఉన్నా కన్‌సెషన్ యిచ్చి తీసుకున్నారు. ఏ ప్రమాదం జరగలేదు. ఆ రూలు యిప్పుడు ఎందుకు మార్చాలి. ఆ ప్రిన్సిపుల్ నే యిప్పుడు కూడ అప్లయి చేయండి. The same Corporation has taken all he drivers. I request you to reconsider your decision.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఎక్కడైనా పూర్వం తీసుకుంటే అదే నడవాలి అని ఉన్నదా ? ఇప్పుడు ఎత్తుకు సంబంధించినటువంటిది సడలించవచ్చు అనేది మంచిదా కాదా అనే దృష్టితో ఆలోచించాలి.

శ్రీ ఎం. నారాయణరెడ్డి (బోధన్) :— జాతీయం చేయబడిన మార్గాలలో తొలగించబడిన కార్మికులే కాకుండా బస్ ఆపరేటర్స్ నుంచి బోగస్ సర్టిఫికెట్స్ పొంది కార్పొరేషన్‌లో పనిచేస్తున్నారు. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్ఛేంజ్‌లో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకొని న్యాయంగా సీనియారిటి ఉండే వారికి లేకుండా మా దగ్గర పని చేస్తున్నా ? బోగస్ సర్టిఫికెట్స్ తెచ్చుకొన్న వారిని నియమించారు. అది వారికి తెలుసునా

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పేది ఉండవచ్చు. ఒక బస్‌కు 20, 30 మందిని యిచ్చినవారు ఉన్నారు. ఇట్లాగే గౌరవ సభ్యులు అడుగుతారనే ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్ దగ్గర నుంచి వచ్చిన వారిని కార్పొరేషన్ పరిశీలించి, లేబర్ ఆఫీసర్ దగ్గర ఎన్నో విధాల పరిశీలించి తీసుకొన్నారు. కొందరు బోగస్ వారు రావచ్చు దీనియొక్క రియాక్షన్ రాకుండా ఎంత న్యాయం చేయాలనో ఆ కమిటి పెట్టి చూడడం జరిగింది. దీని మీద ప్రాముఖ్యత యిస్తే స్టేట్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్ఛేంజ్‌లో నిరుద్యోగులకు యిబ్బంది ఉంటుంది వీటన్నిటిని సమన్వయం చేసి చాల జాగ్రత్తగా వ్యవహరిస్తున్నది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—సొంతం ఎక్స్ప్లాయిట్ చేసుకుంటున్నవాటికి ఎన్నో మార్పులు తీసుకువచ్చారు మంత్రిగారికి తెలుసు అసలే పనులు లేకుండా యిబ్బంది పడుతున్నప్పుడు అర అంగుళం ఎక్కువ ఉన్నాయని తీసివేయకుండా అటువంటి వారి విషయం ఆలోచించాలి ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి వారిలో అర అంగుళం ఎక్కువ ఉండేవారు ఎంతమంది ఉన్నారు వాళ్లందరిని తీసివేసారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—సడలించి తీసుకొన్నప్పుడు యిప్పటికి రిక్రైట్ కాకుండా ఎవరైనా ఉంటే ఎంచవచ్చు తప్పు జరిగితే గౌరవ సభ్యులు తెలిపితే రూల్సుకు విరుద్ధంగా అప్పాయింట్ అయి ఉంటే తగిన చర్యలు తీసుకోబడుతుంది.

శ్రీ ని వి. . రావు :—బస్సును నేషనలైజ్ చేసినప్పుడు అక్కడ పని చేసిన వారిని, వారి మీద బ్లాక్ రిమార్క్స్ లేనప్పుడు నిరుద్యోగులు కాకుండా పనిలోకి తీసుకుంటారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—రూల్స్ సడలించి తీసుకోవడం జరిగింది. బస్ రూట్ తీసుకొన్నారు కనుక ఆ రూట్ ఆపరేటర్ దగ్గర 50 మంది పని చేస్తున్నారని అన్నంత మాత్రాన తీసుకోవడం సాధ్యం కాదు కార్పొరేషన్ నిర్వహణలో కూడ బాధ్యత యున్నది నేను పదేపదే మనవి చేస్తున్నాను ఏదైనా అట్లా కేసెస్ ఉంటే గౌరవసభ్యుల దృష్టికివస్తే తెలపండి. గవర్నమెంట్ కార్పొరేషన్‌కు పంపించి సానుభూతితో పరిశీలిస్తామని మనవి చేశాను.

10.20 a.m. శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు—మంత్రిగారు చాలా సీరియస్ యిష్యూ లేవదీశారు. బోగస్ కాండిడేట్స్‌ను కూడా కొంతమందిని తీసుకోవడం జరిగిందని ఆయన అన్నారు. అంటే, బస్సు ఓనర్ సర్టిఫికేట్ యిస్తేచాలు, ఆ విధంగా వారికి ఉద్యోగం యివ్వడం జరిగినట్లుగా చెప్పారు ఎందుకని సర్వీసు రూల్సు వెరిఫై చేయలేదు? బోగస్ కాండిడేట్స్‌ను ఎందువలన తీసుకోవడం జరిగింది? కొంతమంది బోగస్ కాండిడేట్స్‌ను తీసుకున్నామన్నారు, దానిగురించి ఏమి చర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—దానినే పరిశీలించడం జరిగింది, బోగస్ కాండిడేట్స్‌ను తీసుకోవాలని ఉద్దేశం కాదు గౌరవసభ్యులు చెప్పినదానిలో - కొంతమంది ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్ వ్రాసినదానినిబట్టి తీసుకోవడములో, జనరల్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్‌లో వారికి దెబ్బ తగులుతుందా, లేదా అనేది ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఆఫీసులో రికార్డు చూడడం జరిగింది; ప్రైవేటు బస్సు ఆపరేటర్సు ఆఫీసులో రికార్డు ఏమి వుంటుంది? జాగ్రత్తగా చేయడం కొరకు ఒక కమిటీని వేసి, ఓపెన్‌గా ప్రజలముందు ఎంక్వయిరీ చేసి, సాధ్యమైనంతవరకు - అక్కడ ప్రజలు కూడా వారు ఆ ఆపరేటర్ వద్ద పని చేస్తున్నట్లు చెప్పవచ్చు, అందువలన, ఒకటీ అరా ఆ విధంగా జరిగితే జరిగివుండవచ్చునని చెప్పానుగాని, ఆ విధంగా జరగాలని, పరిశీలనలో పూర్తిగా అట్లా వచ్చిందనిగాని నేను చెప్పలేదు.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి) :— ప్రైవేట్ బస్ ఆపరేటర్స్ నేమ్స్ యిచ్చినా - లేబర్ డిపార్టుమెంటులో పేరు వుంటుంది కాబట్టి, అది రిఫర్ చేసి చూసినట్లయితే నిజంగా పని చేసిన వారికి ఏమి యిబ్బందివుండదుగదా, ఆ విధంగా వెరిఫై చేస్తున్నారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—లేబర్ డిపార్టుమెంటులో వెరిఫై చేయడం జరిగింది. ఒక్క లేబర్ డిపార్టుమెంటులోవున్న లిస్టు ప్రకారమే తీసుకోవాలంటే-యిక్కడ అన్నిదిక్కులనుండి, గౌరవసభ్యులనుండి, వచ్చే వత్తిడి యింకా హెచ్చు మందిని తీసుకోవాలని, శ్రీరాములుగారు, యితర సభ్యులు బోగస్ కాండిడేట్స్‌ను గురించి చెప్పారు. చాలా జాగ్రత్తగా అన్ని విషయాలూ పరిశీలించి తీసుకోవడం జరిగింది. నేను ఎక్కడయినా పొరబాటు జరిగితే జరిగివుండవచ్చునని చెప్పానుతప్ప పొరబాటు కావాలని జరిగిందని చెప్పలేదు. వాటిని సరిదిద్దుతాం.

శ్రీ యం. ఓంకార్ : — రిజాయితీగా పనిచేసిన 300మందికి యిందులో పని దొరకలేదు - డ్రైవర్స్ వారు ఎత్తు తక్కువని. యితర సాకులు చూపించి వారికి ఉద్యోగం యివ్వలేదు. మొదటి నుంచీ రెండు విషయాలు మేము కోరుతున్నాం. కృష్ణా. గుంటూరు జిల్లాలలో తీసుకున్న పద్ధతిలోనయినా తీసుకోవాలి. లేకపోతే-యింకోరకంగానయినా. మెకానిక్స్‌గానయినా. యింకోరకంగా గాని వారికి ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ప్రొవైడ్ చేసి, వారు అనెంప్లాయ్డ్‌గా వుండకుండా చూస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : —దానికి వారు సమాధానం చెప్పారు.

Temple Lands for House-sites of Harijans

533—

*3803 Q.—Sri A. Kotaiah (Santanuthalapadu):—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state:

(a) the method adopted by the Government when the land belonging to the Religious Endowments is required for house-sites for poor Harijans; and

(b) the cases received by the Endowments Department for consideration of such land?

Sri Sagi Suryanarayana Raju:— (a) Such lands wi l have to be acquired under the provisions of the Land Acquisition Act· Before taking proceedings under the Act the Collector concerned, isrequired to consult the Commissioner Endowments Department.

(b) Only 15 cases have come up for consideration of the Commissioner, Endowments Department from 1972 for giving consent for acquisition of land for contruction of houses to Harijans.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—15 కేసులు మాత్రమే పరిశీలనకు వచ్చాయి అన్నారు. ఈ పరిశీలనకు వచ్చిన కేసులలో ఎన్నింటికి యిచ్చారు ?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—పది కేసులలో సంపాదించబడినది ; ఒక కేసు నిరాకరించబడినది; నాలుగు కేసులు యింకా పరిశీలనలో ఉన్నవి.

శ్రీ ఎ. కోటయ్య :—భూకామందు కౌలు నామమాత్రం చెల్లిస్తున్నాడు. ఎక్స్‌టెన్షన్‌కు 20 సంవత్సరాల నుంచి పరిశీలనలో ఉన్నదనే చెబుతున్నారు. ఇంతవరకు హరిజనులకు ఇండ్లస్థలాలు కేటాయించబడలేదు ఈ విషయం మంత్రి గారి దృష్టిలో ఉందా ?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—వారు ఏ ఊరు గురించి చెబుతున్నారు ?

శ్రీ ఎ. కోటయ్య :—15 కేసులు ఉన్నాయి అన్నారు....

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—10 కేసులలో సంపాదించడం జరిగింది; ఒక కేసు నిరాకరించబడినది ; నాలుగు కేసులు పరిశీలనలో ఉన్నవి.

శ్రీ ఎ కోటయ్య :—ఆ పది కేసులలో సంతనూతలపాడు ఉన్నదా ? లేకపోతే, దాని గురించి పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—దాని గురించి ప్రత్యేకంగా తెలియజేస్తే కమిషనర్ గారికి మనవి జేస్తాను

Loans to Depressed Class Patta Land Holders

534—

*3423 Q.—Sri M Nagi Reddy (Gurajala):—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the fact that the depressed class patta land hodlers are not eligible for grant of Government loans or loans from Land Mortgage Bank etc. under the present rules;

(b) if so, whether the Government take necessary steps to revise the rules and instruct the Revenue Officials and Bank to grant loans to the depressed class patta holders, and

(c) if not, the reasons therefor ?

The Minister for Co-operetion (Sri B Subba Rao) :—(a) In the case of short term loans for seasonal agricultural operations, no mortgage of land is necessary, and 'D' form patta holders are eligible for such loans both from Government and Co-operative Societies. For long term loans for development purposes, Government permitted the depressed class persons holding 'D' Form pattas to martgage their lands in favour of Land Mortgage Banks to get loans.

(b), & (c) Does not arise.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—దానికి, లోన్సు డి ఫారమ్ పట్టాయిస్తే ఇవ్వవచ్చును అన్నారు ; ఇంతవరకు ఎంతమంది హరిజనులు అప్లికేషన్ పెట్టారు ; ఎన్నింటికి యిచ్చారో వివరాలు చెప్పగలరా ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— ఆ డిటెయిల్స్ నేను చెప్పింది నెక్స్ట్ సెషన్‌లో పెడతాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—మంత్రి గారు డి ఫారమ్ పట్టా యిస్తుండగానే లోన్ ఇస్తున్నారని చెప్పారు. అది చాలా ఏళ్ళ పాటు డి ఫారమ్ పట్టా యిచ్చిన తరువాత, మూడు సంవత్సరాలు పూర్తి అయిన తరువాత గాని యివ్వడం లేదు. ఆ కండిషన్స్ అన్నింటినీ తీసివేసి, డి ఫారం పట్టా యివ్వగానే లోన్ యిచ్చే ఏర్పాట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—మొట్టమొదట కొంత యిబ్బంది ఉండేది, 71లో ప్రభుత్వం వారు వారికి మార్ట్‌గేజ్ చేయడానికి పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది, అందు వలన ఎల్. ఎం. బిస్ లోన్ యిస్తాయని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— భద్రాచలం ఏరియాలో మూడు వేల మంది గిరిజనులు వీటికి సంబంధించి అన్ని ఫార్మాలిటీస్ పూర్తి చేశారు కాని ఎల్ ఎం బిస్. నుండి వారికి మాత్రం లోన్ నిరాకరించారు. వారు ఎంతో ఖర్చు పెట్టు న్నారు. అన్ని ఫార్మాలిటీస్ పూర్తి చేశారు కాని యివ్వలేదు. కలెక్టరు గారి దృష్టికి కూడా తీసుకువచ్చారు. దాని గురించి మంత్రి గారు ఏమి చెబుతారు ? మంత్రిగారికి ఈ విషయం తెలుసా ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—తెలియదు. గౌరవసభ్యులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పనిసరిగా అది పరిశీలన చేస్తాం

Loans to ryots owning more than ten acres

535—

*3446-(T) Q·—Sri Nallapareddi Srinivasulreddi:—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state;

(a) whethere it is a fact that the Primary land mortgage banks are not advancing loans to the ryots who are having more than ten acres of lands due to prohibition of land Alienation Act; and

(b) whether the Government will consider to put an end to the prohibition of Land Alienation Act?

Sri B. Subba Rao:-(a) In view of the prohibition against alienation of land (including mortgages) contained in Section 5 of the Andhra Pradesh Agricultural Lands (Prohibition of Alienation) Act 1972. Primary Land Mortgage Banks are not sanctioning loans to ryots who own more than ten acres of wet land;

(b) This will automatically be done when the Andhra Pradesh Land Reforms (Cielings on Agricultural Holdings) Act 1973 (Act I of 1973) is brought into force.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఇప్పుడు పది ఎకరాల పైన ఉన్న రైతులు అప్పులు తెచ్చుకునే అవకాశం లేకుండా పోయింది. ప్రొహిబిషన్ ఆఫ్ లాండ్ ఎలియనేషన్ ఆక్టు రిపీల్ చేసిన తరువాత మాత్రమే ఈ అవకాశం వస్తుంది. అది రిపీల్ చేయాలంటే గెజిట్ పబ్లికేషన్ కావాలి. లాండ్ సీలింగ్స్ యాక్టు-

ఇది గెజిట్ పబ్లికేషన్ కావాలంటే నైన్ షెడ్యూలులో చేర్చాలి. ఇది వెంటనే నైన్త్ షెడ్యూలులో చేర్పించి, ఈ యాక్టును రిపీల్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు దీనిని నైన్త్ షెడ్యూలులో చేర్చమని వ్రాయడం జరిగింది. అది త్వరలో వస్తుంది, అప్పుడు చేయడం జరుగుతుంది.

AMOUNT SPENT FOR TREATMENT TO THE DAUGHTER OF THE CHAIRMAN A. P. S. E. BOARD

536—

* 3452-(W) Q.—Sri Nallapareddi Srinivasulreddi :—Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

(a) the amount spent by the Government towards the treatment given in a foreign country to the daughter of Sri C. Narasimham when he was the Chairman of the Electricity Board; and

(b) the 'Head of Account' to which it has been debited?

Minister for Power (Sri G. Rajaram) :—(a) Rs. 34,555.00.

(b) The expenditure has been debited to the Head of the Account "19 General Administration–Secretariat and attached offices-J. Civil Secretariat I. Public Works Department-Contingencies."

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఈయన విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు అధ్యక్షుడుగా వున్నాడు. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు యివ్వాలిగాని, ప్రభుత్వం ఎందుకు యిచ్చింది? అసలు కుమార్తెను విదేశాలకు పంపించడానికి 35 వేలు ఎందుకు ఖర్చు పెట్టవలసివచ్చింది?

Sri G. Rajaram :—Sir under rules of Civil Servants Medical Attendance....ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్‌కు తదితరులకు ఇటువంటి ఫెసిలిటీస్ వున్నాయి కాబట్టి అ రూల్సు ప్రకారంగా వారికి యివ్వబడింది. ఇందులో పూర్తిగా గవర్నమెంటు ఇవ్వలేదు. ఎన్నాళ్ళయితే ఆయన ఎడ్వయిజర్ ప్లానింగ్, గవర్నమెంటులో వున్నారో అన్నిరోజులకు గవర్నమెంటు దిక్కునుంచి, ఆతరువాత చైర్మన్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు అయినారు, కాబట్టి తక్కిన డబ్బు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు నుంచి ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అసలు రూల్సు ఏవిధంగా ఉన్నాయి? కుమార్తె పెళ్లి అయిన కుమార్తె అయితే అసలు ఖర్చుపెట్టడానికి వీలులేదను కుంటాను. ఆరోజుకు ఆమెకు పెళ్ళి అయిందా, లేదా? పెళ్లి అయిన కుమార్తె అయితే హాస్బెండ్ ఇంటికి వెళ్లినట్లు లెక్క, తండ్రితో వుండనట్లే లెక్క. పెళ్ళి అయిన కుమార్తెపై 35 వేలు ప్రభుత్వం ఎందుకు ఇచ్చింది? ఇది చాలా పొరపాటుగదా, దీనికి కారణమేటి? సామాన్య ఉద్యోగికి ఇటువంటి బెనిఫిట్ వుంటుందా? మి

10.30 a.m శ్రీ జి. రాజారాం :—వీరొక్కరేకాదు, గతములో ప్రభుత్వం ఎం. ఎ. అబ్బాసీగారికి, వి. వి. రత్నంగారికీ, డాక్టర్ రామనాధ్ గారికి

కు మూరునికి. మొన్న మొన్ననే ప్రెసిడెంటు పాలనలో ఇక్బాల్ చంద్ గారికి కూడా ఈ సౌకర్యం కలుగజేసింది. మెడికల్ ఎటెండెన్సుకు సంబంధించి పైన రాజాడు ప్రభుత్వంలో వున్న యాక్టు ప్రకారం ఇలాంటివి ఇవ్వబడుతున్నాయి.

(శ్రీ) నల్లపరెడ్డి (శ్రీ)నివాసుల్ రెడ్డి :– వివాహమైన కుమార్తె అయితే ఈ సౌకర్యం యివ్వడానికి వీలులేదు. మరి ఆమెకు వివాహమైనదా లేదా ?

(శ్రీ) జి. రాజారాం :—నాకు సరిగా తెలియదు నాకు తెలిసినంతవరకు అప్పటికి ఆమెకు వివాహం కాలేదు.

(శ్రీ) నల్లపరెడ్డి (శ్రీ)నివాసుల్ రెడ్డి :—ఉన్న విషయమంతా అంగులోనే వున్నది, వివాహమైతే అమెకు ఇవ్వడం పొరపాటవుతుంది. అయినదో లేదో మంత్రిగారికి సరిగా తెలియదంటున్నారు.

(శ్రీ) జి. రాజారాం :—నాకు తెలిసిన సమాచారం ప్రకారం అంతవరకూ ఆమెకు వివాహం కాలేదు.

(శ్రీ) వి. సత్యనారాయణ : ఒకవేళ ఆమెకు వివాహమైనట్లయితే ఇచ్చిన సౌకర్యం రూల్సుకు విరుద్ధంగా ఇచ్చినట్లవుతుంది. కాబట్టి ఆసొమ్ము ప్రభుత్వం తిరిగి రాబట్టుకోడానికి ప్రయత్నంచేస్తుందా ? తరువాత. ఈదేశంలో లేని వైద్యమైతేనే విదేశాలకు వెళ్ళడానికి అవకాశంవుంటుంది. తలనొప్పికో, చిన్న ఆపరేషనుకో విదేశాలకు వెడుతుంటే ప్రభుత్వానికి నష్టం కాబట్టి ఏ సందర్భాలలో విదేశాలకు వెళ్లవచ్చునని రూల్సులో వున్నదో మంత్రిగారు వివరణచేస్తారా ?

(శ్రీ) జి. రాజారాం :—ఎటువంటి రూల్సుకూడా వయులెట్ చేయలేదు. రూల్సు ప్రకారమే ఇవ్వబడింది ఈదేశంలో ఆచికిత్స కాజాలదని డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ సర్వీసెస్, ఎక్స్పర్టు డాక్టర్సు అంతాకూడ సర్టిఫికెట్ ఇచ్చిన తరువాతనే బయటిదేశాలకు వెళ్ళడానికి వీలవుతుంది. ప్రభుత్వం అవన్నీ గమనించిన తరువాతనే పర్మిషను ఇచ్చింది.

(శ్రీ) వి. సత్యనారాయణ ,—ఆమెకు వివాహం అయితే డబ్బు తిరిగి రాబట్టాలికదా ?

(శ్రీ) జి. రాజారాం ;—రూల్సు వయులెట్ చేయలేదని చెప్పాను నేను.

Sri A. Sriramulu :—Sir, the Minister has given some additional information also. In the latest series of the privileges being conferred on I.A.S. officers is the example of Mr. Ekbalchand, who is about to retire in two months was being sent abroad. There is a big gap between the proclamations and practices. The Government has been proclaiming of socialism and in a socialist society is it not a discrimination? How long can we maintain them and how much money we have to spend for their treatment abroad?

Sri G. Rajaram :—As long as they continue.

Sri A. Sriramulu :—Why not we scrap that Rule. Sir, why should we continue the reactionary rule of spending thousands of rupees on those bureaucrats?

Sri G. Rajaram :— Which is reactionary or progressive is a matter of opinion.

Sri A. Sriramulu :—This itself is reactionary.

REHABILITATION OF THE PEOPLE OF THE VILLAGES TO BE SUBMERGED UNDER SRISAILAM PROJECT

537—

* 3243 Q·—Sri K. Rangadas (Kollapur) .—Will the hon. Minister for Power be pieased to state:

(a) whether it is a fact that the Committee of Rehabilitation Consisting of Officials and non-offiials of Srisailam Hydro-Electric Project met in 1973 and visited the places where the pople of the villages to be submerged under the project are proposed to be rehabilitated:

(b) if so, whether they have taken any decisions in this regard;

(c) whether the Government propose to pay compensation to the people of affected villages sufficiently in advance to facilitate them to construct houses at the places where they are proposed to be rehabilitated ; and

(d) whether the proposed compensation will be in accordance with the market value ?

Sri G. Rajaram ;--(a) Yes, Sir.

(b) In terms of G.O.Ms. No. 350, PWD-P.W., dated 28-12-72 the Committee can only suggest rehabilitation measures. The Committee suggested that rehabilitation proposals may be confined to the villages which are to be fully submerged. Concrete proposals with reference to the suggestion made by the Rehabilitation Committee are still awaited from the Board of Revenue.

(c) Yes Sir·

(d) Compensation will be determined in accordacne with the provisions of the L.A.Act, 1894.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—కమిటి మిటింగు జులై 1973 లో జరిగింది. అక్టోబరులో మళ్ళా ఒకసారి సమావేశం కావాలసి అందులోనే నిర్ణయం తీసుకో బడింది ఆ ప్రకారము అక్కడ చేయలేదు. తరువాత మొన్న కమిటీవారు పునరావాసముకోసం ఆ లాండ్సును కేటాయించవలసిందని సూచన చేశారు. దానిని గురించి ఏమి చర్య తీసుకున్నారో యింతవరకూ కమిటీని పిలవడం కాని వారి దృష్టికి తేవడం కాని జరగలేదు. నష్టపరిహారముకూడా మార్కెటుధరలను అనుసరించి యివ్వవలసిందని కమిటి సభ్యులు అభిప్రాయపడ్డారు — దానిని గురించి కూడా ఏమి అభిప్రాయపడినారో—దాదాపు 8-9 మాసాలైన తరువాత కూడా రెవిన్యూ బోర్డు మొదటి సభ్యుడు కమిటీ సభ్యులకు యింతవరకూ సమాచారం తెలుపలేదు కాబట్టి యీ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొని తక్షణమే కమిటీని పిలిచి సరైన నిర్ణయం తీసుకొనేటట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ సి. రాజారాం :—కమిటీ సూచించిన ప్రకారం రెవిన్యూబోర్డు పరిశీలన చేస్తున్నది. అవసరమైతే డిస్‌రిజర్వేషన్ ఆఫ్ ఫారెస్టునుకూడా అవసరం పెరగని చోట చేయాలని కమిటీవారు చెప్పారు. రెవిన్యూబోర్డు పరిశీలిస్తున్నది. వారి రికమెండేషన్సు తరువాత మళ్లా కమిటీ ముందుకు వస్తుంది.

NON-PAYMENT OF SALARIES TO PRIMARY SCHOOL TEACHERS OF NARSAPURAM MUNICIPALITY

538--

* 3453 (E) Q.— Sri P. Seshavatharam (Narsapur):—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Primary School Teachers of Narasapuram Municipality (West Godavary Dist.) have not been paid salaries for the last 8 months;

(b) the time from which the recommendations of the Narsimham Committee will be implemented; and

(c) the steps proposed to be taken to alleviate the sufferings of the teachers till the decision is taken by the Government?

The Minister for Municipal Administration (Sri Ch. Subbarayudu):

(a) Yes, Sir.

(b) The Narasimham Committee's recommendations have been considered and it has been decided to allow the status quo to continue so far as the payment of 50% and 100% grants to schools is concerned. The question of taking them over is separately under consideration.

(c) The matter is under consideration of the Government.

శ్రీ బి. హెచ్. విజయకుమారరాజు (భీమవరం) :—8 మాసాలనుండి జీతాలు లేక టీచర్సు బాధపడుతున్నారు. వారికి వెంటనే యిచ్చే విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉన్నదా?

శ్రీ సిహెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఆలోచనలో ఉన్నది.

NON-PAYMENT OF SALARIES TO TEACHERS IN SAMALKOTA AND PEDDAPURAM MUNICIPALITIES

539—

* 3565 Q.—Sri Vanka Satyanarayana:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased th state:

(a) whether the salaries of teachers working in Samalkota and Peddapuram Municipalites of East Godavari Dist. had not been paid since six months and of Eluru Municipality for three months; and

(b) whether Government have failed to pay the grants or subsidy amounts due to them?

Sri Ch. Subba Raidu:—(a) Yes Sir. In the case of Eluru Municipality salaries have been paid upto January, 1974.

(b) No Sir, The Government have released 50% of arrears of Education Grants to all Municipalties in G.O.Ms. No. 70, Education

dated. 24th January, 1974. Vigorous efforts are being made to release the remaining 50% of arrear grants to all Municipalities. Efforts are also being made to release further ad hoc grants to the Municipalities of Peddapuram and Samalkota and other Chronically poor Municipalities.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణ :—ఆ 50 శాతంకూడా మునిసిపాలిటీలకు యివ్వడానికి ప్రభుత్వానికున్న ఇబ్బందులేమిటి ? ఇదివరకు ప్రామిస్ చేశారుకూడా తెలంగాణాలో నూటికి నూరు శాతము యిస్తున్నారు, ఆంధ్రలో 50 శాతము మాత్రమే యిస్తున్నారు, అక్కడకూడా నూటికి నూరు శాతము యిచ్చే విషయం ఆలోచనలో ఉందని చెప్పారు. ఇంకా ఎంత టైము తీసుకుంటారు, ఎప్పుడు అమలు చేస్తారు ?

శ్రీ సిహెచ్. సుబ్బారాయుడు :—గ్రాంట్సుకు సంబంధించినంతవరకూ యిన్‌స్టాల్‌మెంటు—50పర్సెంటు రిలీజుచేయడం జరిగింది. సెకండు యిన్‌స్టాల్‌మెంటు రిలీజుచేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. Efforts are being made so far as the taking over of the Government schools is concerned it is under the considernaton of the Government.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS.

LOW VOLTAGE IN POWER LINES IN NIZAMABAD DISTRICT

539-A.

S.N.Q. NO. *4238-(M)—Sri M. Narayana Reddy :—Will the hon. Minister for power be pleased to state :

(a) the causes for abnormally low voltage content in power lines in Nizamabad district during last one month ;

(b) whether the Government are aware of the hardships faced by the cultivators in operating their pumpsets due to low voltage and the resultant loss to the standing crops ; and

(c) the steps taken in the matter to restore normal voltage to provide relief to hard hit cultivators operating pumpsets ?

Sri G. Rajaram :—Low voltage are occurring due to fall in generation and consequential restrictions in supply of power.

(b) Yes, Sir.

(c) No restrictions have been imposed on agricultural consumers as has been done in the case of most of the other categories of consumers Attempts are being made to supply to the extent possible un-interrupted power to the agricultural sector for at least six to eight hours a day by rotation. To maintain satisfactory voltages suitable interim steps like raising transformer taps etc., are being taken subject to technical feasibility.

10.40 am. Sri M. Narayan Reddy :—The low voltage content in the lines is very peculiar in Nizamabad District only, Sir, whereas in the neighbouring districts there may be cuts but not low voltage problem. This is entirely due to low voltage coming Erragadda. Therefore, may I ask the Minister to increase the voltage

contemplating [illegible] that the pump sets and other motors which are burnt out on account of low voltage, could be saved?

Sri G. Rajaram: All steps are being taken to maintain the voltage, as far as possible. The difficulty occurs during certain hours because of interruptions or failures. For Nizamabad, there is a proposal to erect a 132 kv substation to improve the situation. We are taking immediate steps. I visited Nizamabad recently and have advised the Divisional Engineer and others to look into the difficulties of the cultivators and see that the voltage is maintained.

Sri S. Jaipal Reddy:—The Minister has said that no cut was being applied to agriculture, but was being applied to agriculture, but was being applied to industries with a view to give uninterrupted supply to agriculturists. The Government has so announced, but the bitter experience shows that this has not taken place. While Mahboobnagar District needs 20 mgwt of supply, it actually gets only 10 mgwts. The problems of voltage to which the hon. member, Sri M. Narayana Reddy has referred, are not only applicable to Nizamabad but to Mahboobnagar and other districts also. Because of low voltage and reduced power supply the District is facing a bigger problem. In Kalwakurthi Taluq, there had been no supply for the last three days, the reason being the low voltage and reduced power supply. I therefore request the Minister to see that his own assurances are honoured and that there is proper power supply.

Sri G. Raja Ram:—Recently, Rural Hyderabad, which includes Mahboobnagar also, has been given 40 mgwt of power. Attempts are being made to improve the situation. The power has somehow fallen very short. Yesterday, we expected a Unit being commissioned at Kothagudem. Some part has been damaged, and as a result the schedule has to be delayed by a fortnight. Even otherwise to save the agricultural crops, whatever is possible is being done.

Sri S. Jaipal Reddy:—In regard to Hyderabad Circle it is said 40 mgwt is being supplied. But the Chief Engineer has given order that Hyderabad Circle should not draw more than 80 mgwt, with the result that Mahboobnagar gets only 10 mgwt as against 20 mgwt.

Sri G. Raja Ram:—No, sir after 15-3 74 the situation has improved.

10-40 a.m. (శ్రీ) కె. రామిరెడ్డి (పరిగి) : —16 నుంచి అమలు చేయాలని ఇక్కడ సభలో ఎస్యూరెన్స్ ఇచ్చి ఉన్నారు. వ్యవసాయానికి కట్ లేదని అన్నారు. కాని సి. ఇ గారు ఎస్. ఇని పిలిచి వ్యవసాయానికి కూడా 20 శాతం కట్ ఉంటుందని చెప్పారని తెలుస్తున్నది. అది మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా?

(శ్రీ) జి. రాజారాం : — లేదు. ఎనర్జీ కన్సంప్షన్ మీద వ్యవసాయానికి కట్ లేదు. కొన్ని గంటలలో రొటేట్ చేస్తున్నారు. The agriculturists can consume as much energy as is possible.

శ్రీ కె. రామిరెడ్డి :—గ్రామాలనుంచి రిప్రెజెంటేషన్స్ వచ్చిన తరువాత అడిగితే సి. ఇ. చెప్పారని ఎస్. ఇ. అంటున్నారు. మీరు కాదంటే ఎట్లా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—అదేమిటో తెలుసుకుంటాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడు) :—వ్యవసాయం ఒక్కరోజు కూడా పవర్ లేకుండా వెయిట్ చేయలేదు కనుక కట్ లేదని అన్నారు. మహబూబ్ నగర్, హైదరాబాదు జిల్లాలను చేర్చి నల్గొండ జిల్లాకు వస్తుంది. అక్కడ చాలా లో వోల్టేజి ఉంటున్నది. ఎలక్ట్రిక్ మోటార్సు కాలిపోతున్నాయి. సి. ఇ., ఎస్. ఇ. ల దృష్టికి తెచ్చాం. పరిశ్రమల వారితో లాలూచీ పడి వ్యవసాయానికి సరిగా సప్లయి చేయడం లేదు They are not supplying to agriculturists. Therefore I request the Minister to see that it is supplied properly to agriculturists upto 15th of April.

శ్రీ జి. రాజారాం :—సర్వ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. It is uncharitable that we have reduced so much power to industries that they are crying. We are trying our utmost to save food crops. Sometimes there may be failures and other things; but we are trying to save food crops.

Sri S. Jaipal Reddy :-It is not true to say that the Government has given liberally to agricultural sector. If the Government supplies the figures of power supply, we will know that agriculturists have suffered greater cut than the industries. The details of power cut applied to various sectors has not been given.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఎనర్జీ కన్‌సంప్షన్ మీద ఎంత కట్ ఉన్నది పరిశ్రమల వారందరికి నోటీసు ఇచ్చాం. అంతకంటె ఎక్కువగా కన్స్యూమ్ చేసిన వారికి డిస్‌కనెక్ట్ చేస్తున్నాం. ఫలానా జూట్ మిల్లుకు డిస్‌కనెక్ట్ చేయవద్దు, ఫలానా చక్కెర మిల్లుకు డిస్‌కనెక్ట్ చేయవద్దు అని సభ్యులు చెబుతున్నారు కూడా. తప్పని సరిగా మాగ్జిమం డిమాండు రెడ్యూస్ చేసాము. వ్యవసాయానికి డైవర్ట్ చేసిన మాట కూడా వాస్తవమే.

Sri S. Jaipal Reddy :- Simply the assurances are repeated.

Mr. Speaker :—I cannot help that.

Sri G. Raja Ram :—What is the assurance that the Hon'ble Member wants from the Government side, I do not know.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—గత సంవత్సరం రోజు మొత్తం మీద కరెంట్ ఎప్పుడు వస్తుందో ఎప్పుడు రాదో తెలియని పరిస్థితి 24 గంటలు పంప్‌సెట్స్ పెట్టుకుని కూర్చుండవలసి వచ్చింది. ఏఏ గంటలలో ఇస్తారో ఎప్పుడు రాదో స్పెసిఫిక్‌గా తెలియకపోతే లో వోల్టేజివల్ల గత సంవత్సరం చాలా మోటారు కాలిపోయాయి. రాగి ధర పెరగడంవల్ల రివైండింగ్‌కు చాలా ఖర్చు అవుతుంది. ఫలానా గంటలలో ఇస్తామని ఆథింటికేటెడ్‌గా ఉత్తరువులు పంపుతారా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ప్రతి డివిజన్ కి మెగావాట్లని డిస్ట్రిబ్యూట్ చేశారు. అక్కడ ఉండే ఫీడర్స్ బట్టి వారు ఉపయోగిస్తున్నారు. ఎ.ఇ లెవలులో ఏ ఫీడరు మీద ఏఏ గంటలలో వస్తుందో రైతులకు సమాచారం ఇస్తున్నారు.

Sri Syed Hasan :—Sir, I am referring to the difficulties faced in the City because of power failures. It was announced by the Government that the City the tripping would take place only twice, i e. one hour in the morning and half an hour in the evening. But the experience has shown that this tripping would take place to 4 times and that too for two to three hours at a stretch. Will the hon'ble Minister look into it. Moreover, the Chief Minister has given an assurance to the Members that by 15th April, the situation would improve and that there would be no more trippings. Is it correct ?

Sri G. Rajaram .—We hope for better. But sometimes it goes wrog. We thought by 25th March Kothagudem unit would be commissioned and we would be drawing atleast 60 to 110 MW but that has gone wrong. Bearings have been damaged. We are trying to construct i tagain. All efforts are being made in that direction and it will take some time. What we assured was on the basis that this unit would be commissioned by 25th March, but it could not come off ; hence the difficulty. In the city also we are trying to do as best as possible but sometimes the load shedding becomes inevitable due to acute shortage of power ; load shedding becomes inevitable it may be 2, 3 or 4 times. 10-50 a.m.

శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు (కొవ్వూరు) :—పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో మూడు చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు నడుస్తున్నాయి. వాటికి ఉన్న జనరేటర్సునుంచి విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉందా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—వారిని అడిగినాము. ఆయిల్ లేని కారణంవల్ల అది సాధ్యంకాదని వారు చెప్పినారు.

శ్రీ కె. లక్ష్మణబాపూజీ (భువనగిరి) :—వివరు పార్టీకి సందర్భంలో శుభ కార్యాలకు ఇల్యూమినేషను పెద్దఎత్తున జరగడానికి ఒప్పుకుంటున్నారు సిటీలో చూస్తున్నాం. వాటిపైన నిర్బంధం పెడతారా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—లార్జి స్కేలు యిల్యూమినేషను జరగకుండా చూడడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

శ్రీ కె. దామోదరరావు (బుగ్గారం) :—అధ్యక్షా, అక్టోబరు 1వ తేదీనుంచి జూలై 30 వరకు వ్యవసాయానికి కరెంట్ కట్ చేసే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికుందా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—అప్పటి సంగతి అప్పుడుగాని యిప్పుడు ఏమీ లేదు.

శ్రీ కె. దామోదరరావు :—వ్యవసాయానికి సంబంధించింది కనుక యిప్పటినుంచి చెబితే వ్యవసాయం చేయడమో మానుకోవడమో తెల్సుకుంటారు.

Sri S. Jaipal Reddy :—The hon. Minister did not understand what I wanted, what I wanted was very clear I wanted at least 75% of power supply should be made to agricuture sector. The requirement is 20 MW. What difficulty is there in providing 15 MW of power supply; if that power is not given the low voltage Problems will get accentuated and the very purpose of supply of power will be totally defeated.

Sri G. Rajaram : I already mentioned that Hyderabad rural area which includes Mahboobnagar District has been given 40 MW. If it has been getting its share, I will try to findout; if is not getting the due share it will be given.

LOWER SILERU HYDRO ELECTRIC SCHEME

539-B—

S. N. Q No *4240-B—Sri Nallapareddi Srinivasulu Reddy:—Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) the number of works entrusted to M/s Atwal and Company (Contractors) in Lower Sileru Hydro Electric Scheme;

(b) what are those works and the value of the works;

(c) the amount of money advanced to the said contractors for these work,

(d) whether advances have been utilised;

(e) if not, whether the amount has been recovered; and

(f) whether the works have been entrusted to those contractors on private negotiations ignoring the lowest tenders?

Sri G. Rajaram :—(a) (b) (c) (d) (e) (f) Answer is pleased on the table of the House.

Answer placed on the table of the House with reference to Short notice question No. 4240-B.

(a) Two works were awarded on contract to M/s G. S. Atwal & Company in Lower Sileru Hydro Electric Scheme.

(b) The names of works and estimated cost are given below:

	Name of work	Estimated cost (Rs. in Lakhs)
(i)	Formation of left flank Saddle Dyke (Earth Dam) and construction of masonry intake structure at Donkarayi.	328.063
(ii)	Excavation and refilling the cut-off trench, stripping the base and formation of part of embankment of Forebay Dam (i. e. below El. 800/760)	58·049

(c) A sum of Rs· 10.60 lakhs was given as advance for the work of Saddle Dyke and masonry intake structure. No advance was given for the other work.

(d) & (e) The contractor had brought to site machinery worth about Rs. 20 lakhs. He has also established the site organisation including camp accommodation etc. The entire advance amount of Rs. 10 lakhs has been recovered.

(f) For Saddle Dyke and Masonry intake Structure work, 4 tenders were received. After analysing the tenders, taking all the conditions into account, the tender of M/s. G. S. Atwal & Company, was found to be the second lowest. After deletion of jungle clearance from the scope of the tender, the tender of M/s G. S. Atwal & Company was found to be the lowest. On negotiations M/s G. S. Atwal & Company had agreed for the deletion of the jungle clearance works and carrying out the rest of the works at his tendered rates.

As the negotiated offer of M/s. G. S Atwal & Company was advantageous to Board, the work was awarded to him. Regarding the second work i. e. part work of Forebay Dam upto +800/760, the tender of M/s. G. S. Atwal & Company being the lowest was accepted.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి : లోయర్ సీలేరు హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ స్కీములో రెండు పనులను ప్రెసిడెంటు రూలులో ఢిల్లీలోనే చర్చించుకొని అత్వాల్ అండ్ కంపెనీకి యిచ్చారని స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. రెండు వర్కులలో లోయెస్టు టెండరు కాకపోయినా జంగిల్ క్లియరెన్సు అనే ఐటెం డిలీట్ చేసిన తరువాత లోయెస్టు టెండరు అవుతుందని డిలీట్ చేశారు. అలాగు లోయెస్టు టెండరు కాని వారికి యిచ్చారు. అలా యివ్వడం మంచి పద్ధతా? 10 లక్షలు అడ్వాన్సు యిచ్చారు. ఎందుచేత? రెండవ వర్కుకు ఎంత యిచ్చారు. అనవసరంగా అడ్వాన్సు ఎందుకు యిస్తున్నారు?

శ్రీ జె. రాజారాం :—అఫ్లాటా, టెండర్లు పిలిస్తే నలుగురు టెండర్లు యిచ్చారు. శ్రీ జి. రామచంద్రారెడ్డి 366.23 లక్షలు, శ్రీ పి. ఎ. రామనాథ్ 358.53 లక్షలు, శ్రీ వి. సుబ్బారావు 341.50 లక్షలు, మెసర్స్ జి. అత్వాల్ అండ్ కో 354.49 లక్షలు. జంగిల్ క్లియరెన్సు అని ఒక ఐటెం ఉండెను. దాని కొఱకు చాల పెద్ద మొత్తం కోట్ చేశారు. అందుచేత వారి టెండర్సులోనుంచి జంగిల్ క్లియరెన్సు తీసివేస్తే అత్వాల్ అండ్ కో ది లోయస్ట్ టెండరు అవుతుంది. Therefore he was given the tender. జంగిల్ క్లియరెన్సు అనే ఐటెమును టెండరునుండి తీసివేసిన తరువాత In the other 4 he was the lowest tender; there was none else.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—జంగిల్ క్లియరెన్సు అనే ఐటం తీసివేస్తే జి. అత్వాల్ అండ్ కో వస్తుంది కనుక తీసివేశారు. అది ఉత్తర భారత దేశానికి సంబంధించిన కంపెనీ. ప్రెసిడెంటు రూలులో ఢిల్లీలో అన్నీ జరిగాయి. ఆ ఐటెం ఎందుకు డిలీట్ చేశారు? 10 లక్షలు ఎందుకు యిచ్చారు. రెండవ వర్కుకి ఎంత యిచ్చారు?

శ్రీ జి. రాజారాం :—అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముందు విషయం. జి రామచంద్రారెడ్డి, వి. సి. రామనాథ్.

Mr. Speaker :—His point is why that jungle clearance was removed.

Sri G. Rajaram :—For that they quoted very high; so it was decided to do it on departmental basis.

Mr Speaker :—Without jungle clearance you wanted to go ahead with the work.

Sri G. Rajaram :—Tnat was proposed to be done by the Department· Because every contractor quoted high and we took away uniformly from all of them.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఇంతకు ముందు ఎప్పుడైనా జంగిల్ క్లియరెన్సు డిపార్టుమెంటల్‌గా చేశారా ? దానివల్ల నే స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది. టెండర్సు పిలిచి జంగిల్ క్లియరెన్సు డిలీట్ చేయడం ఎందుకు జరిగింది ?

శ్రీ జి. రాజారాం .—ఆయన లిస్టులో సెకెండు. జంగిల్ క్లియరెన్సుకి పెద్దగా కోట్ చేసినప్పుడు డిపార్టుమెంటల్‌గా చేస్తే డిపార్టుమెంటుకి లాభంగా ఉంటుందని ఆ అయిటమును టెండరునుంచి తీసివేయడం జరిగింది. He was the lowest. The other Subbarao was not in a position to negotiate and come to terms. This man's negotiations were to the advantage of the department. He was the lowest tender and he was given the work·

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ఎంత సమర్థించినప్పటికి స్పష్టంగా తమకు అర్థం అవుతుంది. 10 లక్షల రూపాయలు ఎందుకు అడ్వాన్సు ఇచ్చారు. దానిని రికవర్ చేశారా ? వర్కు చేయనిదే ఎట్లా చేస్తారు ? పని పూర్తి కాకుండా మధ్యలో ఎస్టిమేట్సు ఎందుకు రివైజు చేశారు ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—20 లక్షలు అడ్వాన్సు ఇచ్చిన మాట వాస్తవం. అడ్వాన్సు యిచ్చిన తరువాత. The contractor has brought to site machinery worth about Rs. 20 lakhs He has also established site organisation including camp accommodation, etc. However, the contract was terminated during October, 1973 for unsatisfactory progress of work. The security deposit and the unpaid amount for the work done have been forfieted· Out of the advance of Rs. 10 lakhs given to the contractor an amount of Rs. 1.21 lakhs has been recovered from the running account of the bills and the balance amount of Rs. 8 97 lakhs has been paid by the United Commercial Bank which has given the bank guarantee.

11-00 a.m. శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—వారికి ఎంతవరకు లాభము వస్తుందో అంతవరకు చేశారు. తరువాత వెళ్లిపోయారు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు ఏమీ చేయలేక ఆయనకు వున్న ఎద్దులబండిని జప్తుచేశారు. బ్యాంక్‌వారు అస్యూరెన్సు ఇచ్చారు కాబట్టి ఈ ప్రశ్న పోయిన తరువాత 8 లక్షల చిల్లర బ్యాంక్ నుంచి పట్టుకొన్నామంటున్నారు. ఈ వర్కు ఎందుకు క్లోజ్ చేయవలసి వచ్చింది ? వారు ఎందుకు వెళ్లిపోయారు? వారిని ఎందుకు వెళ్లనిచ్చారు?

Sri G. Rajaram :—Because of unsatisfactory progress of work, the work was cancelled. An amount of Rs. 1.21 lakhs was deducted from his Bill and as the United Commercial Bank, Calcutta, in the beginning itself stood gaurantee, we have recovered the entire amount.

Sri M. Narayana Reddy :—This M/s. Atwal Company is said to be a Company registered and functioning outside the State. Punjabi is the Proprietor, I think The gaurantee period is said to have lapsed. Meanwhile there is no action. That is the information. The machinery is said to be lying at the dam site.. whether that machinery has been confiscated or seized by the Department and put to auction to realise the amounts that are due to the Government ?

Sri G. Rajaram :—The entire amount has been recovered. Where is the question of confiscation ? It is not a question of further recovery. The Bank stood gaurantee and the entire amount has been recovered.

Sri M. Narayana Reddy :—What was the amount due and how much they have paid ? Let the break-up be given ?

Sri G. Rajaram :—An amount of Rs, 10 lakhs was given as advances. The work was not satisfactory, So, the work was cancelled, Out of those Bill, Rs. 1.21 lakhs have been recovered and the rest Rs 8:79 lakhs have been paid by the United Commercial Bank, Calcutta which gave the bank gaurantee. That is, the entire amount advanced Rs. 10 lakhs has been recovered.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ :—1970-71, 71-72 లలో పి. డబ్ల్యు. డి. అయితే నేమి, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు అయితేనేమి కంట్రాక్టర్లకు రు.1,50,00,000 లు అడ్వాన్స్‌గా యివ్వడం జరిగింది. అట్లా యివ్వడం తప్పు. ఇవ్వకూడదని ఆడిట్ రిపోర్టులో కంట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ రిమార్క్ చేయడం జరిగింది. ముందుగా యిచ్చిన ఈ డబ్బును తీసుకొని పైనుంచి క్రిందివరకు లంచాలక్రింద యివ్వడానికి వారు ఉపయోగించుకొంటున్నారు. అడ్వాన్స్ యిస్తారు. వారు పనిచేయకుండాపోతే ఆ కంట్రాక్ట్‌ని రద్దు చేయడమువల్ల ఎస్టిమేట్స్ రివైజ్ అయినపుడు 3 రెట్లు, 4 రెట్లు పెరుగుతున్నవి. కాబట్టి ఈ పద్ధతి మారుస్తారా లేదా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడు యివ్వడం లేదు. స్టాప్ చేశాము.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ఇచ్చిన దానిమీద ఎంక్వయిరీ చేస్తారా ? గతములో యిచ్చినది దుర్వినియోగమయినది.

జవాబు లేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—రెండవ పని జంగిల్ క్లియరెన్స్ పూర్తి అయినదా ? దానికేమైనా అడ్వాన్స్ యిచ్చి వున్నారా ? వారు కట్టిన డిపాజిట్స్‌ని తిరిగి యిచ్చి వేయకుండా ఎందుకు ఆపలేదు ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—జంగిల్ క్లియరెన్స్‌కి అడ్వాన్స్ ఇవ్వలేదు. In the case of other work, no advance money has been given.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— డిపాజిట్స్ అమౌంట్స్‌ని ఎందుకు విత్‌హోల్డ్ చేయలేదు ?

శ్రీ జి. రాజారాం :— మేము అడ్వాన్స్ చేసిన మొత్తమును రికవర్ చేశాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— డిపాజిట్ అమౌంట్స్ పట్టుకోకుండా యిచ్చివేస్తూవుంటారు. కంట్రాక్టరుకు లాభము వున్నంతవరకు పని చేసారు. తరువాత వెళ్లిపోతాడు. డిపాజిట్ అమౌంటును ఎందుకు రీఫండ్ యిచ్చారు ?

శ్రీ జి. రాజారాం :— వర్క్ పూర్తి అయ్యేవరకు డిపాజిట్ అమౌంటును రీఫండ్ చేయము. ఫైనల్ బిల్ అయిన తరువాత రీఫండ్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఈ కేసులో ఏమి అయినది ?

శ్రీ జి. రాజారాం :— రెండవ వర్క్ కాన్సిల్ కాలేదు. చేస్తున్నారు.

DONKARAI DAM IN LOWER SILERU HYDRO-ELECTRIC SCHEME

539-C·

S. N. Q No. *4240-C. Sri Nallapa Reddy Sreenivasul Reddi :- Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) the original estimate of the Donkarayi Dam in Lower Sileru Hydro Electric Scheme ;

(b) the names of the contractors ;

(c) whether estimates have been revised ;

(d) if so, the reasons for the same;

(e) whether the defaulted contractors were again entrusted with rhe same work after revising the estimate without calling for tenders;

(f) whether anything has been stated in the internal High Audit Report regarding this work ; and

(g) whether any advances were made to the contractors ?

Sri G, Raja Ram :—

(a)
(b)
(c)
(d) Answer is pleaced on the table of the House.
(e)
(f)
(g)

ANSWER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

with reference to Short Notice question No. 4240-C

(a) A provision of Rs. 537-85 lakhs was made towards Donkarayi Dam in the original estimate of Lower Sileru Project prepared in 1963.

(b) M/s Associated Constructions, Madras and M/s G. J. Fernandez & Company, Secunderabad are the contractors.

(c) The estimate was revised in 1969 to Rs. 662 lakhs and agian in 1973 to Rs. 939 lakhs.

(d) The reasons for the revision are:

(i) the F.R.L. of the Dam taken as 1032'-0" in original estimate has been raised to 1037'-0".

(ii) The earthen portion of the dam on the right flank has been replaced by masonry dam.

(iii) Hollow section was adopted for the non over flow portion of the dam in the 1st revised estimate. In the second revised estimate, provision was made for solid section for the entire length of the dam;

(iv) Certain changes in the strength of cement mortars used on the dam as per the strength requirements given by the Central Water and Power Commission and quality control measures were made;

(v) Consequent to earth quake in Bhadrachalam area during 4/69 the dam was designed to provide for seismic forces;

(vi) The increase in prices of labour and materials since the submission of the first revised estimate.

(e) As the contract period expired and as the existing contractors asked for increased rates, fresh tenders were invited for the balance works spliting them into 5 different reaches ofter terminating the present contracts. Based on the tenders received, the works were awarded to 4 different agencies which included the two contractors namely M/s Associated Constructions & Fernandez & Company.

(f) On this work no report has been given by the Internal Audit Officer to the Board.

(g) A sum of Rs. 3.80 lakhs to M/s. Associated Constructions and a sum of Rs. 7.00 lakhs to M/s Fernandez & Company were given as advances.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—భూకంపాలు వచ్చినవని మూడుసార్లు రివైజ్ చేశారు. ఎందుకు రివైజ్ చేశారు? భూకంపాలు వస్తాయని ముందు తెలియదా? ఎంత మొత్తము అడ్వాన్స్ చేశారు?

శ్రీ జి. రాజారాం :—అడ్వాన్స్ చేసే సమస్య లేదు. This was Rs. 537.85 lakhs in 1963. Subsequently the estimate was revised in 1969 to Rs. 662 lakhs and again in 1973 to Rs. 939 lakhs. This is because of these reasons :—The FRL of the dam taken as 1032 ft. in original estimete has been raised to 1037 ft. The earthen portion of the Dam.........

Mr. Speaker :—All that is already there on the Table.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అడ్వాన్స్ ఇవ్వలేదంటున్నారు. టేబుల్ పైన ఆనర్సు జి. చదవండి. ఇచ్చినట్లు వుంది.

Mr. Speaker : -A sum of Rs. 3 80 lakhs to M/s Associated Constructions and a sum of Rs. 7 lakhs to M/s. Fernandaz & Company were given as advances.

Sri G. Raja Ram :—They were given as advances. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లు అడ్వాన్సులు యివ్వకూడదని నిర్ణయము తీసుకొన్నారు. గత ములో మెషినరీ కొరకు, లేబరు కొరకు అప్పుడప్పుడు పెద్ద రెప్యూటెడ్ కంట్రాక్టర్లకు 5 లక్షలు, 10 లక్షలు అడ్వాన్స్ యిస్తున్నారు. ఆ ప్రకారముగా ఇవ్వబడింది. ప్రయారిటీ మీద ఏమీ చేయలేదు.

శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి :—ఈ పని చేసినవారు ఫెర్నాండెజ్ కంపెనీ వారు. ఈ పనిలోనే మొదటిసారి పని చేసి వదిలిపెట్టి పోయారు. తరువాత పెనాల్టీ ఏమీ వేయకుండా 30 శాతము ఎక్కువ చేసి వారికే కంట్రాక్ట్ యిచ్చారు. మరల వారికే యివ్వడములో ఏమి అర్థము వున్నదో చెబుతారా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఎస్టిమేటు రివైజు అయినదని మనవిచేశాను. పరిస్థితులు మారడమువల్ల ఎస్టిమేటు రివైజ్ అయినది.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :—పని చేయకుండా వదిలిపెట్టి పోయినవారికే ఎందుకు యివ్వవలసివచ్చినది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—పరిస్థితులు మారడమువల్ల అని చెప్పారుకదా.

ELECTION OF DEPUTY SPEAKER

Mr. Speaker :—I now proceed to the next item on the agenda viz., Election of Deputy Speaker.

Under Rule 8 of the Rule of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, I have first to read out to the Assembly the names of the members who have been duly nominated for the Office of the Deputy Speaker together with those of their proposers.

They are

Sl. No.	Name of the Member nominated		Name of the Proposer
1.	Sri Syed Rehamat Ali	.. ..	Sri J. Vengala Rao
2.	Sri Syed Rehamat Ali	.. ..	Sri K. Rajamallu

As only one Member viz., Sri Syed Rehamat Ali has been duly nominated, I declare him to have been duly elected as the Deupty Speaker of this Assembly.

11-10 a.m. రహమత్ అలీగారు మనందరకూ తెలుసు. ఈ సభలో వారు రెండు సంవత్సరములకు పైబడి వున్నారు. ఆయన మంచి పార్లమెంటేరియన్. ఉర్దూలో మంచి వక్త. ఆయన శాసనసభ్యులుగా రాకముందు హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్‌లో సభ్యులుగా వున్నారు. కార్పొరేషన్ యొక్క కాంగ్రెసు పార్టీకి

డిప్యూటీ స్పీకర్‌గా [illegible]. [illegible] చేసి [illegible] అయినా [illegible]. ఒక స్టాండింగ్ [illegible] టికి విధానాలలో [illegible] డిప్యూటీ స్పీకర్‌గా రావడం చాలా సంతోషం. [illegible] వారు [illegible] అయిన [illegible] నాకు తోడ్పడుతుం [illegible] వ్యక్తం చేస్తూ [illegible] నేను [illegible] పూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను.

అట్లాగే [illegible] రోజులుగా ఈ [illegible] లో వుండి, [illegible] రించడమే కాకుండా, సభను ఎంతో [illegible] తప్పు [illegible] భాషగా వున్న జగన్నాధరావుగారిని [illegible] హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. మొన్నటిదినం [illegible] జగన్నాధరావుగారు ఈ విధులను వదిలిపెట్టి వెళ్ళారు అని [illegible] ఆ విషయాన్ని జగన్నాధరావుగారే [illegible] చెప్పతారని ఆశిస్తున్నాను. [illegible] ఎక్కువ చెప్పకుండా జగన్నాధరావుగారిని, నూతనంగా ఎన్నిక అయిన రహమత్ అలీగారిని మరొకసారి అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అధ్యక్షా, శ్రీ రహమత్ అలీగారు డిప్యూటీ స్పీకర్‌గా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నిక అయినందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఏకగ్రీవంగా ఎన్నిక కావడానికి సహకరించిన ప్రతిపక్ష నాయకులకు, స్నేహితులకుకూడా తమద్వారా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. [illegible] మన శాసనసభలో [illegible] నడిచేటట్లు ముందుకూడా వారు [illegible] దేవిధంగా సహకరించాలని మీద్వారా వారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. [illegible] మనవిచేసినట్లు [illegible] పార్టీ విభేదాలు వున్నప్పటికి [illegible] వ్యవహరిస్తున్నా [illegible] రహమత్ అలీగారు అనేక రంగాలలో బాగా పని [illegible] అనుభవం వున్నవారు. హైదరాబాద్ కార్పొరేషన్ [illegible] గా పని చేసారు [illegible] వారికి [illegible] ఆశిస్తూ వారికి నా అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, తమరు చెప్పినట్లుగా జగన్నాధరావుగారు ఇప్పటివరకూ డెప్యూటీ స్పీకరుగా వుండి [illegible] ప్లానింగ్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ కమిటీకి అధ్యక్షులుగా నియామకం కావడంవల్ల డెప్యూటీ స్పీకర్ పదవికి రాజీనామా [illegible]. వారు వారి కాలంలో బాగా పనిచేశారు. వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, రహమత్ అలీగారు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నిక అయినందుకు వారికి నా అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. గతంలో మన డెప్యూటీ స్పీకరుగారయిన జగన్నాధరావు గారు తమ సూచనలతో చాలా చక్కగా కార్యక్రమాలను నడిపారు. అదేవిధంగా వీరుకూడ తమ అడుగుజాడల్లో నడుస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లు వారు ఏకగ్రీవంగా కావడానికి ప్రతిపక్షం అంతా పోర్టు [illegible] సింది వారు మా పట్ల పక్షపాతంగా వుండటం ధర్మమని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ ఎడ్వాన్టేజ్

వున్నప్పుడే డెమోక్రసీ సక్రమంగా నడుస్తుంది. ప్రతిపక్షాలవారు చాల తక్కువమంది వున్నాము. ఇప్పటికే చాలామంది ఆ పడవ ఎక్కేశారు. ముఖ్య మంత్రిగారు చక్కగా నడుపువెళ్ళారు....

శ్రీ కె. వెంగళరావు :— ఆ పడవను మీరు కూడ దగ్గరగానే వున్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ: – ఇప్పటికే చాలామంది ఎక్కేశారు. రహమత్ అలీగారు ప్రతిపక్షాలకు తగిన సహకారం ఇస్తూ, హెచ్చు అవకాశాలు ఇస్తూ కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, I have great pleasure in welcoming Sri Syed Rahamat Ali to occupy the post of Deputy Speaker. Our opposition is very fast dwindling and our Chief Minister is taking pride and credit for liquidating the opposition. I do not know where this is going to lead because the democratic system is undergoing the trials and tribulations. Now, the people are gradually losing faith in the Parliamentary system. While that is so, it is absolutely essential that the opposition should be given its proper place so that the opposite view also gets adequate expression. I hope, our new friend would certainly do his very best to keep up the high democratic tradition and also the traditions set up by his predecessor, Sri Jagannatha Rao. Let me also say a word about Mr. Jagannatha Rao who as Deputy Speaker conducted the proceedings of the House very efficiently when we were engaged in passing the Land Ceilings Act, an historic enactment of this House. And the credit goes to him. I wish him well.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, నూతనంగా ఉపసభాపతిగా ఎన్నిక అయిన రహమత్ అలీగారిని అభినందిస్తున్నాను. వారు చాలా మంచి వ్యక్తి. అనుభవజ్ఞులు, తప్పకుండా ఆ పదవికి నూతన శోభ చేకూరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇందుకు పూర్వం వున్న జగన్నాథంగారు చాలా హుందాగా ఈ సభను నిర్వహించారు. తాము విదేశాలకు వెళ్లినప్పుడు స్పీకరు లేని లోటును తీర్చిన వ్యక్తి జగన్నాథంగారు. వారు డెవలప్‌మెంటు బోర్డుకు వెళ్లకుండా ఇక్కడే వుండివుంటే బాగుండేది. 287 మంది సభ్యులకు అధ్యక్షులుగా వుండకుండా 20 మందికి అధ్యక్షులుగా అక్కడకు వెళ్లారంటే స్వార్థాన్ని త్యాగంచేసి, రాష్ట్ర అభివృద్ధికోరే వ్యక్తిగా నిరూపించబడ్డారు. ఆ బోర్డుకు అధ్యక్షులుగా కూడా వారు రాణిస్తారని అనుకుంటున్నాను. వంకా సత్యనారాయణగారు మాట్లాడుతూ మేమంతా కాంగ్రెసులో చేరుతున్నాము, పడవ బరువు ఎక్కువయింది, పడిపోతుందేమో అంటున్నారు. నావికులుగా సి. పి. ఐ. వారే కూర్చున్నారు. కేంద్రం నుండి వారే ఆ నావను నడుపుతున్నారు. వారే పడవ అడుగున చిల్లి పడేస్తే తప్ప పడవ మునగదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—కాంగ్రెసు పార్టీవారే చిల్లి పొడిచారు కాని మేము పొడవలేదు. గతంలో ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టింది వారే కాని మేము కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—పరిస్థితులు మారితే చెప్పలేము.

శ్రీ పి. జగన్నాథరావు :—ఇప్పుడే [illegible] చెప్పితే [illegible] ప్రకటించిని మేము ముందు [illegible].

శ్రీ [illegible]. రంగదాసు : — అధ్యక్షా, మిత్రులు రహమతు అలీగారు డిప్యూటీ స్పీకరుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడడము హర్షించదగిన విషయమే. వారు [illegible] అయినటువంటి సిటిజన్ కమిటీ ఉపాధ్యక్షులుగా పని చేశారు. అనుభవము గడించినవారు కూడా. ఒకటి ఏమంటె, వారు సిటిజన్ కమిటీ ఉపాధ్యక్షులుగా నాయకత్వం వహించిన సందర్భములోనే అది కాస్త [illegible] అయిపోయింది. మరి యీ శాసనసభను అటువంటి పరిస్థితులలోకి [illegible] భావిస్తున్నాను. మిత్రులు జగన్నాథరావుగారు గతములో [illegible] సందర్భములో ల్యాండ్ రెవెన్యూ బిల్లును చాలా చక్కగా [illegible] పాస్ చేయించారు. [illegible] కారణమేమో. [illegible] వున్నా సమర్థులు సమర్థులే. వారు డబ్బులేని బోర్డుకు యివ్వడములో [illegible]. ముఖ్యమంత్రి గారు [illegible] లలో మన ప్రధానమంత్రిగారిచేత డబ్బు యిప్పిస్తే నిజముగా వారు [illegible] చేయడానికి ఫలితము వస్తుంది. అట్లా చేయకపోతే [illegible] స్వర్గానికి కాకుండా చేసినట్టు అవుతుంది. ఆ విషయములో ముఖ్యమంత్రిగారు [illegible] తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. డిప్యూటీ స్పీకర్‌గా, ఎంత [illegible] దాతనముతో సిటిజన్ కమిటీని నడిపించారో, అంతకంటే మిన్న అయినా [illegible] దాతనముతో శాసనసభను తమ నాయకత్వము క్రింద సక్రమంగా నడిపిస్తారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను,

11-20 a.m.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (یاقوت پورہ) ۔ مسٹر اسپیکر سر ۔ میں اپنی اور اپنی پارٹی کی طرف سے رحمت علی صاحب کے ڈپٹی اسپیکر منتخب ہونے پر انہیں مبارکباد دیتاہوں ۔ ۱۹۵۲ ع کے بعد سے شائد یہ پہلا موقع ہیکہ ڈپٹی اسپیکر کے عہدہ پر ایک مسلمان امیدوار کا انتخاب ہوا ہے اسلئے بھی رحمت علی صاحب قابل مبارکباد ہیں ۔ انکا میرا ساتھ کارپوریشن میں بھی رہا ہے ۔ وہ کارپوریشن کے لیڈر تھے اور میں اپوزیشن لیڈر تھا ۔ اسوقت بھی ہمارے تعلقات بڑے خوشگوار رہے ۔ وہ ایک سنجیدہ آدمی ہیں اور مجھے توقع ہیکہ اعلی روایات جو حیدرآبادی روایات کہلاتے ہیں انکو برقرار رکھنے کی وہ کوشش کرینگے ۔

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— అధ్యక్షా! రహమతుఅలీగారు డిప్యూటీ స్పీకరుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కాని మైనారిటీ కమ్యూనిటీకి యిచ్చారు గాబట్టి మేము వూరుకున్నాము, లేకపోతే మా తరఫున ఒకరిని పెట్టేవారమే, ఒకరిద్దరిని పెడతామనే సంగతి వారికితెలుసు. మైనారిటీ కమ్యూనిటీకి యిచ్చారు గాబట్టి వదిలిపెట్టాము. రహమతుఅలీగారికి చెప్పేదేమంటే, ఆ సీటుపైన కూర్చున్న తరువాత కాంగ్రెస్ అనే విషయము మరిచిపోవాలి, అందరిని ఒకేభావముతో చూడాలి, ముఖ్యంగా అపోజిషన్‌కు ఎక్కువ అవకాశాలు, స్పీకరుగారు యిచ్చినట్లుగానే, యివ్వాలనికోరుతున్నాను. జగన్నాథరావుగారు డిప్యూటీ స్పీకరుగా వుండి చాలా చక్కగా నడిపించారు. ఐ యామ్ కంగ్రాచ్యులేటింగ్ హిమ్.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— అధ్యక్షా! డిప్యూటీ స్పీకరుగా ఎన్నిక అయిన రహమతుఅలీగారిని నేను కూడా అభినందిస్తున్నాను. శాసన సభలో వున్నటువంటి తన సహచరుడిని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రమోట్ చేశారు. డిప్యూటీ స్పీకరుగా మేము అడ్డుతగలనందుకు అభినందిస్తున్నారు, మేము కూడా పాలుపంచుకుంటున్నాము ఆ అభినందనలలో— మా గొప్పతనము ఎందుకు పోగొట్టుకోవాలి. ప్రతిపక్షము అంటే అన్నింటికి వ్యతిరేకించము, మంచి చేయని పరిస్థితులలో వ్యతిరేకించేదే ప్రతిపక్షము, ప్రభుత్వ పక్షము యీ సూత్రాన్ని గుర్తిస్తే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వ పక్షము యిప్పటికి గుర్తించలేదని విచారములో వున్నాను. జగన్నాథరావుగారిని కూడా ప్రమోట్ చేశారు, వారిని అభినందిస్తున్నాను. వెంగళరావుగారిని కూడా అభినందిస్తున్నాను, ఆయనగిదా మూలపురుషుడు, మిమ్ములను కూడా ఒక మంత్రి పదవికి ప్రమోట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా! మీరు ఏమి అనుకోవద్దు. ప్రత్యేకమైన కోరిక...

Mr. Speaker: —I do not consider it as promotion.

Sri C. V. K. Rao :—It is my desire.

Mr. Speaker:—I do not think that any Speaker should consider that it is a promotion if he gets Ministership. Speaker and Deputy Speaker are much more powerful than the Government. Not only for moral weight but also as supreme representative of organisation of people of this State where he presides and discharges the responsibilities.

Sri C. V K. Rao :—Thank you, Sir. Now, Sir, having had so many associations, you have got a very good heart to study the people where we have got many prejudices and lack of adjustments. At the same time, even as a principal Presiding Officer, you got a good name and fame, Sir. I hope now your Deputy will follow you. He is an experienced Member. He was in the Municipal Corporation as Deputy Mayor. He is a journalist and above all he was a Member of the Joint Select Committee and I am able to observe him; He is having certain common features of mine and I am certain that he will prove an able deputy to you, Sir. I congratulate him on this occasion. No doubt, as one of my friends pointed out, the State is passing through a critical time and we voice the grievances of the people, nothing short of that. When we voice here the grievance of the people. not keeping in view anything about caste, creed, or any personal feelings, it is up to the Presiding Officer to allow us to voice. Though we represent here the people's grievances and sufferings, belonging to different parties and groups, it is the bounden duty of the Speaker or the Deputy Speaker to give full weight to such things in order that the people's grievances may be redressed. That is a test and that is equally a very laborious responsibility on the shoulder of the Presiding Officer. You are doing it very ably, Sir and I am certain that your Deputy Speaker will follow the same line. I once again congratulate him, Sir.

11-30 a.m. శ్రీ యం. ఓంకార్:— అధ్యక్షా! శ్రీ రహమతుఅలీగారు డిప్యూటీ స్పీకరుగా ఎన్నికయిన యీ సమయంలో నా తరపున మా కమ్యూనిస్టు మార్క్సిస్టుపార్టీ తరపున అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా పదవి నుంచి విరమించిన మాజీ డిప్యూటీ స్పీకరు శ్రీ జగన్నాధరావుగారిని కూడా

[illegible]స్తున్నాను [illegible] ఎంగు [illegible] కోసం [illegible] తరా [illegible] చేసినా [illegible] వారు [illegible] కూడా [illegible] రహమత్ [illegible] కూడా ప్రపంచం [illegible] చికాకుపడుతున్నారు. [illegible] కోరుతున్నాను [illegible] పదవులలో చేరడం [illegible] వ్యాఖ్యలు వచ్చాయి. యీ డిక్షన్ను గురించి చెప్పుకునేటప్పుడు [illegible] యీ డిక్షన్ను విరోధించారు [illegible] న్నారు. ఈ కృషి డిక్షన్ను బ్రహ్మాండంగా ప్రోత్సహిస్తున్నారు. యీ దేశంలో ఎక్కడ సామ్యం ఉండదేమో. చివరకు యీ [illegible] ప్రజలే నిర్ణయిస్తారు. అందరితో చేసేది వారు [illegible]ను. అందుకే నా విశ్వాసం ఉంది. మరొకసారి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :— Sir, I congratulate Mr. Rehmat Ali on his unanimous election. This shows the political sagacity of the Chief Minister in having one of Muslim Community. This is a very happy thing. I and other members hope that he will conduct himself above party, above creed and above everything. As Deputy Mayor he did extremely well. His unanimous election shows clearly that he is popular among one and all. I sincerely hope and trust that he sets up very healthy democratic principles.

I thank you, Sir for giving me this opportunity.

శ్రీమతి టి. శాంతాబాయి (గగన్‌మహల్) :—అధ్యక్షా, యీ రోజు డిప్యూటి స్పీకరుగా శ్రీ రహమతాలిగారు యునానిమస్‌గా ఎన్నికయినారు రహమతలిగారు నీరు మాదిరిగా అన్ని రంగులలోనూ కలిసిపోతారు వారు మంచి సమయం చూచుకుని నామినేషను వేశారు. ఈశ్వరీబాయిగారు కూడా చల్లగా అయిపోయినారు. తిరిగి మరొకరి నామినేషను లేదు. వెంకటరావుగారికి శుక్రమహదశ ఉంది. అందువలననే వారు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయినారు. మన స్పీకరుగారు బాధ్యతను డిప్యూటి స్పీకరుగారికి అప్పగించి రెస్టు తీసుకోవచ్చు. వారు డిప్యూటి స్పీకరుగా రావడం చాలా సంతోషకరమయిన విషయం. వారు సలాము చేసుకుంటూ పని చేయుస్తారు. ఈశ్వరీబాయిగారినికూడా అభినందిస్తున్నాను. ఇట్లాగే అన్ని విషయాలలోనూ యునానిమస్‌గా జరగడానికి భగవంతుడు వారికి మనస్సు ఇవ్వాలి. యునానిమస్‌గా ఎలెక్టు అయినందులకు రహమతలిగారిని అభినందిస్తూ తమకు, నాకు అవకాశం ఇచ్చినందులకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు (మెదక్) :—అధ్యక్షా, డిప్యూటి స్పీకరు పదవిని వదలిపెట్టి రిజీనల్ కమిటి చైర్మనుగా ఎన్నికయినారు. వారు యీ హౌస్‌ను బాగా హుందాగా డిగ్నిటీగా మెయిన్‌టెయిన్ చేశారు. జగన్నాధరావుగారికి నా అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను.

شری بی - راجندرا ریڈی - مسٹر اسپیکر سر - میں جناب رحمت علی صاحب کو مبارکباد پیش کرتا ہوں کہ ڈپٹی اسپیکر چنے گئے ہیں - میں سمجھتا ہوں کہ وہ ہر وقت کسی عہدہ کے صرف " ڈپٹی " رہے ہیں ڈپٹی کے درجہ سے آگے نہیں بڑھ سکے ہیں - چنانچہ وہ پہلے ڈپٹی میئر تھے پھر ریجنل کمیٹی کے ڈپٹی چیرمن ہوئے - میں دعا کرتا ہوں کہ وہ ۱۹۷۷ع کے بعد آپکی جگہ اسپیکر بنیں یا اس سے بھی بڑھکر کوئی عہدہ ہے تو اسپر وہ فائز ہوں - اسکے بعد میں ان سے خواہش کرتا ہوں کہ جب وہ کرسی صدارت پر بیٹھے ہوں تو اپنے سیدھے ھاتھ کی جانب بھی نظر رکھیں تاکہ سوالات وغیرہ کے ذریعہ ہم بھی اپنا دلی مدعا پورا کرسکیں - ہمارا تجربہ ہیکہ ہر وقت اپوزیشن کو ہی زیادہ وقت دیا جاتا ہے - انہیں ضرور وقت دیا جانا چاہئے لیکن انکی تعداد کو بھی دیکھنا چاہئے - کانگریس بنچس کے ممبرس کا تجربہ ہے کہ وہ اسپیکر کی " آئی " کیاچ نہیں کرسکتے - اسلئے ہمیں بھی وقت دینا چاہئے اور ہمیں محروم نہ کرنا چاہئے - اتنا کہتے ہوئے میں ایکبار پھر جگناتھ راؤ صاحب کا شکریہ ادا کرتے ہوئے رحمت علی صاحب کو مبارکباد پیش کرتا ہوں -

مسٹر اسپیکر - راجندرا ریڈی صاحب سپلیمنٹریز پوچھنے والے ادھر بہت کم ممبرس ہیں -

శ్రీ ఎన్. లక్ష్మీనారాయణ (గగన్‌మహల్) :—అధ్యక్షా, శ్రీ రహమతాలి గారు డిప్యూటి స్పీకరుగా ఎన్నికయినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. రహమతాలిగారు నాతోపాటుగా కార్పొరేషనులో పని చేశారు. తమరు కూడా చెప్పారు. వారు డిప్యూటి మేయరుగా, స్టాండింగు కమిటి చయిర్మనుగా పనిచేశారు. వారు స్టాండింగు కమిటీ చయిర్మనుగా ఉన్నప్పుడు నేను మేయరుగా ఉన్నాను. వారు చయిర్మనుగా ఉండి ప్రజల సంక్షేమం గురించి ఎంతో సహకారంలో పనిచేశారు. వారు జర్నలిస్టుగా పనిచేశారు. బాగా అనుభవజ్ఞులు. ఈ డిప్యూటి స్పీకరు పదవికి వారు న్యాయం చేకూరుస్తారని నేను నమ్ముతున్నాను. శ్రీ రంగదాసు
11-40 a.m. గారు ఏదో భయాందోళన వ్యక్తం చేశారు. వారి డిప్యూటి స్పీకరు అధ్వర్యాన ఈ సెషను ఫుల్ టెరమ్‌గా పని చేస్తుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ జగన్నాథరావుగారు నాకు మంచి స్నేహితులు. వారు డెప్యూటీ స్పీకరుహోదాను చక్కగా నిర్వర్తించారు. వారు నిష్పక్షపాతంగా ఈ పదవిని నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంలో వారిని అభినందిస్తున్నాను. శ్రీ రహమత్ అలీగారిని డెప్యూటీ స్పీకరుగా ఎన్నిక చేసినందుకు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వెంగళరావుగారిని కూడా అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

*శ్రీ కొండా లక్ష్మణ బాపూజీ :—అధ్యక్షా, శ్రీ రహమత్ అలీగారు చాలా దక్షతతో. పట్టుదలతో, ఉత్సాహంతో పని చేసేటటువంటి యువకులు. వారు ఏకాభిప్రాయంతో ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడడం విశేషదాయకమైనది. వారు సామాన్య కుటుంబంలో జన్మించి ఈ అభివృద్ధి స్థానానికి చేరారు. అందులోను మైనారిటీసుకు చెందినవారు ఉండడం ఒక విషయం. సామాన్యకుటుంబంనుంచి రావడం మరొక విశేషం. ఈ రెండింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ముఖ్య

మంత్రిగారు వారి విషయంలో నిర్ణయం తీసుకొనడం చాలా సమంజసమైనది, శ్రీ రహమత్ ఆలీ ఉపాధ్యక్షత తప్పకుండా విజయవంతంగా జరుగుతుందని, సమాధానకరంగా ఉంటుందని నేను విశ్వసిస్తున్నాను ఈ సందర్భంలో వారికి నా అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. మిత్రులు శ్రీ జగన్నాధరావుగారు యువకులు, ఉత్సాహవంతులు. అందరికీ బాగా ప్రభావం కలిగి చే పాతిగా నమ బాధ్యతలను నిర్వర్తించారు. అంతకంటె ఎక్కువ బాధ్యత వారు నెరవేర్చ డానికి తెలంగాణా డవలప్ మెంటు కమిటీకి అధ్యక్షత వహించారు. వారికికూడా నా అభినందనలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. పాలవెల్లి :—అధ్యక్షా, ప్రప్రథమంగా తనురు వెడుతున్న కరవడిలో. అడుగుజాడలలో సమర్థవంతంగా డిప్యూటీ స్పీకరుగా నిర్వహించి తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీ చైర్మన్‌గా పదవీ బాధ్యతలను స్వీకరించిన శ్రీ జగన్నాధరావు గారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. మిత్రులు శ్రీ జగన్నాధ రావుగారు ఆ స్థానంలో ఉన్నప్పుడు ఎంతో సహనాన్ని, దక్షతను ప్రదర్శించే వారు. విశేషించి ఎప్పుడూ కూడా వారి ముఖంలో చిరునవ్వును చిందిస్తూ సభ్యుల హృదయాలను ఆకట్టుకొంటూ చాలా సమర్థవంతంగా నిర్వహించారు. వారి ముఖంలో ఎప్పుడూ నవ్వు తాండవిస్తూ ఉంటుంది. అది చాలా అవసరం అనుకుంటున్నాను. ఏమైనా క్లిష్ట సమస్యలు వచ్చినప్పుడు ఆ సమస్యలను పరిష్కరించేప్పుడు సభ్యులయొక్క సహకారం తీసుకోవాలంటే అటువంటి ఉదాత్తమైన వైఖరి అవసరం. అది వారు చూపించారు. అదేస్థాయిలో శ్రీ రహమత్ ఆలీగారు కూడా నిర్వహిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. వారు చాలా కలుపుగోలు తనంగా స్నేహశీలత్వ అందరినీ కూడా కట్టుకొనే మనస్తత్వం వారితో ఉంది. వారు మితభాషి అయినప్పటికి కూడా చాలా చక్కగా అందరినీ అవగాహన చేసు కొని సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తారని అనడంలో సందేహం లేదు. వారు సమర్థ వంతంగా ఎన్నో పదవులను నిర్వహించి ఈనాడు డిప్యూటీ స్పీకరు పదవిని అలంకరిస్తున్నందుకు నా హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప (నల్లమడ) :—అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా శ్రీ జగన్నాధరావు గారికి ఈ డిప్యూటీ స్పీకరు పదవి ఇచ్చినప్పుడు బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్ వారికి రిప్రజెంటేషను అని చాలా ఆనందించాము. వారు ఆ పదవినుంచి వైదొలగి నప్పుడు మేము బాధపడ్డాము. మరల ఆ సీటును మైనారిటీసుకు ఇవ్వడంతో మా బాధ నివృత్తి అయింది. శ్రీ రహమత్ అలీగారు బాగా చదువుకొన్న వ్యక్తి, అనుభవం ఉన్న వ్యక్తి, కవి. ఇటువంటి వ్యక్తికి ఇచ్చినందుకు శ్రీ వెంకళరావుగారిని అభినందిస్తున్నాను. శ్రీ రహమత్ అలీగారు ఏకగ్రీవంగా ఎలక్టు అయినందుకు నేను అభినందిస్తున్నాను. అపోజిషన్ వారు కూడా పోటీ పెట్టకుండా ఉన్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. శ్రీ జగన్నాథరావుగారు ఈ పదవిని సక్రమంగా నిర్వహించారు. వారిలాగే శ్రీ రహమత్ అలీ కార్య నిర్వహణ భారాన్ని మోస్తారని మేమంతా ఆశిస్తున్నాము. ఈ సందర్భంలో వారికి అభినందనలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కాజ రామనాథం (ముదినెపల్లి):—అధ్యక్షా, మిత్రులు శ్రీ రహమత్ అలీగారు డిప్యూటీ స్పీకరుగా ఎన్నికైన సందర్భంలో వారికి నా హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలుపుతున్నాను వారు చాలా సౌమ్యులు. వారితో నేను అనేక కమిటీలలో ఉండడం జరిగింది. వ్యక్తిగా ప్రతి ఒక్కరి హృదయాన్ని చూరగొనగలిగినటువంటి వ్యక్తి వారు డిప్యూటీ స్పీకరుగా రాణించగలరని నాకు పూర్తి నమ్మకం ఉంది శ్రీ జగన్నాధరావుగారు కూడా చాలా దక్షతతో ఈ పదవిని నిర్వహించారు వారు డెవలప్ మెంటు కమిటీ చైర్మన్ పదవిని స్వీకరించారు. వారికి కూడా నా హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలియ జేస్తున్నాను ఈ సందర్భంలో శ్రీ రహమత్ అలీగారికి నా అభినందనలు తెలియ జేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య (పాల్వంచ):—అధ్యక్షా, మీ నేతృత్వంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ నిర్వహణ చాలా సమర్థవంతంగా జరుగుతున్నది. దేశంలో కొన్ని శాసనసభలలో జరిగేటటువంటి సంఘటనలు చూస్తున్నప్పుడు మన రాష్ట్ర శాసనసభ మీ నేతృత్వంలో ఎంతో హుందాగా, ఎంతో గౌరవప్రదంగా, ఎంతో చారిత్రాత్మకంగా నిర్వహించబడుతోంది. అది మనకందరికీ చాలా గౌరవ ప్రదమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. డిప్యూటీ స్పీకరుగా శ్రీ జగన్నాధ రావుగారు మీ నేతృత్వంలో ఎంతో సమర్థవంతంగా ఒక నూతన ఒరవడిని ఏర్పాటు చేసారు. వారు పదవీ విరమణ చేస్తున్న సందర్భంలో వారిని అభినందిస్తున్నాను. వారు తెలంగాణా డెవలప్ మెంటు బోర్డు చైర్మన్ గా నియమింపబడిన తరువాత తెలంగాణాలో అభివృద్ధి శరవేగంగా జరుగుతుందని ఆశావిశ్వాసాలు బాగా పెరిగాయి ముఖ్యంగా యువకులలో తెలంగాణా అభివృద్ధి బాగా జరుగుతుందని విశ్వాసం బాగా పెరిగింది. వారి స్థానంలో శ్రీ రహమత్ అలీగారు ఎన్నిక కావడం —అందులోను ఏకగ్రీవంగా ఎన్నిక కావడం మనకందరికి చాలా సంతోషదాయకం. అంతేకాకుండా శాసనసభకే కీర్తిప్రతిష్ఠలు తెచ్చినటువంటి ఒక ఉదాత్తమయిన సంఘటనగా నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. అధ్యక్షా శాసనసభ వెలుపల మీరు పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రిగా నియమింపబడతారనే వదంతులు ఉన్నాయి ఒకవేళ అటువంటిది ఏదైనా జరిగితే మాకు సంతోషమే. అటువంటిది జరిగినప్పటికి స్పీకరు ఎవరు అనేటటువంటిది ఎక్కువ మీమాంసలోకి పోకుండా మిత్రులు అన్ని విధాలా అర్హులు అయినటువంటివారు డిప్యూటి స్పీకరుగా ఈ కొంతకాలంలో మంచి అనుభవాన్ని గడించి మన రాష్ట్ర శాసనసభయొక్క ఉదాత్తతను, ఉన్నత స్థాయిని నిలబెట్టటానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి నేను శ్రీ రహమత్ అలీగారిని మనసారా అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

Sri C. Jagannadha Rao (Narsapur):—Mr. Speaker Sir; it gives me great pleasure to congratulate my esteemed friend Mr Rahmat Ali on his election as Deputy Speaker. It is a feather in his cap that this august House has elected him unanimously and reposed confidence in him to see that under your stewardship he conducts the business of the House in the footsteps which you have laid, Sir. I would like to take this opportunity to thank all the hon. Members of this House who were kind enough, who were really great that they have bestowed their faith, confidence and trust in me

All this, Sir is due only to your leadership under which I had this opportunity to conduct myself as your deputy. But for your leadership, but for your guidance, I am sure I would not have been able to discharge my responsibilities as efficiently as some of my friends who have spoken just now have said. Whenever there was a crisis or problem, or I felt embarrassed, it was you who came to my rescue and saw to it that I carried my responsibilities to every body's utmost satisfaction. 11.50 a. m.

Every member of this august House, the friends who have just now spoken about me, I think have spoken so because I was fortunate enough to work uuder your leadership and able guidance, and was able to discharge my duties.

I do not say that I could do justice to the satisfiction of each and every Hon'ble Member, but I did try to see that I stood upto the Parliamentary priciples, as friends have referred to them; and it was all because of your leadership.

There was lot of turmoil, as elsewhere in the country. When we see tribulations and chaos and such other occasions in this House, under your leadership the House runs most efficiently and in such a befitting and disciplined manner as a House should.

I thank each one of the Members here, the Honourable Members who gave me much co-operation in discharging my responsibilities. I also apologise if on occasions I had been harsh with them. I am sure they would always consider me as their younger brother, and treat me with affection, regard and respect with which they had previously treated me. I also thank, particularly, the friends in opposition who all along had given me cooperation and goodwill. I also thank the Members for their assistance and encouragement.

I would be failing in my responsibility if I do not mention and thank the staff of the Assembly Secretariat who always extended cooperation whenever in your absense, I had to perform that responsibility. When certain embarassing questions and Points of Orders were raised by Hon'ble Members, the staff of the Assembly Secretariat came to my rescue and they were always very co-operative with me in suggesting a way out from a ticklish situation.

I once again thank everyone and I am sure Mr. Rahmat Ali, my esteemed friend, will definitely discharge his duties to the satisfaction of entire House, as he is an experienced Member, about which Sir, you have also said in your congratulatory message that Sri Rahmat Ali held on different occasions different positions. So, I am sure, Sir, and I am confident that he would discharge his responsibilities as Deputy Speaker under your able stewardship and guidance, and maintain the highest Parliamentary traditions which are very precious and necessary and very dear to this House.

I thank you, Sir, and thank all.

శ్రీ సయ్యద్ రహమత్ అలీ :—అధ్యక్షా, మిస్టర్ స్పీకర్ సర్, ఈరోజు నన్ను ఏకగ్రీవంగా డిప్యూటి స్పీకర్ గా ఎన్నుకొన్నందుకు సభ్యులందరికి హృదయ

పూర్వక కృతజ్ఞత తెలుపుకొంటున్నాను. నన్ను డిప్యూటీగా ఎన్నుకొని ఈ ఆదర్శవంతమైన సభకు సేవచేయడానికి నాకు ఈ అవకాశము యిచ్చినందుకు మీ అందరికీ, ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి, నా హృదయపూర్వక అభివందనములు. ఈ సభలో మంచి పద్ధతులను, ఆదర్శవంతమైన సాంప్రదాయాలను స్థాపించిన స్పీకరు రంగారెడ్డిగారిక్రింద నేను డిప్యూటీగా పనిచేయడం నా అదృష్టమని భావిస్తున్నాను. నాకు తెలుగు బాగా రాకుండినా, మీ ప్రేమ, సహకారముతో ఈ లోటు రాకుండా ఈ సభకు పక్షపాతము లేకుండా హృదయపూర్వకంగా సేవ చేస్తానని మీకు హామీ యిస్తున్నాను.

شری رحمت علی — جناب اسپیکر صاحب - میں آپکے توسط سے اس ایوان کا تہہ دل سے شکریہ ادا کرتا ہوں کہ ایک اہم ذمہ داری کیلئے مجھ کو ڈپٹی اسپیکر کی حیثیت سے منتخب کیا گیا - خاص طور پر سے میں عالیجناب چیف منسٹر صاحب کا تہہ دل سے شکریہ ادا کرتا ہوں کہ مجھے اس کام کا موقع دیا اور مجھے یقین ہیکہ میں عالیجناب اسپیکر صاحب کی رہنمائی میں یقیناً اس ہاوز کی اعلی روایات کو برقرار رکھنے کی کوشش کرونگا - اس موقع پر معزز اراکین نے جن گرانقدر خیالات کا میرے تعلق سے اظہار فرمایا ہے انکا فرداً فرداً شکریہ ادا کرتے ہوئے یقین دلانا چاہتا ہونکہ ڈپٹی اسپیکر کی حیثیت سے ہاوز کی کارروائی چلانے کا موقع ملنے پر میں غیر جانبداری کے ساتھ جو روایات آپ نے قائم کی ہیں انپر عمل کرنے کی کوشش کرونگا - جئے ہند -

مسٹر اسپیکر - آپ بہت شاندار تلگو میں بولے ہیں - میں کوشش کرونگا کہ جیسی تلگو میں آپ بولتے ہیں ویسی ہی اردو میں بولوں -

MOTION

re: Production of Records relating to cancellation of Sri Vittal Reddy's quarter, before the High Court (withdrawn).

Sri J. Vengal Rao :— Sir, I am to inform the House that the Writ Petition filed by Sri Vithal Reddy, M. L. A., regarding the cancellation of allotment of Quarters in the New M. L. As. Quarter Hill Fort, Hyderabad, was dismissed by the High Court on 25-3-1974, Hence the Motion before the House for production of Documents in the Court becomes infructions; and therefore, I request the House to give me permission to withdraw the Motion.

12.00 noon Sri M. Narayan Reddy :—This writ has been withdrawn ; yesterday by submitting a petition with the leave of the Court it has been withdrawn.

Mr. Speaker :—Is it withdrawn or dismissed.

Sri M. Narayan Reddy :—Dismissed as withdrawn. He has filed a petition asking the leave of the Court to withdraw. Once it is admitted, even for withdrawing the Court has to permit. Such a

petition was filed and the Court permitted : that is dismissed as withdrawn without costs to either party. Had this motion been put to debate, but for the withdrawal, there would have been several legal and constitutional matters raised on this question. I only want to make one submission with reference to Article 194 of the Constitution. The proceedings of the House as well as of the Committees of the House are privileged in the sense that no proceeding in any court – whether High Court or any other Court can be instituted against the decisions or the proceedings of the House as well as the Commiitees. Therefore I would only hope that there would be sufficient judicial restraint before admitting such petitions. It is better that the Government Pleaders or the lawyers are given notice to avoid any controversy in future. I hope this would be done by the forums outside to avoid any controversy or impression of confrontation between the Legislature and the Court. It is very gratifying to note that Mr. Vittal Reddy being convinced of the arguments or the persuasions of his friends has withdrawn the petition in the larger interests and thereby we could avoidan unseemly controversy. I only wanted to say that under the provisions of Art. 194 there would not be any such haste in filing the petition in future at least in so far as our State is concerned.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:—అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో కోర్టు విఠల్ రెడ్డి గారు వేసిన పిటీషన్ డిస్‌మిస్ చేసింది. అయితే దానికి సంబంధించినటువంటి తీర్మానము వచ్చినపుడు కొన్ని సూత్రాలను నేను హౌస్ ముందు పెట్టడం అవసరమని భావించి నేను మాట్లాడు తున్నాను

శ్రీ జె. వెంగళరావు : విత్‌డ్రా చేసుకొంటున్నప్పుడు అవన్నీ ఎందుకు ? తర్వాత ఎప్పుడైనా ఇట్లాంటి అవకాశం వచ్చినపుడు గౌ. సభ్యులు మాట్లాడవచ్చును.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:—ఏదో అయిపోయింది అనుకొంటే ఇవి వ్యక్తిగత వ్యవహారాలు కావు. ఇది శాసనసభ్యులకు సంబంధించింది.

Sri Konda Laxman Babuji :—I rise on a point of Order. The motion is not for our discussion now. It is for adoption or for rejection. The motion was, with the permission of the Chair. Just moved and now the person who moved the motion does not want to press and wants to withdraw. There is no question before the House for consideration. Therefore under these circumstances nobody should be allowed to make any observation on this issue and I would request the Hon'ble Speaker to say that it is out of order to allow any discussion and it should be treated that the motion had been withdrawn: there is no question of taking the consent of the House for withdrawal. In that case the question of discussion or making observations by the hon. Member on the subject matter does not arise.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్, కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీగారు ఎవరిని మాట్లాడనివ్వవద్దని మీకు డైరక్షన్ ఇవ్వటం సరైనది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—మీరు ఎట్లా అభిప్రాయం చెప్పారో, వారు కూడ అట్లాగే అభిప్రాయం చెప్పారు.

I think Mr. Lakshman has tried to make me understand that it is necessary for the House to permit to withdraw the motion.

Sri Vanka Satyanarayana:—Once it has been moved with the permission of the House it becomes the property of the House. Permission to withdraw must be granted by the House.

Mr. Speaker:—As far as the House has to permit I think any member has got a right to speak on the matter.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—అధ్యక్షా, శాసన సభ్యులు యీ శాసన సభకు హాజరయినప్పుడు, ఇక్కడ కార్యక్రమాలలో పాల్గొనటానికి వచ్చినపుడు వారు నివసించటానికై హాస్టల్స్ ఏర్పాటు చేశారు. శాసనసభ్యుల విధులకు సంబంధించి నంతవరకు-శాసనసభ్యులు తమ కార్యక్రమాలు నిర్వహించినంతవరకు-ఆ హాస్టల్స్ కూడ అంత పవిత్రమైనటువంటివేనని నేను భావిస్తున్నాను. ఇక్కడ జరిగిన విషయం ఏమిటంటే-ముఖ్యంగా రూలింగ్ పార్టీకి చెందినటువంటి సభ్యులు అక్కడ పేకాట ఆడటం, జూదాలు ఆడటం జరిగింది. అది నాకు అంత హితమైనటువంటిది కాదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—వారు రూలింగ్ పార్టీకి చెందినవారని ఎట్లా చెబుతున్నారు? అట్లా చెప్పడం సరైనది కాదు. గౌ. సభ్యులు తాము చెప్పినది ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను. వారు ఇండిపెండెంట్ సభ్యులు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—వారు కాంగ్రెసులో చేరలేదా? ముఖ్యమంత్రి గారు అంత సెన్సిటివ్ అయితే ఎట్లా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—మీకు తెలియకపోతే తెలియపరుస్తున్నాను. నేను తప్పు మాట్లాడితే నేను విత్‌డ్రా చేసుకొనటానికి అభ్యంతరం ఉండదు. అట్లాగే మీరు మాట్లాడింది తప్పు అనేది మీరు ఎక్స్‌ప్రెస్ చేయాలి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—ఆయన రూలింగ్ పార్టీ సభ్యుడు కాకపోవచ్చును. ఆయన శాసనసభ్యులే కదా. శాసనసభ్యులకు ప్రత్యేకంగా కొన్ని నియమాలు నీతులు పెట్టవలసి ఉంటుంది. విఠల్ రెడ్డిగారు ప్రత్యేకంగా ఒక రూమ్ తీసుకొని, ఆ రూములో పేకాట, జూదం ఆడే పరిస్థితి ఏర్పడినపుడు వారిని ఆ రూమ్ ఖాళీ చేయమనటం జరిగింది. వారు ఖాళీ చేయని పరిస్థితిలో స్పీకర్‌గారి అనుమతితోనో, ముఖ్యమంత్రిగారి అనుమతితోనో దానిమీద తాళం వేయటం జరిగింది. తాళం వేసినా, వారు తాళం పగులగొట్టి అందులో ప్రవేశించటం జరిగింది. శాసన

శాసనసభ్యులు తమపైన తామే సెల్ఫ్ కంట్రోలు విధించుకోవలసి వుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ హాస్టల్ విషయం చూస్తే — మేము అక్కడ ఉంటున్నామంటే — చాలా సిగ్గుతో ఉంటున్నట్లు భావిస్తున్నాము. అనేక బాధలకు గురౌతున్నాము. హాస్టల్ ఉన్నది ఆడుకోటానికి, పాడుకోటానికి, [illegible] కాదు. శాసన సభ్యులు తమ బాధ్యతలు నిర్వర్తించుకొనుటకు, వర్క్ చేయుటకు. విశ్రాంతి తీసుకొనుటకు హాస్టల్స్ వినియోగించబడాలి ఈ హాస్టల్ పైన కంట్రాక్టర్ల పెత్తనం చే మా మెంబరికి అపవాదు కలుగజేసే పరిస్థితి వుంది. ప్రత్యేకంగా నేను ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. వారు యీ బాధ్యతను స్పీకరుగారిమీదకో, సెక్రటరీగారి మీదకో నెట్టివేయటము కాకుండా, వారు కొంత బాధ్యత తీసుకోవలసివుంటుంది. ఈ మధ్య మంత్రివర్గం వచ్చినతరువాత కొంత సంస్కరణలు పెట్టినప్పటికీ ఇంకా సంతృప్తికరంగా లేదు. అక్కడ కొన్ని నియమాలు, సూత్రాలు ప్రత్యేకంగా అమలు పెట్టవలసిఉంటుంది ఈ తీర్మానం వచ్చిన సందర్భంలో యీ విషయాలు చెప్పటం భావ్యమని మీ అనుమతితో హెచ్చరిస్తున్నాను.

(The motion moved on 22-3-74 regarding the production of documents in the Court was withdrawn by leave of the House).

BUSINESS OF THE HOUSE

12.10 p.m.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల):— 20వ తారీఖున ఒక కాల్ అటెన్షన్ మోషన్ యిచ్చాను నోటీసు వచ్చినది. అది చందోలు ఏరియాలో నాలుగు నెలలుగా లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్యుయేషన్ చాలా హోప్‌లెస్‌గా తయారైంది. చీఫ్ మినిష్టర్‌కు నెససరి యాక్షన్ తీసుకోమని పంపారు. లోగడ రిప్రజంటేషన్ పంపినాము.

Mr. Speaker:—Please ask me in my chamber. I cannot reply you off-hand. I have disallowed the call-attention motion. You are once again raising that matter. You come to my chamber and explain otheir circumstances if there are any which I have not understood. when you gave notice, I shall certainly reconsider if it is a necessary.

PAPER LAID ON THE TABLE

Audit Report on the A.P. State Financial Corporation for 1972-73

Sri P. Basi Reddy:—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Audit Report on the Andhra Pradesh State Financial Corporation for the year 1972-73 in compliance with sec. 37 (7) of the State Financial Corporations Act, 1951.

Mr Speaker:—Papers laid on the Table.

GOVERNMENT BILLS.

The Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1974

Sri J. Vengal Rao:—Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Amendment) Bill, 1974.

Mr. Speaker:—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker:—The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Gram Panchayat (Amendment) Bill, 1974"

The motion was adopted.

2. THE ANDHRA PRADESH MINOR FOREST PRODUCE (REGULATION OF TRADE) AMENDMENT BILL, 1974.

Sri Sagi Suryanarayana Raju :—Sir I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Amendment Bill, 1974.

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Amendment Bill, 1974."

The motion was adopted.

(3) THE ANDHRA PRADESH CESS VALIDATION BILL, 1974.

Sri J. Vengal Rao :—Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Cess Validation Bill, 1974.

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Cess Validation Bill, 1974."

The motion was adopted.

(4) THE ANDHRA PRADESH HACKNEY CARRIAGE AND THE PUBLIC CONVEYANCE (AMENDMENT) BILL, 1974.

Sri J. Vengal Rao ;—Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Hackney Carriage and the Public Conveyances (Amendment) Bill, 1974.

Mr Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Hackney Carriage and the Public Conveyances (Amendment) Bill, 1974."

The motion was adopted.

(5) THE ANDHRA PRADESH FACTORIES AND ESTABLISHMENTS (NATIONAL, FESTIVAL AND OTHER HOLIDAYS) BILL, 1974.

Sri L. Lakshman Das :—Sir I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Factories and Establishments, (National, Festival and other Holidays) Bill, 1974.

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Factories and Establishments (National Festivals, and other Holidays) Bill, 1974."

The motion was adopted.

(6) THE ANDHRA PRADESH APPROPRIATION (VOTE ON ACCOUNT) BILL, 1974.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1974 be taken into consideration."*

Mr. Speaker :—Motion moved.

(శ్రీ) బి. ఎల్లారెడ్డి ఇందుర్తి) :— అధ్యక్షా, బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెడుతూ ఆర్థిక మంత్రిగారు చాల చాల వాగ్దానాలు ప్రకటించారు. ఆ బడ్జెట్ ఫలితంగానే ఇప్పుడు ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. వాగ్దానాలు అయితే చాలా చేశారుగని ఈ వాగ్దానాలు యెట్లా అమలుజరుపుతారో, ఏ విధంగా ప్రజలకు సంతృప్తికరంగా ఆచరణలోకి తీసుకువస్తారో అర్థం కాకుండా యున్నది. దీనికి రెండు కారణాలు మనముందు స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి. ఇదివరకు ఉన్న ప్రభుత్వాలు ఇట్లాగే వాగ్దానాలు చేస్తూ వచ్చినాయి. కాని ఏ వాగ్దానాలుకూ సరిగా అమలుపరచలేని స్థితిలో పడిపోయింది. ఏ కారణాలవల్ల ఆ వాగ్దానాలను అమలు చేయలేదో, వారు చేపట్టిన కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయలేకపోయారో గాని ఇప్పుడు వారు చేయలేనటువంటి పనిని చేస్తామని చెపితే ఏ విధంగా నమ్మడానికి వీలు వున్నదో మాకు అర్థం కాకుండా వున్నది. దీనిలో ముఖ్యంగా గమనించవలసింది, ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలను క్రింద పరిభుత్వ యంత్రాంగం అమలు జరపడానికి తగిన ఏర్పాట్లు ఏమీ లేకుండా మార్పులు లేకుండా, అవసరమైన చర్యలు తీసుకోకుండా ఏ విధంగా అమలు జరపగలుగుతారో విశ్వసించడం కష్టంగా యున్నది. ఈ ప్రభుత్వ ఆర్థికమంత్రి ప్రవేశపెడుతూ చేసిన వాగ్దానాలను నమ్మడానికి శంకిస్తున్నారు. ఎందువల్ల శంకిస్తున్నారు ? ఇదివరకుకూడా ఇలాంటివి చేస్తూవచ్చారు. ఒక్కటికూడ అమలు జరపలేకపోయారు. ఎప్పుడూ విఫలం అవుతూవచ్చారు. దానివల్ల రైతాంగంలో

(Sri K. Ramanadham in the chair)

ప్రజలలో, యువకులలో, వృత్తిదారులలో చాల అసంతృప్తి తీసుకువచ్చారు. దేశంలో అల్లకల్లోల పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి. గుజరాత్, బీహార్ లలో చాల అల్లకల్లోలాలు బైలుదేరినాయి. దీనిని చూసుకొనిఅయినా ఏ విధంగా అమలుజరుపుతారో నమ్మకం కలిగించడానికి కృషి చేయడంలేదు. దానివల్ల అమలుజరపగలుగుతారని అనుకోడానికి ఆస్కారం కనబడడంలేదు. అసలు ఆడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో. ప్రభుత్వంవారు ఇక్కడ తీసుకొన్న నిర్ణయాలు, అసెంబ్లీలో చేసిన వాగ్దానాలు, ప్రకటించిన నిర్ణయాలు క్రిందివరకు అమలు జరుగుతాయనే ఆశ కలిగించడానికి అవసరమైన మార్పులు ఏమీ చేసినట్లుగా

*Published in the Andhra Pradesh Gazette Part-IV-A Extraordinary, dated 25—3—1974.

కనబడడం లేదు. అటువంటి ప్రతిపాదనలు ఏవీ మా ముందు లేవు. యథాప్రకార సిద్ధిరస్తు అని వీటి గతి కూడ అదే అవుతుంది అని చెప్పగలుగుతాను ఇదివరకు కాంగ్రెస్ పార్టీ చాలావరకు అభ్యుదయ కార్యక్రమాలను అమలు జరిపి పేద వాళ్ల యొక్క పేదరికాన్ని పోగొడతామని, గరీబీ హఠావో అనే దానిని తీవ్రంగా అమలు జరుపుతామని చాల చాల వాగ్దానాలు చేసినారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం మొదలుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వరకు యిటువంటి వాగ్దానాలు చేస్తూ వచ్చినారు. ముఖ్యంగా వ్యవసాయరంగంలో ఉన్న పేదవారికి భూసంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టి ఉన్నవారి దగ్గర నుంచి భూములు తీసి లేనివారికి పంచి గ్రామసీమలలో ఉపాధి కల్పించే కార్యక్రమాన్ని అమలు జరుపుతాము గ్రామసీమలలో అని చెపుతూ వచ్చారు. వాగ్దానాలు చేశారు. కాని ఇంతవరకు ఏమి చేయలేకపోయారు. అక్కడక్కడ కొన్ని చట్టాలు భూసంస్కరణలకు సంబంధించి రూపొందించారు. అలాగే యిక్కడ కూడ రూపొందించారు. చాలామంది ప్రభుత్వం చేసిన ప్రకటన తప్పకుండా అమలు జరుగుతుంది అనుకొన్నారు. కాని అది వెనక్కు నెట్టివేయబడింది. దానికి కారకులు ఎవరు అని మీ మాంసలోకి పోవడంలేదు. మొత్తానికి జరిగింది. కోల్డ్ స్టోరేజ్‌లో పడిపోయింది 9 వ షెడ్యూల్‌లో చేర్చినప్పుడు అమలు జరుపుతాము అన్నారు. 9 వ షెడ్యూల్‌లో చేరేది ఎప్పుడు అమలు జరిగేది ఎప్పుడు. ఊహకు అందనటువంటి విషయం ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎట్లా తయారైంది అంటే—ఇది పేదవారికి మంచి కార్యక్రమాలు అమలు జరిపి పేదరికాన్ని పోగొట్టడానికి అభ్యుదయ శక్తుల మీద ఆధారపడి, అభ్యుదయ పంథాలో నడిచి దేశంలో మార్పులు తీసుకువస్తాము అన్నటువంటి కాంగ్రెస్ పార్టీ, ఎటువంటి ప్రణాళిక ఎటువంటి కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టినప్పటికి ఎప్పటికప్పుడు దేశంలో ఉన్న అభివృద్ధి నిరోధకులు, కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉన్న అభివృద్ధి నిరోధకులు అమలు జరగనీయకుండా......

(ఇంటరప్షన్) అందుచేత ఏ విధంగా జరుగుతుందో అర్థం కానటువంటి విషయం ఇప్పుడు అభివృద్ధి నిరోధకులు అలాంటి అభ్యుదయ పంథా నుంచి వెనుదిరిగి అమలులోకి రానీయకుండా అనేక పద్ధతుల ద్వారా ఆపివేసి అవసరం అయితే పార్లమెంటులో, అసెంబ్లీ, అది సాధ్యం కాకపోతే వేరే వేరే ఉద్యమాలు తీసుకువచ్చి వీటి ద్వారా వాటిని వెనుకకు నెట్టివేయడం జరుగుతున్నది. అందుకు ప్రభుత్వం వారు యేమి చేయాలి. పేదవారిని, అభ్యుదయ శక్తులను వారందరిని సమీకరించి అంటువంటి కార్యక్రమాన్ని అమలు జరపడానికి పూనుకోవాలి.
12-20 p.m. ఆర్గనైజేషన్ కాంగ్రెస్‌లోని వారినికూడా తమలో చేర్చుకుంటున్నారు. ఎవరయితే యీ పాలసీస్‌ను వ్యతిరేకించి దూరం అయ్యారో, క్రమంగా అన్ని రాష్ట్రాలలోను వారిని తమలో చేర్చుకుంటున్నారు స్వతంత్ర పార్టీ మొదలు, కాంగ్రెస్(ఒ)తో పాటు అందరినీ, నాయకులనూ, కార్యకర్తలనూ కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేర్చుకుంటున్నారు ఇంకా చేరిపోతున్నారు; ఎప్లికేషన్స్ పెట్టుకున్నారు. చేర్చుకుంటామని చాలా మందికి హామీలివ్వడంజరిగింది. రేపు ప్రధానమంత్రిగారు యిక్కడకువచ్చే సందర్భంలో వారు బహుశా ప్రకటించవచ్చు, వీరందరినీ కాంగ్రెస్‌లో చేర్చుకున్నట్లుగా, ఇటువంటప్పుడు మీరు ప్రోగ్రెసివ్ పాలసీస్ ఎట్లా అమలుజరుపుతారు? ఇది గమనించవలసిన విషయం కాంగ్రెస్ ఆర్గనైజేషన్‌లో

ప్రభుత్వము, ముఖ్యమంత్రిగారు [illegible] ప్రకటిస్తున్నారు ఎటూ ప్రకటించారు [illegible] ? [illegible] నాన్నారా? [illegible] ప్రభుత్వమే మేనిఫెస్టో అమలు [illegible] సిద్ధాంతాలు అమలు జరుపుతామని, [illegible] పన్నట్టుగా [illegible] మని చెబుతున్న వారి [illegible] మార్చుకు [illegible] ను. [illegible] [illegible] వ్యక్తిగతంగా [illegible] చేర్చుకుంటున్నారు ఇంకా బయట మిగిలిన వారెవరు ? [illegible] పోయినారు [illegible] పార్టీ వారు యిల్లా [illegible] అందరిని చేర్చుకున్నారు. [illegible] బయట [illegible] తున్నది. అయినప్పుడు, ఎవరికి [illegible], పోరాట [illegible] యీ పార్టీ ను అమలుజరపడానికి ప్రభుత్వం [illegible] అర్థం కావడంలేదు. ముఖ్యంగా [illegible] మనించవలసినది తోడేళ్ల మేకలు [illegible] [illegible] మైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. వెంకటరావుగారు మనకు హామి యిస్తున్నారు ; [illegible] వారు కాంగ్రెసులో చేరబోతున్నారు ; వారు [illegible] మార్చు[illegible]న్నారు, కాబట్టి తప్పకుండా కాంగ్రెసు పార్టీ సిద్ధాంతాలను [illegible] తామని వారు మనకు హామీ ఇస్తున్నారు దానిని మనం [illegible] మంటున్నారు. [illegible] తోడేళ్లు, మేక పిల్లలు [illegible] చేయిడం సాధ్యమయ్యే [illegible] తోడేళ్లు మేక పిల్లలను మింగివేయడం తప్ప మరేమీ [illegible]. [illegible] నమ్మడానికి వీలులేదని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. [illegible] దీనివలన ఇప్పుడు మనం ఎదుర్కొంటున్న కొన్ని సమస్యలను [illegible] మాట్లాడతాను. ఎలక్ట్రిసిటీ విషయమేవుంది, దీనిని గురించి రోజూ సభ్యులు [illegible] చేస్తున్నారు. అదేవిధంగా విద్యుచ్ఛక్తి శాఖా మంత్రిగారు కూడా [illegible] సమాధానాలు చెబుతున్నారు. కాని, వారి సమాధానాలు మాత్రం ఎవరి సంతృప్తి కలిగించడం లేదు. ఎందువలన ? ఎందుకంటే, అక్కడ వాస్తవ పరిస్థితి ఒకటైతే [illegible] యిక్కడ వారు చెప్పే జవాబు మరొకటి, ఉదాహరణకు యిన్ని పెద్ద గండం నుంచి బయట పడ్డాము. మొత్తం పంటలు ఎండిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. [illegible] సంవత్సరం ఎండిపోయినవి. రైతులు నష్టపడ్డారు మొన్నకూడా అదే పరిస్థితి ఏర్పడింది అప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డువారుగాని, మంత్రిగారుగాని ఏమిటి, ఎందుకు యిట్లా జరుగుతున్నది ; గత సంవత్సరం ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు ఏమి చేశాము, ఏమి నిర్ణయాలు తీసుకున్నాము ? అనేదేమైనా గమనించారా ? లేదు, ఏ మీ నిర్ణయాలు తీసుకోలేదు, చర్యలు తీసుకోలేదు. అసలు ముఖ్యమైనదేమిటి ? ఎలక్ట్రిసిటీ గ్రామాలకు యిచ్చుకుంటూ పోయినారు. ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్స్-లోడ్స్ ఎక్కువ అయినవి ఒక్కొక్క సబ్-స్టేషన్ క్రింద ఎలక్ట్రిసిటీ, లోడ్స్ మితిమీరిపోయినవి, శక్తికిమించి అయిపోయినవి కరీంనగర్‌లో సబ్-స్టేషన్ పరిస్థితి అదేవిధంగా అయిపోయింది. శక్తికిమించి పెరిగి నప్పుడు ఆ సమస్యను పరిష్కరించడం కష్టం. కాని, దానిగురించి స్కీము ఒకటి మంజూరు అయింది ; కాని, అమలు జరపడం లేదు. చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. మెటీరియల్ లేదు అంటున్నారు. మంజూరు అయిందిగాని, డబ్బు లేదంటున్నారు. అది రాలేదని, యిది రాలేదని కారణాలు చెప్పి అత్యవసరమైన యీ పని చేయడం

లేదు. మంత్రిగారు చెప్పారు—నాలుగున్నర కోట్ల రూపాయలు ఇప్పుడు రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్‌కు ఉపయోగిస్తామని అంటున్నారు. అంటే యింకా చాలా గ్రామాలకు యిస్తారన్నమాట. ఇంతవరకూవున్న గ్రామాలకే సప్లయ్ చేయలేక పోతున్నారు ; ఇప్పుడు కొత్తగా యిస్తామంటున్న గ్రామాలకు ఏవిధంగా సప్లయ్ చేస్తారో అర్థం కావడం లేదు. ఇదివరకువున్న స్టేషన్స్‌ను, సబ్-స్టేషన్స్‌ను, బలపరచాలి. వాటి శక్తిని పెంచాలి ; అప్‌గ్రేడ్ చేయాలి. లైన్స్ ఇంప్రూవ్ చేయాలి. 20 గ్రామాలకు, 30 గ్రామాలకు, చాలా పొడవైన లైన్ వేస్తారు ; వాటి శక్తి పెంచాలి. 30 కె. వి. లైను, 60 కె. వి. లైను వేయ్యాలి. ఆ విధంగా ఆ లైన్సును శక్తివంతంగా గమక చేయకపోయినట్లయితే మొత్తం కార్యక్రమమంతా విఫలమవుతుంది. నష్టం జరుగుతుంది. కాబట్టి, దీనికి సంబంధించి వెంటనే తీవ్రమైన ప్రయత్నం చేయాలి. వీటిని ఇంప్రూవ్ చేయాలి డబ్బు శాసనసభలో శాంక్షన్ చేస్తున్నాము, కాని ఆ డబ్బు అంతా ఎక్కడికి పోతున్నదో తెలియడంలేదు. ఎక్కడ వేసిన గొంగలి అక్కడనే ఉంటున్నది, ఉత్పత్తి గురించి కూడా తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకుని, ప్రత్యేకమైన ఏజెన్సీ క్రింద దీనిని పెడితేనేతప్ప అమలుకావడం కష్టం. ఈ బోర్డువారు అనేక విషయాలలో విఫలమయినారు, మంత్రిగారు యీ విషయాన్ని తప్పకుండా దృష్టిలో పెట్టుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు దుబారా ఖర్చులు చాలా ఎక్కువ అయినవి. ఈ దుబారా ఖర్చులను తగ్గించుకోకుండా సరియైన పథకాలను అమలు జరుపుతూ మనుకోవడం కష్టం, ఉదాహరణకు ఖాదీబోర్డు వున్నది. ఇది ఎవరికి ఉపయోగ పడుతున్నది, ఏ కొద్దిమందికో డబ్బులు కాజేయడానికి తప్ప, దీనివలన ప్రజలకేమీ ఉపయోగం లేదు. కొంతమంది వస్తారు, వారు వున్నవారు; వేలు, లక్షలు తీసుకుంటారు అప్పుగా, అక్కడ ఆ తరువాత ఏమి వుండదు, మూసివేయడంతప్ప, తరువాత దానిని రైటాఫ్‌చేసే పరిస్థితితప్ప యింకేమీ ఉండదు. దీనిని స్క్రాప్‌చేయాలి. ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు జిల్లాలలో వారు ఏమిటి చేస్తున్నారో తెలియదు. అక్కడ ఇండస్ట్రీస్‌లేవు, ఇండస్ట్రీస్‌ను ప్రమోట్ చేయడంలేదు. ఎవరికి ఏది కావాలన్నా వారు డబ్బు తీసుకుని పని చేయడం తప్ప యింకొకటేమీలేదు. ఉదాహరణకు ప్రతి సంవత్సరం అప్పులు యిస్తారు. ఆర్టిజాన్స్‌కు అప్పులు రు. 500లు వెయ్యి యిస్తారు. అక్కడవున్న డిపార్ట్‌మెంటల్ హెడ్స్‌కు డబ్బు యిస్తే తప్ప అది శాంక్షన్ కాదు. రు. 300లు యిస్తే వెయ్యి రూపాయలదాకా శాంక్షన్ అవుతుంది. కరీంనగర్ జిల్లాలో యిట్లాగే జరిగింది. రు. 150 యిస్తే రు. 500 వరకు శాంక్షన్ అవుతుంది. ఈ విధంగా డబ్బు ఖర్చు అయిపోతున్నది తప్ప, దీనివలన ప్రజలకేమీ ఉపయోగంలేదు. ఉద్యోగులకు యీ విధంగా సహాయం జరుగుతున్నది, కరప్షన్ పెరుగుతున్నది తప్ప మరేమీలేదు. తాలూకాలలో ఇనస్పెక్టర్సువున్నారు. వారు చేసేది ఏమిటి ? వారుడబ్బు తీసుకోవడం సిఫార్సు చేయడంతప్ప మరేమీలేదు. ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్‌లో ఆ లెవెల్‌లో ఎం.ఎ .ఎస్. సమితీస్ వీటికన్నింటికి భాగస్వామ్యం వుండేట్లు మార్పుచేస్తేతప్ప ప్రజలకు దీని వలన ఏమి ఉపయోగం లేదని మనవిజేస్తూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నల్లారెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ఏ. పి. అప్రోప్రియేషను బిల్లును సమర్థిస్తూ నేను కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. తెలుగు ఆనంద సంవత్సరంలో ప్రవేశించాము. ఉగాది నాడే ... కాలాన్ని ఆనందనామ సంవత్సరం తన పేరును సార్థకం చేసుకొనాలని నేను కాంక్షిస్తున్నాను. ఉగాది నాడే తెలుగు భాషను తాలూకా స్థాయివరకూ అధికార భాషగా ప్రారంభించారు. మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. నా అభిప్రాయం నెరవేరాలంటే తాలూకా స్థాయివరకూ తెలుగుభాష అధికార భాషగా ఉండాలంటె చాలా నిశ్చితమైన నిర్ణయాలు జరగవలసియున్నవి. ముందుగా క్రిందికి ఆదేశాలు వెళ్ళాలి. తాలూకా స్థాయి కార్యాలయాలకు ఆదేశాలు ఇంతవరకూ వెళ్ళలేదు. జిల్లా కలెక్టరులకుకూడా ఇప్పటివరకు వెళ్ళలేదనుకుంటాను. తాలూకా స్థాయిలో తెలుగును అధికార భాష చేసినప్పుడు మునిసిపల్ కార్యాలయాలలోనూ, పంచాయతీ సమితి కార్యాలయాలలోనూ కూడా తెలుగే తప్పనిసరిగా అమలు జరగాలి. అవి తాలూకా స్థాయి కంటే క్రింది స్థాయిలో వున్నాయి కాబట్టి, వాటి జురిస్‌డిక్షను తక్కువ కాబట్టి తెలుగునే అమలు చేసితీరాలి. తెలుగు అధికార భాషగా ఉండాలంటే ప్రతి కార్యాలయానికి కూడా ఒక తెలుగు టైపురైటరు వెంటనే అక్కడకు వెళ్ళితీరాలి. ఒక్క టైపు రైటరే కాదు, టైపు చేయగలిగిన వ్యక్తి కూడా తెలుగు టైపు రైటరుతో వెళ్ళాలి. ఇంగ్లీషు టైపు నేర్చుకున్న వారికే నాలుగు నెలలో, ఆరు నెలలో ట్రెయినింగు యిచ్చి వారిని తెలుగు టైపిస్టులుగా కన్వర్టు చేయడమో లేక తెలుగు టైపులో ట్రెయినింగులయి, జనరల్ ఎడ్యుకేషనులో మినిమం క్వాలిఫికేషను ఎస్. ఎల్. సి. పాసైన వారికి క్రొత్తగా తెలుగు టైపిస్టు ఉద్యోగాలివ్వడమో అనేది నిర్ణయం తీసుకోవాలి. తెలుగు టైపు పాసై నిరుద్యోగులుగా వున్నవారు దాదాపు 800 మంది ఉన్నారు. రెమింగ్టన్ కంపెనీకి 750 మెషినులు యివ్వమని ఆర్డర్లు యిచ్చారట, కాని అక్కడనుంచి 590 మాత్రమే వచ్చాయట మిగిలినవి రాలేదట, ఇప్పుడు అవి రాదలచుకోలేదట. వచ్చిన యీ 590 టైపు రైటరులు కూడా ఏ కార్యాలయాలకు వెళ్ళినా సంవత్సరాల తరబడి పెట్టెలుకూడా విప్పకుండా పెట్టి ఉంచడం జరుగుతున్నది. తెలుగులో క్వాలిఫైడ్ టైపిస్టులు లేరనో లేక యింగ్లీషులోనే టైపు చేస్తే నాజూకుగా వుంటుందనో తెలియదుకాని యింతవరకు వాటిని వినియోగించుకోవడం లేదు. వాటిని పెట్టెలోనుంచి కూడా తీయని పరిస్థితులలో తాలూకా స్థాయివరకూ తెలుగును అధికార భాషగా పెట్టాలని ప్రారంభం చేస్తున్నాము. త్వరలోనే తెలుగు టైపురైటరులనూ, టైపిస్టులనూ వేసి ఉగాదినాడు చేసిన నిర్ణయం వెంటనే అమలు జరిగే ఏర్పాటు చేయాలి.

శ్రీశైలం పవర్ హౌస్‌ను ఒక కంట్రాక్టరు తీసుకున్నాడు. అందులో ఉండి మంచిపనిచేశాడు. ఇప్పటికి ఎవరూ టచ్ చేయలేదు. ఇప్పుడు అంతులేకుండ వెళ్ళిపోయాడు ఇప్పుడు మూడు నాలుగు రెట్లకు రివైజుచేయకపోతే మిగతా పని పూర్తిఅయ్యేటట్లు లేదు. శ్రీశైలం పవర్ హౌస్ విషయం వెంటనే ఎవరినైనా వేసి యెంక్వయిరీ చేయించాలనీ లేకపోతే ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

టీచర్సు ట్రెయినింగు రివైజ్ చేస్తున్నారు. ఇప్పటికే ఒక్క ఆంధ్ర రీజియనులోనే క్వాలిఫై అయిన హయ్యర్ గ్రేడ్, సెకండరీగ్రేడ్ టీచర్సు

సంఖ్యలో బలుగా ఉన్నారు. వారికి ఉద్యోగాలు చూపించకుండా మరల యీ సెకండరీ గ్రేడు, హయ్యర్ గ్రేడ్ ట్రెయినింగు రివైవ్ చేస్తే యింకా ఘోరమైన పరిస్థితులలో పడిపోతారు. సబ్సిడైజ్ హాస్టల్స్ పోను అర్బనేజస్ యింకా వున్నాయి, ప్రభుత్వం వాటినికూడా వెంటనే తీసుకోవాలి. రెసిడెన్షియల్ స్కాలర్‌షిప్స్ యిచ్చే హాస్టల్సు ఉన్నాయి అవి ఎందుకు కొనసాగాలి? ప్రభుత్వం వాటిని వెంటనే తీసుకోవడం అవసరం. రెసిడెన్షియల్ స్కాలర్‌షిప్స్ హాస్టల్సులో వున్నవారికి కాకుండా నేరుగా ఆ వ్యక్తులకే ముట్టేటట్లు యిస్తే బాగుంటుందని చెబుతున్నాను.

సోమశిల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి టోకెన్ గ్రాంటుకూడా 74-75 సంవత్సరానికి ఒక్క రూపాయి అయినా కనబరచలేము ఎందుకు ఏర్పాటుచేయలేదో అర్థంకావడంలేదు. 5 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చమంటున్నారు. నిరుద్యోగ సమస్య గురించి చెప్పవలసిన పనిలేదు, ప్రయివేటు సెక్టారును వెంటనే ప్రోత్సహిస్తే తప్ప, యీ లైసెన్సు నిబంధనలను సడలిస్తే తప్ప నిరుద్యోగ సమస్య నివారణ కాదు. ఈ లైసెన్సు విధానాన్ని ఎంత తొందరగా సింప్లిఫై చేస్తే అంత బాగుంటుంది. బ్యాంకులద్వారా పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించడమే కాకుండా స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషనుకాని మరొక సంస్థకాని ఉదారంగా పెట్టుబడులు యిస్తే తప్ప ప్రయివేటు సెక్టారును ఎంకరేజి చేయలేము, నిరుద్యోగ సమస్యను నివారించలేము. కాబట్టి వెంటనే తగు చర్యలుతీసుకోవాలని కోరుతూవిరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు:—అధ్యక్షా, నిన్ననే మనం 170 కోట్ల చిల్లర డబ్బుకోసం పాస్ చేసుకున్నాము. ఇప్పుడు యీ బిల్లుద్వారా దాదాపు 324కోట్ల పైచిల్లర మొత్తానికి పాస్ చేసుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ముఖ్యమైన కొన్ని శాఖలలో కొంత ఖర్చులు పెంచుకోవలసిన అవసరాన్ని గురించి ఇంతకుముందే పలుమార్లు సభదృష్టికి తేవడం జరిగింది. ప్రత్యేకించి విద్య, వైద్యం విషయంలో ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయవలసినదిగా కోరాము. కాని అదేమీ కనబడడం లేదు. తాలూకా స్థాయిలో వైద్య శాలలు నామమాత్రంగా ఉంటున్నాయి తప్ప ప్రజలకు ఉపయుక్తంగా లేవు. తాలూకాలకూ, జిల్లాలకూ సరఫరాచేస్తున్న మందులు ఎంత నాసిరకమైనవో తెలియనిదికాదు, డైరెక్టరేటుకు సంబంధించిన పెద్దలు మందుల కంపెనీలతో లాలూచిపడి యీలాంటి మెడిసిన్సు సప్లయి చేస్తున్నారేమో అనిపిస్తోంది. ఈ మందులవల్ల ప్రజలకు ఉపయోగం లేదు. ఇంతకుముందు 1-2 సార్లు ప్రభుత్వం గట్టి చర్యతీసుకొని ఎంక్వయిరీచేయించి, శిక్షలుకూడ యిచ్చినట్లు పత్రికలలో చూచేవారం. ఇప్పుడుకూడ గట్టిచర్య తీసుకోవడానికి ఒక కమిటీ ఫారంచేసి ఎందుకు యీ భాగవతం జరుగుతున్నదో చూడడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. తాలూకాలలో ఆసుపత్రులు వసతులు వున్నచోట కూడా లేడీ డాక్టరులు లేని మూలంగా స్త్రీలకు యిబ్బంది కలుగుతున్నది. స్త్రీలు ప్రసవసమయంలో ఆస్పత్రికోసం యింకొక స్థలానికి వెళ్లాలని బయలుదేరితే దారిలోనే మరణించిన సందర్భాలు అనేకంగా ఉన్నాయి. తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సులోనైనా ఒక లేడీ డాక్టరును వేసి ప్రసూతికి సంబంధించిన యిబ్బందులు లేకుండా

చేయడాని [illegible] కోరు[illegible]. [illegible] ప్రా[illegible] సము[illegible] [illegible],
పెంపుగా [illegible]చ్చించడాని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12-40
[illegible] రాష్ట్రంలో కొన్ని లక్ష మంది [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ఉన్నా[illegible] వారికైవసూ[illegible] [illegible] [illegible] ఎక్కువ [illegible]
[illegible]రిస్థితిలో [illegible]. [illegible] అ[illegible]ం, [illegible] [illegible] [illegible]
వారి [illegible]నా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]భుత్వ [illegible] [illegible]
[illegible]ంటేలనుంచి ప్రభుత్వ [illegible] నుంచి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] అను [illegible] స్తులు [illegible] [illegible] రక్షా[illegible] [illegible] [illegible]
మనస్సులో ఉన్న వా[illegible] [illegible]రో [illegible]దే [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible]గాలు వస్తాయి[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]తున్న [illegible] వహార. [illegible]దినిగురించి ప్ర[illegible] [illegible]
[illegible] వహి[illegible] పోగా అ[illegible] సరిని అరి[illegible] [illegible]ని ప[illegible]నలు చేస్తూ[illegible]టారు [illegible]
[illegible]తి ప్రభుత్వ అ[illegible]ంటి ప్ర[illegible]టనలు చేస్తూనే ప్రారంభం [illegible]పుతు[illegible] [illegible]
చేసేది ఏమీవుండ[illegible] మీరు అరి[illegible]దిది ఇం[illegible] ఎప్ప[illegible] వచ్చే [illegible]తి [illegible]భుత్వం
ప్రకట[illegible]లు చేయడమే కాని చర్యలు [illegible]సు[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]ట్టిగా [illegible]లు
తీసుకున్నా[illegible] అని [illegible]ప్ప[illegible]ండా మాకు సమాధా[illegible] [illegible]ప్పడ [illegible] [illegible]
ఏమీ మీరు తీసుక[illegible] లేదు. [illegible]చగొండితనం న[illegible] [illegible] [illegible] తోంటి
సరైన చర్య తీసుకో[illegible] పో[illegible]. ప్రజలకు [illegible]శ్వాసం పోతుంది. [illegible]
మీరు ఇస్తున్న [illegible] ఇనుమువ[illegible] [illegible]ంట్రోలు వస్తువులు [illegible]హో ల్డారులు
అమ్ముకుంటున్నారంటే ఎం[illegible] [illegible]చేటు. స్పెసిఫిక్ [illegible]సులు మీ[illegible] ఇస్తాను.
వారిని సస్పెన్షనులో పెట్టి విచారించ[illegible]లరా [illegible]ని అ[illegible]గుతున్నాను స్పె[illegible] [illegible]
చెప్పాలని అంటారు తప్ప స్పెసిఫిక్ [illegible] చె[illegible]తే ఏ[illegible] [illegible] తీసుకోరు.
లంచగొండితనం బుద్ధిపూర్వకంగానే మీరు పెంచ్చింపు [illegible]స్తున్నారని [illegible]నుకోవ[illegible]
పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి ఈ [illegible]యమై [illegible] చర్య తీసు[illegible]వా[illegible]
రైతులు ఇవ్వవలసిన [illegible]నల్ ఇంటరెస్టు మార్చి వ[illegible]కు మా[illegible] [illegible] మె తీ[illegible] [illegible]
తక్కిన అప్పులు వసూలు చేయాలని అన్నారు. రెండవపం[illegible] [illegible] చేతి
అందలేదు. మూడు నాలుగు రోజులలో సమావేశం ముగుస్తుం[illegible] [illegible]నుక
జూన్ ఆఖరువరకైనా పెనల్ ఇంట[illegible]స్టు రద్దు చేస్తూ ప్రకటన అ[illegible]ం. [illegible]
రైతులకు ఇది ఉపయోగకరం. దీనిని తప్ప[illegible]ండా పొడిగించవ[illegible]ండిగా
కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు (నందిగామ):— అధ్యక్షా! ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్లు పాస్ చేసేముందు ఖర్చుచేయవలసిన ముఖ్యమైన పద్దులను గురించి ప్రభుత్వానికి సూచన చేయదలచుకున్నాను. నాగార్జునసాగరు జలాల విషయమై మరొకసారి చెప్పదలచుకున్నాను. ఇప్పటికే కాలువలు త్రవ్వి పూడిపోతున్న ప్రాంతాలకు నీళ్ళు ఇవ్వని విషయం మీకు తెలుసు. కృష్ణాజిల్లాలో నందిగామ, జగ్గయ్యపేట తాలూకాలు వర్షాభావం ఉన్న తాలూకాలు. అక్కడ కాలువలు త్రవ్వి నీళ్ళు యివ్వని దృష్ట్యా ప్రభుత్వంవారు ఖచ్చితంగా నందిగామ, జగ్గయ్యపేట తాలూకాలకు నాగార్జునసాగరు జలాలు వీలుగా బడ్జటు ప్రొవిజను మా వెడు

తారని ఆశిస్తున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంత మునిసిపాలిటీలతో పోల్చినప్పుడు ఆంధ్రప్రాంతంలోని మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించి ఒక ముఖ్యమైన భేదం వుంది. ఆంధ్రప్రాంతంలోని మునిసిపల్ పాఠశాలలలోని ఉపాధ్యాయులకు ఖర్చుపూర్తిగా ఆయా మునిసిపాలిటీలే భరించవలసివస్తున్నది. తెలంగాణాలో ఆ ఖర్చును పూర్తిగా ప్రభుత్వమే భరిస్తున్నది. ఇందువల్ల ఆంధ్రప్రాంతంలోని మునిసిపాలిటీలు పారిశుధ్యం లేకుండా అందుకు అభివృద్ధి చేసుకోడానికి అవకాశంలేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అట్లాగే మునిసిపాలిటీలు నడుపుతున్న హాస్పటల్సుకు అయ్యే ఖర్చు, డాక్టర్ల జీతాలు, మందులువంటి ఖర్చులుమునిసిపాలిటీలే ఆంధ్రప్రాంతంలో భరిస్తున్నాయి. తెలంగాణాలోని మునిసిపాలిటీలలోని ఉపాధ్యాయుల వేతనాలు, హాస్పటల్సులోని సిబ్బంది ఖర్చు ప్రభుత్వమే భరిస్తున్నది ఈ సంవత్సరం నుంచే ఆంధ్రప్రాంతంలోని మునిసిపాలిటీలలో కూడా ఈ ఖర్చును ప్రభుత్వమే భరించాలని అందుకు అవసరమైన ప్రొవిజను బడ్జటులో రూపొందించాలని కోరుతున్నాను. తాలూకా స్థాయిలోని హాస్పటల్సులో కూడా ఎక్స్‌రే ప్లాంటు వంటి సౌకర్యం లేదు. ఎటుచూచినా ఎక్స్‌రేకు 30 మైళ్ల వరకు పోవలసిన పరిస్థితులున్నాయి. వీటి విషయం కూడా ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు జిల్లాల మధ్య బియ్యం రవాణా నిర్బంధం లేనందున కృష్ణాజిల్లా నుంచి లెవీ ధాన్యం ఇచ్చిన తరువాత మిగతా జిల్లాలకు ఎగుమతి అవుతున్నది. దాని ఫలితంగా కృష్ణాజిల్లాలో బియ్యం ధరలు పెరిగి సామాన్య మానవుడు కొనుక్కోలేని పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. అందువల్ల ఏప్రిలు ఒకటి నుంచి చవక దుకాణాలు అక్కడ నెలకొల్పాలని కోరుతున్నాను. త్రాగేనీరు లేని ప్రాంతాలలో తక్షణ చర్యగా మంచినీళ్ళకు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri A Sreeramulu :— Mr. Chairman Sir. I find certain contradictions between Budget allocations and policy statements of the Ministers. Before the Bill is passed, I wish to seek clarification on hese. A sum of Rs. 2 crores has been alloted for purchasing house sites to Harijans under the Crash Programme. The Minister for Social Welfare some time ago said that the amount of Rs. 2 crores has been diverted to the L. I. C. because the money was borrowed from L. I. C. and 75,000 houses were built by the Government and the money is recovered from the beneficiaries of these houses. But, until to-day only Rs. 20,000/- has been recovered from the beneficiaries. Since the Government has stated that this amount was taken from the L.I. C., the Minister stated that this amount is being diverted or has been diverted. If that is so, what exactly is the utility of this provision of Rs. 2 crores under the Crash Programme.

The Power Minister sometime ago said that Rs. 86 lakhs would be the capital investment for generation of power. But the allotment is Rs. 46 lakhs. Similarly yesterday, I read in the newspapers that Government of India is alloting only Rs. 2 crores for the steel plant at Visakhapatnam. But our Chief Minister very liberally promised that the Steel Plant would go into production in 1979. These need some clarification.

Our Finance Minister stated in his Budget Speech that the Budget is not a Talisman, but at the same time, stated that the Budget is an effectivo

effective instrument to translate the policies of the Government into action. If that is so, I have got a very genuine feeling that our Budget has not become such an effective instrument to translate our policies, because what has happened is this. The money that is available has been allotted for various items of expenditure and if the Budget has become the instrument to translate the policy, the first thing it has to make is the thorough assessment of the needs of the people. After making the assessment of the needs of the people, what exactly the money that is needed, the finance Minister will have to go in serch of resources. It is not a question of simply alloting the available resources. The other thing is that there must be a "Resource Budget Section" in the Finance Department. That is absolutely necessary. It is a continuous process. One more point, Sir. Unless the Finance Minister takes a bold action to streamline the Public Works Department, I am sure, this amount will go down the drains Public Works Department can perhaps be better described as the Public Waste Department and it should immediately declare a war on this Public Waste Department.

There are two more important things, Sir. The schedule of rates will have to be brough: uptodate. Secondly, the old yardsticks for sanction in the Divisions and Circles must be related to financial targets Since the value of the Rupee has come down very greatly, those financial targets of 64 no longer, will hold good. That is why the revised financial targets will have to be prescribed and at the same time, these revised financial targets will have to be related to physical targets. Then only we shall be getting the adequate return of the money that you are spending. These are the two important things which will have to be done. Next time when the Finance Minister presents the Annual Budget, I req est him to present the "Performance Budget". Since new accouting system has been introduced, it would be verr easy for the Government to prepare the Performance Budget, if they are reluctant to prepare right from now, so that this House and the people as a whole, would get an opportunity to study the progress and an evalution can be conducted.

Thank you.

శ్రీ జి. కోటయ్య (చీరాల):— అధ్యక్షా! నిన్న ఇండస్ట్రీస్ కొరకు రూ. 1,06,00,000 లు శాంక్షను చేశాము. ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో మనం జాగ్రత్తగా పరిశీలించినట్లయితే ఇండస్ట్రీస్ అనే పేరుతో ఏ ఏ ఇండస్ట్రీస్ వస్తున్నాయో స్పష్టంగా విపులంగా కనిపించదు. చేనేత పరిశ్రమను కూడా ఇండస్ట్రీసుతో కలిపి చూస్తున్నారు ప్రత్యేకంగా చేనేత పరిశ్రమకు ఒక శాఖను పెట్టి చేనేత పరిశ్రమకు అయ్యే ఖర్చును వివరంగా చూపించాలని కోరుతున్నాను. 1973-74 సంవత్సరంలో ఇండస్ట్రీస్ అనే పేరుతో రూ. 50,50,000 లు పద్దు క్రింద శాంక్షనుచేశారు. 1973వ సంవత్సరం డిసెంబరు ఆఖరుకు రు. 10,95,000లు మాత్రమే ఖర్చు అయినది. అంటే తొమ్మిదినెలలో రూ. 10,95,000 లు ఖర్చు అయినది. సంవత్సరానికి 1,22,000 లు మాత్రమే ఖర్చవుతోంది. దీనిలో చేనేత పరిశ్రమకు ఎంత ఖర్చుపెట్టారో, యితర పద్దులకు ఎంత ఖర్చు పెట్టారో చూపించడము లేదు. చేనేత పరిశ్రమలో సిరికల్చరు, పవరులూమ్సు కలిపారు. ఇది 12-50 p.m.

చాలా అన్యాయం. చేనేత పరిశ్రమను ప్రత్యేకంగా చూపించాలని కోరుతున్నాను. సిల్కు పరిశ్రమ వేరు. మల్బరీ సిరికల్చరు ప్రత్యేకంగా చూపించాలి నాది మా అత్తది కలిపి 111 ఎకరాలు, అందులో నీది ఎంత అంటే ఒక ఎకరం అన్నట్లుంది. నేను ఆర్థికమంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే చేనేత పరిశ్రమకు ఎంత ఖర్చు పెట్టారో ప్రత్యేకంగా చూపించాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రప్రభుత్వం మాకు ఏమీ డబ్బు యివ్వడంలేదు. కేంద్రప్రభుత్వం యిచ్చినటువంటి డబ్బును పోస్టాఫీసు మాదిరిగా పంపించుతున్నారు. ఈ బడ్జెటులో చేనేత పరిశ్రమకు ఎంత డబ్బు కేటాయించదలచుకున్నారో నిర్దుష్టంగా చూపించాలని కోరుతూ ఈ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—ప్రయింమినిష్టరుగారు హైదరాబాదు, విజయవాడ విజిటు చేయడానికి వస్తారని వింటున్నాం. దీని విషయంలో ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పాలి. ఎప్పుడువస్తారు? ఏమిఏరేంజిమెంట్సు ఉన్నాయి. ఏమిప్రోగ్రామ్సు కాబోతున్నాయి? తెలంగాణా డెవలప్మెంటుకమిటీ ఫైనాన్సెస్ క్రింద ఫైనాన్సెస్ ఎంత యిచ్చారో ఎప్పుడుకార్యక్రమాలు తీసుకుంటారో చెప్పాలి. గరీబీ హటావో అనే మాటలు చెబుతారేగాని దేశంలో 50 శాతము పిల్లలు అన్నం లేకుండా రాత్రి ఏడ్చి నిద్రపోతున్నారు తినడానికి తిండి లేకుండా బాధపడుతున్నారు అనే సంగతి కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి తెలియాలి. ఎసెన్షియల్ ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ పైన గుజరాతులో గాని పాట్నాలో గాని జరిగిన విషయం మీకు తెలుసును మేము ఒక కమిటీ ఫార్మ్ చేశాము. దానికి 30 వ తారీఖున ఒక ప్రొసెషను తీసుకు వస్తున్నాం. ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఉండాలని చెబుతున్నాను. రేపు ప్రజల కడుపు మాడిస్తే గుజరాతు పరిస్థితులు వస్తాయేమో మరువకూడదని హెచ్చరిస్తున్నాను. ఉగాదినాడు దొంగలను వదిలి పెట్టారు. మర్డర్సు చేసిన వారికి 23 సంవత్సరాలు సజా అనుభవించారు వారిని వదిలితే ఫ్యామిలీతో బాగుపడతారు. ఆలోచించండి. ముఖ్యమంత్రి గారు మూడు నెలల లోపల రు. 3000కోట్ల డబ్బు ప్రామిస్ చేశారు స్పాట్ డెసిషన్స్ తీసుకుంటామన్నారు ఎన్ని స్పాట్ డెసిషన్సు తీసుకున్నారు? ఇంతవరకు ఎన్ని హామీలను అమలుజరిపారు? ఆర్.టి.సి బస్సులకు ప్రజలు డబ్బుయిస్తున్నారు. నిజామాబాదులో ప్రయాణీకులకు షెల్టరు కట్టలేదు. ప్రజలు ఎండలో ఎండి వానలో నానుతున్నారు. మంచినీటి వసతి లేదు. బాతురూములు లేవు ఎల్లారెడ్డిలో బస్సు షెల్టరుకి స్థలం యిచ్చి 10 సంవత్సరాలైనప్పటికి యింతవరకు కట్టలేదు. గాంధారిలో హెల్త్ ఆఫీసరును ట్రాన్స్ఫరు చేసినప్పటికి అతడు అక్కడే ఉన్నాడు. ప్రభుత్వం యిచ్చిన ఆర్డర్సు పాటించకపోతే సిగ్గుచేటు ఎల్లారెడ్డిలో లేడీ డాక్టరు కావాలి. జూనియరు కాలేజీలలో యింతవరకు ప్రిన్సిపాలు లేరు. పిల్లలు ఎట్లా చదువుకోవాలి? ఉర్దూ క్లాసు చెప్పడానికి టీచరు లేరు హరిజనులు గిరిజనులు మారేడుపల్లిలో గుడిసెలు వేసుకుంటే పోలీసువారువచ్చి బొంగులను రెండు రూపాయలకు తడికను 5 రూపాయలకు అమ్ముకొని వారి పైన కేసు పెట్టారు. వీటి విషయం జవాబు చెప్పాలని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన అప్రోప్రియేషన్ "వోట్ ఆన్ అకౌంట్" బిల్లును బలపరుస్తున్నాను, చిత్తశుద్ధితో మన సమస్యలను పరిష్కరించడానికి చేసిన ప్రయత్నం కనిపిస్తున్నందుకు సంతోషిస్తున్నాను. కాని సమస్యలు రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్నాయి. వనరులు సన్నగిల్లిన. వీటి విషయంలో ఆర్థికశాఖ గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తేనే గాని సాధించలేమేమోననే భయం ఉంది. ప్లాను యాలొకేషన్సు చూపిస్తున్నారు నాన్-ప్లాన్ ఏమి చేస్తారో తెలియడం లేదు. మూడు రీజియనల్ డెవలప్మెంటు బోర్డులు ఏర్పాటు చేశారు. వాటి రూల్సు ఏమిటో రెగ్యులేషన్స్ ఏమిటో యింకా తెలియదు. వాటికి ఆఫీసు లేదు. ఆర్థికమంత్రి గారు అధికంగా కేటాయించాలి. ఇండస్ట్రీస్ గురించి డక్కన్ క్రానికల్ పేపరులో వచ్చింది. విశాఖపట్నంలో స్టీల్ ప్లాంటు గురించి 5 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 125 కోట్లు ఖర్చుపెడతారని హైదరాబాదు నుంచి వార్త వచ్చింది. అదే పేపరులో ఢిల్లీ నుంచి వచ్చిన వార్త ఏమిటంటే రు. 2 కోట్లు లాండ్ అక్విజిషనుకు ఖర్చుపెడతారని. డిటెయిల్డ్ యిన్వెస్టిగేషను అయిన తరువాత 6 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో వస్తుందని వచ్చింది. ఈ రకంగా స్పష్టమైన విధానం లేకపోవడం వల్ల స్టీలు ప్లాంట్ వస్తుందో రాదోననే భయాందోళనలు కలుగుతున్నాయి. స్టీలు ప్లాంటు వస్తుందనే ఆశతో ఎంతోమంది నిరుద్యోగులు ఎదురుచూస్తున్నారు. వారికి నిరుత్సాహం నిరాశ కలుగుతాయి. ఇండస్ట్రీస్ విషయం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. పారిశ్రామికముగా మన రాష్ట్రము చాల వెనుకపడి వుంది. మద్రాసు మొదలైన 1--00 p.m పొరుగు రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే మన పరిస్థితి దిగజారుడుగా వుంది. పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడానికి ఎక్కువ నిధులను కేటాయించాలి. మా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు విషయములో రెండు మాటలు చెబుతాను. అక్కవరం గ్రామములో స్థలాన్ని సేకరించి హరిజనులకు ఇళ్ళ స్థలాలను యివ్వడం జరిగింది. గృహ నిర్మాణానికి వెసులుబాటు చూపించలేదు. హౌసింగ్ కాలనీకి తగిన సహాయము చేయాలి. అంబేపురం గ్రామములో సైట్ తీసుకొని కాంపెన్సేషన్‌కూడ యిచ్చివున్నారు. అదికూడ నిరుపయోగముగా వున్నది. కాబట్టి వారికికూడ సహాయము చేయాలని కోరుచున్నాను. గత 27 సం.ల నుంచి నా తాలూకాలో నీటివనరులను పెంపొందించడానికి ఎటువంటి కృషి చేయలేదు కోణం, తైవాడ వద్ద రిజర్వాయర్స్ స్వల్ప మొత్తాలతో వస్తాయి. 5 సం. లలో కొన్ని లక్షల రూపాయలు కనుక కేటాయిస్తే ఈ కార్యక్రమము చేయడానికి అవకాశము వుంటుంది. ఇన్వెస్టిగేషన్ చేశారు డిటెయిల్డ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయించి చెక్ అప్ చేస్తే పంటలు ఎక్కువ పండడానికి అవకాశం కలుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వము అధికారములోకివచ్చి 4 నెలలయినది. పాత పార్టీ అయినప్పటికి చాల వాగ్దానాలు చేసినది. ఇంకా వాగ్దానాలను చేస్తున్నది. వాటిని అమలుపెట్టే శక్తి సామర్థ్యాలు ఈ ప్రభుత్వమునకు వున్నదా అని అడుగుతున్నాను. నేను ఇంతకుముందు విమర్శించినట్లు

తమప్రయోజనాలకోసము మంత్రిపదవులను పెంచుకొనడము మినహాగా తనఇంటిని సక్రమమైన ఆర్డరులో పెట్టినదా? ప్రభుత్వ యంత్రాంగము చేతులు ఒక్క మంత్రిమండలే అన్నట్లుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. నాలుగున్నరలక్షల ఉద్యోగులతోనిండిన యంత్రాంగము యొక్క సౌభాగ్యమును, హక్కులను కాపాడేదానికి పూనుకొనడములేదు ప్రతిపక్ష సభ్యులు చర్చించినపుడు సమాధానము ఇవ్వడమే వారి బాధ్యత అని, అనుకొంటూ, దానిలో న్యాయాన్ని, ధర్మాన్ని ఆచరిద్దామనే భావము లేనందుకు విచారిస్తున్నాను గత చరిత్రనుంచి నేర్చుకొనవలసి వుండగా ఏమీ నేర్చుకొనడం లేదు ఇంతకుముందు వచ్చిన ఎంతో మంది మంత్రులు గందరగోళములో పడినా ఈనాడు అందరూ ఏకమైపోయారు, వారి సౌభాగ్యము, వారి పదవులను, శ్రేయస్సును వారి విలాసాలను కాపాడుకొనడానికి తాపత్రయపడుతున్నారు తప్ప వారి క్షేమాన్ని కోరుకొంటున్న వారిమీద ఆధారపడిన ఉద్యోగుల పరిస్థితి గురించి ఆలోచించడము లేదు; ఒక బ్రహ్మాస్త్రమును ఉద్యోగుల నాయకునిపైన వేశారు అతనిని విక్టిమైజ్ చేశారు దానికి ఈ ప్రభుత్వము సిగ్గుపడవలసి వుంటుంది. డెమక్రటిక్ ఆర్గనైజేషనుయొక్క నాయకులుగా ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రజల తరఫున నిలబడి తమ హక్కులకోసము పోరాడేటపుడు వారి సేవతో వీరి పదవులను నిలుపుకొంటూ వారిని అణగద్రొక్కే పద్ధతిని ఎపుడు దిద్దుకొంటారు? ఇది ఒక అగ్నిపర్వతము వంటిది ఒక వ్యక్తి సమస్య కాదు. డెమక్రటిక్ ఆర్గనైజేషనులో నాయకుణ్ని దెబ్బ కొడుతున్నారు. ఆ ఆర్గనైజేషనే సమాధానము చెబుతుంది. అందువల్ల ఈ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరించాలని మంత్రి మండలిని కోరుచున్నాను. జాగు చేయవలసిన అవసరము లేదు. ఎటువంటి టెక్నికాలిటీస్‌ని అవలంబించవలసిన అవసరము లేదు. రూల్స్, నిబంధనలనే సంకెళ్ళలో వుంటే బయటకు పోవడం మంచిది బానిసలుగా వుండడము మంచిది ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగములో రూ. 1000 ల జీతము వచ్చే ఉద్యోగి జీవితము కష్టమవుతోందే. చిన్నజీతగాళ్లు ఏ విధంగా జీవించాలి? 6 సూత్రాల పథకము గురించి చెప్పేవారు తమ జీవితమంతా త్యాగము చేసే ఉద్యోగులు బంట్రోతు నుంచి యన్. జి. జి ఓ వరకు వుండేవారి మినిమమ్ వేజెస్ గురించి ఏమి ఆలోచించారు? మినిమమ్ వెజెస్ విషయములో తక్షణమే చెప్పవలసి వుంటుంది? కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇచ్చిన పద్ధతిలో సిటీ అలవెన్సును అయినా యివ్వడానికి ఎందుకు జాగు చేస్తున్నారు? లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారే ప్రజలపైన పన్నులురుద్దుతున్నారే. సిబ్బంది కోరిన చిన్న కోరికలను మన్నించలేరా? వెంటనే వాటిని గుర్తించవలసి వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. వరంగల్లుకు అప్లయి చేసిన హౌస్ రెంటు అలవెన్సును విజయవాడ, గుంటూరులకు ఎందుకు అప్లయి చేయకూడదు? ఈ ప్రభుత్వ పద్ధతి రోజులు గడిపే వ్యవహారముగా వుంది మంత్రి మండలిని పెంచేదిగా వుంది. స్వప్రయోజనమే ప్రధానముగా వుంది బంట్రోతునుంచి సెక్రటరీవరకు ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగపు భారమును మోసేటపుడు వారి డిమాండ్స్‌ని ఆలోచించడములో ఈ ప్రభుత్వము ఎందుకు ఫెయిల్ అవుతున్నది? నిర్లక్ష్యము,

అసమర్థత అని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యములో ప్రజ సమస్యలను పరిష్కరించవలసి వుంటుంది పాలక వర్గము. ప్రభాకరరావు, రంగారావు వెంకటరావు, సూర్యనారాయణ అనే ఉద్యోగుల సెల్షను గ్రేడు విషయములో హైకోర్టు యిచ్చిన తీర్పును అమలు చేయడానికి ఎందుకు జాగు చేస్తున్నారు ఘోరమైన తప్పిదాలు జరుగుతున్నవి. ప్రజలకు తిండి పెట్టలేరు. ఉద్యోగాలు యివ్వలేరు. మనుష్యులను కొనుక్కొంటూరు బలాన్ని పెంచుకొంటూరు. మంత్రి పదవులను పెంచుకొంటూరు. కాని చేయవలసిన రాజ ధర్మమును ఆచరించడము లేదు. అందుచేత వారు ఏమి బాధ్యతను నిర్వర్తించవలసి వుంటుంది ... మన్రి రిక్రూట్ మెంట్ ని ఎబయెన్స్ లో పెట్టారు ఎందుకు పెట్టారో అర్థము కాలేదు. వీరు వచ్చిన తరువాత వీరి మనుష్యులను పెట్టుకోవాలనా? ఇప్పుడు ఆ నిషేధమును ఎత్తివేస్తున్నారు? ఆ ఆర్డరు యొక్క ఇంప్లికేషన్సు ఏమిటనేది వీరు అర్థము చేసుకొంటున్నారా? లిటిగేషను ఎట్లా డెవలప్ చేస్తున్నారో అర్థము చేసుకొంటున్నారా? అని అడుగుతున్నాను. 18-3-74 వరకు ఏ ఖాళీలు యుంటే వున్నవో వాటిని మాత్రమే ఫిల్ అప్ చేయాలనే ధోరణితో ఇష్యూ చేసిన కాగితము తప్ప మరొకటి ఏమీ కాదు. దీనిని ఎవరు డ్రాఫ్టు చేశారు? ప్రజాస్వామిక విధానములో బాధ్యత కలిగిన మంత్రిమండలి లేకపోతే దుర్దశ వాటిల్లుతుంది. జైల్సులో వెస్టెడ్ ఇంటరెస్ట్. జీవిత శిక్ష పడినా ధనికుడయితే విడుదల చేస్తారు. పోలీసువారు రికమెండ్ చేస్తారు. పేదవారికి రెమిషన్ కూడ ఇవ్వడము లేదు. వారు సభ కానిచ్చి పోయినప్పటికి అక్కడ కూడ ఇదే తీసుకువచ్చి చెస్తారేమో అనే భయము వుంది. సరిదిద్దుకోవాలి ప్రజలు కష్టాలను అనుభవిస్తున్నారు, వాటిని తీర్చడానికి ఇక్కడ వున్నాము కాని ఇంకొక దానికి కాదు. కనుక ఈనాడు శాసనసభలో 1-10 p.m. అధికార పక్ష సభ్యులు కాని, ప్రతిపక్ష సభ్యులు కాని చేసిన సూచనలను, విమర్శలను దృష్టిలో పెట్టుకొని మంత్రివర్గం చురుగ్గా పనిచేయాలి. ఉద్యోగుల కోర్కెలు పరిష్కరించాలని, చిత్తశుద్ధితో పని చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri M Narayan Reddy .— Mr. Chairman, Sir, I will make out a few points·

Nothing has been mentioned about the Singur Project in Medak district and the Storage Project for Nizamsagar. This has to come in the present 5th Plan. Unless the scheme is approved and the amount is provided in the first year of the Plan it may not be possible. This may be taken up.

In Bidar district of Karnataka, the project on Manjeru is being constructed without clearance from the Central Government and C. P. W. D. Therfore the matter has to be taken up with the Central Government and Karnataka Government to stop the construction at this stage only to avoid further loss to Nizamsagar·

Section 11 of the Sales-tax Act has been recently amended; that puts a burden on the ryot in marketing jaggery. This has to be amended in the sense that jaggery is to be treated as any other

agricultural produce and no tax is to be taken from the producer of jaggery; it has to be collected from the purchaser.

Regarding public undertakings, there is no cell in the Industries Secretareiat or Directorate which coordinates the entire activities of all our 24 public undertakings where crores and crores of investment has been made. After the increase in the bank rate at least, if these undertakings do not earn minimum interest at 12 to 13% there is no use and a special cell has to be created in the Industries Department of the Secretariat to watch the activities of all the public undertakings and give direction from time to time for their better performance and profitable functioning.

About the co-operative sugar factories the lay-out on each factory is Rs. 4 to 5 crores. There are 8 to 9 factories and 12 are going to be put; they are running in loss. unless the whole problem is solved, it is no use giving clearance. Without ensuring proper action in this regard it is not possible to put any more funds in this venture·

Regarding Lower Sileru Project, this is very interesting. More than 30 crores are to be spent during the next 2 to 3 years· I invite the attention of the Hon'ble Finance Minister to the fact that there is a road for a distance of 40 miles from Chintur to the project site. The road is in such a bad condition that the entire sand is to be transported from Chintur river to the dam site–over a distance of 40 miles on which more than 30 to 40 percent cost is being incurred extra on account of the bad condition of the road and in all they would have paid a crore of rupees for the transport of sand and they will pay another crore or more. Cement and steel are brought from Visakhapatnam and Vijayawada and on account of the 40-mile road, 30 to 40 percent of the cost of the project is being increased. This road has to be immediately repaired and I request him to pay a visit to that area so that he will understand how money is being wasted for want of road·

Thank you.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం-2):—అధ్యక్షా. ఎప్రాప్రియేషన్ బిల్లుపై జరుగుతున్న ఈ చర్చ సందర్భంలో మీద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి కొన్ని విషయాలను తీసుకురాదలచాను. ముఖ్యంగా మినిమమ్ వేజెస్ యాక్టును అమలు చేయవలసిన లేబర్ డిపార్టుమెంటు లోపభూయిష్టంగా వుందని చెబుతున్నాను. మినిమం వేజస్ యాక్టుకు సంబంధించి ఒక కమిటీని వేయడం, తరువాత ఒక జి. ఓ పాస్ చేయడం జరిగినా దానిని డిస్ట్రిక్టు లేబర్ ఆఫీసర్స్ సరిగా అమలు జరపడం లేదు. ఎక్కడ కార్మికులు తమకు అన్యాయం జరుగుతున్నదని ఆందోళన చేస్తున్నారో అక్కడ మాత్రమే అమలు చేయడానికి పూనుకుంటున్నారు. కొన్ని చోట్ల లేబర్ ఆఫీసర్స్ మేనేజిమెంటువారితో లాలూచి పడి మినిమం వేజెస్ యాక్టు అమలు జరుగకుండా అనేక రకాలైన నిర్వచనాలు ఇచ్చి మేనేజిమెంటుకు అనుకూలంగానూ, కార్మికులకు వ్యతిరేకంగానూ ప్రవర్తిస్తున్నారు. సాల్టు ప్లాంటులో మినిమం వేజెస్ యాక్టును అమలు చేయాలని చెప్పినా అమలు జరగడం లేదు,

అక్కడి లేబర్ ఆఫీసర్ మేనేజిమెంటుకు అనుకూలంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. అటువంటప్పుడు బోర్డును వేయడం ఎందుకు? ముఠాలు, కళాసీలు అనేక వేలమంది పనిచేసేవారు వున్నారు, వారికి మినిమం వేజెస్ యాక్టు అమలు చేయాలని అన్నారు. 1962లో జి. ఓ. నెం. 571 హోమ్ క్రింద ఒక కమిటీని వేశారు. ఆ కమిటి రాష్ట్రం అంతా తిరిగి ఒక చట్టం పాస్‌చేసి 5, 6 సంవత్సరాలు అయినా ఇంతవరకు దానిని అమలు చేయడం లేదు. ఏ కార్మిక వర్గం అయితే దేశానికంతకూ ఉపయోగపడుతున్నదో ఆ కార్మిక వర్గ శ్రేయస్సును ప్రభుత్వం పట్టించుకోకుండా ప్రభుత్వ సిబ్బంది, యజమానులు కలిసి ఆ కార్మిక వర్గాన్ని మోసం చేయడానికి పూనుకుంటున్నారు బోనస్ యాక్టు ఉంది విశాఖపట్టణం ఔటర్ హార్బరు దగ్గర కాంటినెంటల్ కన్‌స్ట్రక్షన్ కంపెని పని చేస్తున్నది. అక్కడి కార్మికులు బోనస్ ఇవ్వాలని అంటే మేము ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇస్తాము అని అంటున్నారు. మస్తర్ లీ పనిచేస్తున్న వారికి బోనస్ ఇవ్వడం జరుగుతున్నది కాని డెయిలి మస్టర్ రోల్స్‌కు ఆ కంపెనీ బోనస్ ఇవ్వను అని అంటున్నది. లేబర్ డిపార్టుమెంటువారు రెండు పక్షాలవారిని సమావేశపరచి అసిస్టెంటు కమీషనర్ చర్చలు జరిపారు. ఒక ఒడంబడికకు తెప్పించారు. వారే రెండోసారి తిరిగివచ్చి మేనేజిమెంటు నేను చెప్పినట్లు వినడం లేదు. నన్నేమి చేయమంటారు అని అన్నారు. అలా ఆ సమస్య పరిష్కారం కాకుండా అలానే ఇప్పటి వరకూ వుండిపోయింది. చట్టాలను, గవర్నమెంటు ఉత్తర్వులను అమలు చేయడానికి వున్న సిబ్బంది అలా చేయకుండా మేనేజిమెంటుకు అనుకూలంగా ప్రవర్తిస్తున్నది. కంచె చేనుమేస్తే ఏమి చేయాలి? ఇలాగే జరిగితే కార్మికులకు పోరాటం తప్ప మరో మార్గం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక, పట్టణాల విషయం చూస్తే పేదల గురించి ప్రతి మంత్రి మాట్లాడుతున్నారు. విశాఖపట్టణం, బెజవాడ, గుంటూరు, హైదరాబాదు పట్టణాల్లో లక్షలకొలది పేదలు, వారు తలదాచుకోవటానికి ఇండ్ల స్థలాలు కావాలని అందోళన చేస్తున్నారు. పనికిరానిచోట్ల, పెద్ద పెద్దవారు అసహ్యించుకునేచోట్ల వారు కాపురం వుంటున్నారు. వారికి ప్రభుత్వం ఎన్నో వాగ్దానాలు చేస్తున్నది. నిన్న కట్ మోషన్‌పై మాట్లాడుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు పేదలకు బంజర్లు ఇస్తామని చెప్పారు. మాటలు కాక ఆచరణలోకి ఎప్పుడు వస్తుందో అర్థం కావడంలేదు. పేదలు ప్రజలు కారా? వారి ఓట్లే కాకపోతే ఈ ప్రభుత్వం నేడు ఇక్కడ వుండే అవకాశం వుండేదా? అధ్యక్షా ఒక ప్రోగ్రాం వేసుకొని ఆ ప్రకారం ఒకటి రెండు సంవత్సరాల్లో కావలసిన సిబ్బందిని వేసి అయినా పట్టణాలలోని పేద ప్రజలకు ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. 1--20 p.m.
అంతేగాకుండా యిక పురపాలక సంఘాల విషయము, తమరు విజయవాడ వెళ్ళివుంటారు, గుంటూరు వెళ్ళివుంటారు. కాకినాడ వెళ్ళివుంటారు. విశాఖపట్టణము ప్రతిరోజు లేక రెండురోజులకొకసారి అయినా ఒక మంత్రి వస్తూవుంటాడు, కార్లలో పోతే స్ప్రింగ్సు టైర్లు పోతాయి, మరి వారు వచ్చినప్పుడు మంచి రోడ్స్ మీద త్రిప్పి విశాఖపట్టణములో రోడ్లుఅన్నీ యిట్లాగే బాగున్నాయని చెబుతున్నా

రేమో, విశాఖపట్టణములో ఒక్కరోడ్డు బాగాలేదు. ప్రతిచోట అడ్డకాలవలు, కారు వెళ్ళితే స్ప్రింగు వూడిపోయే పరిస్థితి వుంది. ఈ పట్టణాలలో పురపాలక సంఘాలను అభివృద్ధి చేయడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వము, కేంద్ర ప్రభుత్వము తగు చర్యలు తీసుకోనట్లయితే అన్యాయము జరుగుతుంది, ఎక్కడ చూచినా దోమలు, పందులు వుంటున్నాయి. దోమ కుట్టువల్ల బోదకాలు వస్తున్నది. మలేరియా జ్వరము వస్తున్నది. ఎక్కడకూడా మలేరియా లేదని మంత్రిగారు మొన్న చెప్పారు. వారు హాస్పిటల్స్‌కు పోతే విషయము తెలుస్తుంది. విశాఖపట్టణములో కింగ్ జార్జి హాస్పిటల్ వుంది, గుంటూరు. విజయవాడ మిగతాచోట్ల హాస్పిటల్స వున్నాయి, వీటిల్లో మందులు వుంటున్నాయా? వచ్చిన మందులు ఎన్ని అమ్ముకుంటున్నారు మీపేరు చెప్పకుండా మీరు ఒకసారి హాస్పిటల్‌కు వెళ్లి చూడండి, డెట్టాల్, ఫినాయిల్ అయినా వున్నాయేమో చూడండి, బయట మార్కెటులో యిష్టము వచ్చినట్లు అమ్ముకుంటున్నారు. హాస్పిటల్స్‌లో చెడువాసన వస్తున్నది. హాస్పిటల్స్‌కు వెళ్లితే ఒక జబ్బు పోయి మరొక జబ్బు వస్తున్నది. వార్డ్సులో మంచినీళ్ళులేక, చెడు వాసన వస్తున్నది. విశాఖపట్టణములో ప్రధానంగా మంచినీటి కొరత వుంది. వార్డ్సును వారమురోజుల కొకసారిఅయినా కడగకపోవడమువల్ల చెడువాసన వుంటున్నది. కావలసిన మందులు లేవు, డబ్బు వుంటే మందులు తెప్పించుకోండి అంటున్నారు, మరి సామాన్యప్రజలసంగతి ఏమిటి? మందులులేక ఎంతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు కొంతమంది చావడంకూడా జరుగుతోంది దీనికితోడు కరంటు షార్టేజి వుంది అంటున్నారు రాత్రిపూట అర్జంటు కేసులు వుంటున్నాయి. స్విచ్ వేసి ఆపరేషన్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తూవుంటే, కరంటు కట్ అవుతోంది. టార్చిలైటు వేసుకొని కింగ్‌జార్జి హాస్పిటల్‌లో ఆపరేషన్స చేసిన ఉదంతాలు వున్నాయి. చనిపోయిన ఘటనలు వున్నాయి. ఆపరేషన్ చేయాలంటే ఒకసారి గ్యాస్ వుండదు. ఆపరేషన్ సామాన్లు గైరాజరు అయిపోతాయి. ఆపరేషన్ ఆగిపోతుంది సూదుల ద్వారా పదిసార్లు ఇంజక్టు చేయవచ్చు, కాని అరిగిపోయిన సూదులకు సానబెట్టి పొడుస్తూవుంటే వాచిపోయి సెప్టిక్ అయి పుండ్లు అవుతున్నాయి, రీ ఆపరేషన్ చేసే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఆరోగ్య ప్రదేశాలు అని చెప్పబడే ఆసుపత్రులు అనారోగ్య కేంద్రాలుగా వుంటున్నాయి. ఆసుపత్రులకొరకు బడ్జెటులో కేటాయించింది చాలా తక్కువ మొత్తము ప్రభుత్వము తిండి పెట్టలేకపోయినా ప్రజలు నాలుగురోజులు బ్రతకడానికి మందులుకూడా యివ్వలేని పరిస్థితిలో వున్నది. పోతే నా నియోజకవర్గం సంగతి కొంత చెప్పాలి 1971 వ సంవత్సరములో తవనిగడ్డ స్కీమును తీసుకున్నారు. అన్ని ఏర్పాట్లు చేశారు. అందులో రాజకీయాలను తెచ్చి పెట్టారు, నేను ప్రతిపక్షములో ఉన్నాను, అధికారపక్షములో వున్నవారు ఆ స్కీమును ముందుకు తీసుకుపోయేబదులు అలాగాకుండా చేయాలని ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, ఎస్.ఇ కి చెప్పి, యిప్పుడు మళ్లీ రీడింగ్సు మొదలుపెట్టారు. ఒక జి.ఓ. పాసుఅయింది, ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేశారు, యీ తవనిగడ్డ స్కీమును ప్రత్యేక కేసుగా తీసుకొని వెంటనే పని ప్రారంభించుమని ప్రభుత్వము చెప్పాలి. ఈరకమైన రాజకీయాలతో మన దేశాన్ని పరిపాలించినట్లయితే దేశము ముందుకు పోదు.

ప్రతిపక్షము అయినా ఏ పక్షము అయినా ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించాలి. వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయకపోతే దేశములో మరొక కల్లోలము బయలుదేరుతుంది. మా జిల్లాకు ప్రభుత్వము యిచ్చే తిండి చాలా తక్కువ. ఉగాది కానుకగా తెలుగు భాషను ప్రవేశపెట్టారు, అలాగే తెలుగు ప్రజలు ఆకలిమంటలకు గురికాకుండా ఉగాదికానుకగా బియ్యం విరివిగా సప్లయిచేసి ప్రజలను ఆదుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ ఎప్రోప్రియేషన్ బిల్లు సందర్భముగా చాలామంది మాట్లాడారు. అయితే బడ్జెటులో ఏ విషయాలు అయితే మాట్లాడారో జనరల్‌గా అదే చెప్పడం జరిగింది. అంతేగాక తమ తమ నియోజక వర్గాలలో వున్న ఇబ్బందులగురించి చెప్పారు. సభ్యులు చెప్పిన సూచనలను స్వీకరించడం జరుగుతోంది. అయితే కేటాయింపులుమాత్రము అన్నీ యీ సంవత్సరం కావాలంటే సాధ్యంగాదు. We must cut the coat according to the cloth. దానిని అనుసరించి మనకువున్న వనరులనుబట్టి ప్రయారిటీస్ ఫిక్సవ్ చేసుకోవలసిన అవసరము వుంది. ఈ సంవత్సరం కాకపోతే వచ్చే సంవత్సరం పెట్టుకోవచ్చు. 1—30 p. m.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ధరల పెరుగుదలవిషయం చెప్పండి.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :— ధరలు మేము పెంచలేదు. ధరలు అదుపులో పెట్టడానికి ప్రయత్నంచేస్తున్నాము. సభ్యులు పాలసి మేటర్సు చెప్పారు. వాటిగురించి చెబుతాను. శ్రీ ఎల్లారెడ్డిగారు వాగ్దానాలు గురించి అవి అమలు చేయాలని చెప్పారు. అవి అమలుచేయడానికే ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. అడ్మినిస్ట్రేషను లా లెవెలునుంచి స్ట్రీమ్ లైనుచేస్తారు. ఉపన్యాసాలు, వాగ్దానాలు అమలుచేయడానికే ప్రయత్నంచేస్తున్నాము. డిఫెక్షన్సు జరుగుతున్నాయి, యీ పార్టి లా అన్ని పార్టిలనుంచి చేర్చుకుంటున్నారంటున్నారు. వారి అభిప్రాయాలు మార్చుకుని మా పార్టి సిద్ధాంతాలను స్వీకరించే వారు ఎవరయినా తప్పకుండా చేర్చుకుంటాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— అలాగయితే మమ్ములను.......

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :— సి. వి. కె. రావుగారు అక్కడ ఉంటేనే బాగుంటుంది. అక్కడుంటేనే వారు బాగా మాట్లాడుతారు. తరువాత కొన్ని సంస్థలు ఖాదిబోర్డు లాంటివి అవసరంలేదన్నారు. అదికాదు. లోపాలు ఏమయినా ఉంటె పరిదిద్దుతాము. తరువాత శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు నాగార్జునసాగరుగురించి చెప్పారు. నేను సమాధానం కూడా చెప్పాను. తరువాత తెలుగు భాషను తాలూకా స్థాయిలో అధికార భాషగా నిర్ణయించారు. ఇబ్బందులున్నాయన్నారు. మొదట్లో కొంత ఇబ్బందిగా ఉండవచ్చు. తెల్లవారేసరికి అన్ని సౌకర్యాలూ రావు. దానికి ప్రభుత్వం ఎక్కువ మొత్తం కేటాయించి తెలుగు టైప్‌రైటర్స్ మొదలయినవి సరఫరా చేస్తే అమలుచేసుకోవచ్చు. బడ్జటులో

కొన్ని సూచనలు చేశారు. సోమశిల ప్రాజెక్టుకు కేటాయింపులేదన్నారు. అయిదవ ప్రణాళికల్లో కేటాయించారు వచ్చే సంవత్సరం కేటాయింపు జరుగుతుంది. రంగదాసుగారు ఆసుపత్రులలో మందులు లేవన్నారు. ఆ విషయం చూస్తాము. లేడిడాక్టర్లను పోస్టుచేయాలన్నారు అది పరిశీలిస్తాము. తహశీలుదారు విషయం వ్రాశారు అది ఎంక్వయిరి చేయిస్తాము. నాగేశ్వరరావుగారు నాగార్జున సాగరు కాలవల విషయం చెప్పారు కేటాయింపులు జరుగుతాయని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత మునిసిపల్ స్కూల్సులో ఉన్న ఇబ్బందులు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నాయి. నీటి కొరత తీర్చడానికి, చౌకడిపోలు హెచ్చుగా తెరవడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము నీటి కొరత తీర్చడానికి రిగ్సు పంపిస్తారు. ఎండా కాలంలో బావులు త్రవ్వడానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతాయి ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయికూడా తీసుకుంటాము. శ్రీ రాములుగారు హరిజనుల హౌస్ సైట్స్ గురించి విషయం చెప్పారు. ఒకటిన్నర కోట్లు రూపాయలు కేటాయించారు పి డబ్ల్యు డి ని స్ట్రీమ్‌లైను చేయాలన్నారు డిపార్టుమెంటుకు వ్రాసి అప్‌టుడేట్ రేట్స్‌కు మార్చాలి రివైజుడు ఫైనాన్సియల్ టార్గెటుకు. ఫిజికల్ టార్గెటుకు సంబంధం వుండాలన్నారు వచ్చే బడ్జెటులో సూచనలు సేకరిస్తారు. చేనేత విషయం కోటయ్యగారు చెప్పారు ఇబ్బందు లుంటె సరిదిద్దుకోవచ్చు. ఈశ్వరీబాయిగారు ప్రథమ మినిస్టరుగారి ప్రోగ్రాము తెలియజేయ లేదన్నారు వారి ప్రోగ్రాము పంపిస్తాము. జూనియర్ కాలేజెస్ విషయం చెప్పారు. ఇప్పుడు బాన్ లిప్ట్ చేశారు ఎగ్జిస్టింగ్ వెకెంటు పోస్టులు భర్తీ చేస్తారు. అప్పుడు జూనియర్ కాలేజి టీచర్సుకు వారి అపాయింటుమెంట్లు దొరుకుతాయి. తరువాత మారేడిపల్లి ఎన్నికను గురించి చెప్పారు. ఎవరయినా అసైన్ చేసుకోవాలి, అసైన్‌మెంటు చేసుకోకుండా ఉండరా. పాలవెల్లిగారు స్టీలు ప్లాంటు విషయం చెప్పారు. స్థల సేకరణకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. పి.వి.కె. రావుగారికి కోపం వచ్చింది వాగ్దానాలు అమలు కావడంలేదన్నారు. వాగ్దానాలు అమలు చేయడానికే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. ఉద్యోగులకు డి. ఎ. 16 కోట్లు రూపాయలు ఇస్తే ఎందుకిచ్చారన్నారు హెచ్. ఆర్, ఎ, సి. సి ఎ ఇవ్వడంలేదన్నారు మన వనరులను బట్టి సహాయం చేస్తున్నాము నేను వారి సమస్యలు పరిశీలిస్తున్నాను నమక రావు గారి కోపం తగ్గించుకుంటాను

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ఐ బి రామకృష్ణారావును, అమోస్‌ను తిరిగి డ్యూటీలో తీసుకోవాలి. అందువలన తమకు ఏమి నష్టము ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ విషయం శ్రీ రాములుగారు చూచుకుంటారు

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—శింగూరు ప్రాజెక్టు విషయం నారాయణ రెడ్డిగారు చెప్పారు. సి. డబ్లు. పి సి. పర్మిషను లేకుండా కర్ణాటక ప్రభుత్వం వారు ప్రాజెక్టు కడుతున్నారనే చెప్పారు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాసి వివరాలు సేకరిస్తాము.

జాగరి విషయం చెప్పారు. యూనిఫారం ప్రొసిజరు ఉండడానికి ఈ నెల 28వ 1-40
తేదీన తెలంగాణా ప్రాంతంలోని ప్రేడర్సును పిలచి ఒక సమావేశం ఏర్పాటు p. m.
చేసాము. అందుచేత ఎనామలీసు ఉంటే సరిదిద్దడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తు న్నాను. తరువాత పబ్లిక్ సెక్టారులో ఉండే అండర్ టేకింగ్సు గురించి చెప్పారు. వీలైనంతవరకు అందులో ఉండే లాసెస్‌ను మినిమైజు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నారు. అది చూడడానికి ప్రత్యేకంగా వేరే సెల్ పెట్టవలసిన అవసరంలేదని అనుకొంటున్నాను ఇప్పుడు ఇండస్ట్రీసు డిపార్టుమెంటువారు, దానికి సంబంధించిన వారు ఈ లాసెస్‌ను మినిమైజు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నారు. అదే విధంగా కోఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీసులో ఉండే లాసెస్‌ను తగ్గించడానికి ప్రయత్నం జరుగుతూనే ఉన్నది. చిత్తూరు రోడ్డు విషయం చెప్పారు. దాని విషయం పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది. సన్యాసిరావుగారు లేబరు మినిమం వేజెస్ గురించి చెప్పారు. వాటిని అమలు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నారు. ఇంప్లిమెంటేషను మెషినరీసు దీనికి ఉన్నాయి లేబర్ గ్రీవెన్సెస్‌ను చూడడానికి ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నారు బోనస్ మొదలైన విషయాలు చూడడం జరుగుతూనే ఉందని మనవి చేస్తున్నాను బంజరు లాండ్సు విషయంలో ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు చర్య తీసుకొంటున్నదని నేను బడ్జెటు సమాధానంలో చెప్పాను హాస్పిటల్సులో మందుల కొరత గురించి వారు చెప్పారు, కొరతను తగ్గించడానికి కొని కేటాయింపులు హెచ్చుగా చేయడం జరిగిందనే విషయం మనవి చేస్తున్నాను. డ్రింకింగు వాటర్ సప్లయి, రూరల్ వాటర్ సప్లయి స్కీములలో తాత్కాలికంగా ఇబ్బంది ఉంటే బోరింగు వగైరా చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉందని మనవి చేస్తూ ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా ప్రార్థిస్తూన్నాను.

శ్రీ కె రంగదాసు:—అధ్యక్షా ఈ పీనల్ ఇంట్రెస్టు గడువు మార్చి 31 వ తేదీకి అయిపోతుంది. నేను జూన్ వరకు పొడిగించమని చెప్పాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—జూన్ వరకు పొడిగించడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తుంది.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—హరిజన హౌసు సైట్సుకు 2 కోట్ల రూపాయలు అలాట్ చేసారు అది ఎల్ ఐ.సికి డైవర్టు చేస్తామని మినిస్టరుగారి స్టేట్‌మెంటు ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—1974-75 కు డైవర్షను ఏమీ లేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎల్ ఐ.సికి డైవర్టు చేసేది వేరే కేటాయించారు. ఇది వేరే కేటాయించారు

శ్రీ బద్దం ఎల్లారెడ్డి :—వృత్తి పనులవారికి సోషల్ వెల్ఫేరు ఫండు క్రింద హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఇచ్చేటటువంటి అప్పులు, గ్రాంట్సు ఉన్నాయి. వాటిని డిస్‌బర్సు చేయడానికి ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి యంత్రాంగం ఏమీ చాలడం లేదు.

వీరికి వచ్చే దానిలో లంచాల క్రింద చాలా పోతున్నది. కాబట్టి పబ్లికు రిప్రజం ఘేటీవ్సను, ఎమ్ ఎల్ ఏలను చేర్చడానికి ఏమైనా చేస్తారా?

Sri N. Ramachandra Reddy :—We will take the suggestion.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—తెలంగాణా హాస్పిటల్సులో ఎవరు చేరినా ఎంత మందు ఖర్చు అయినా ఏవిధమైన ఛార్జి లేదు. కాని ఆంధ్ర హాస్పిటల్సులో 100 రు. లు ఆదాయం ఉండేవారి దగ్గరనుంచి ఛార్జి చేస్తున్నారు. ఈ తారతమ్యం లేకుండా చూడడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

Sri N. Ramachandra Reddy :—We will examine that aspect.

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1974 be taken in to consideration".

The Motion was adopted.

(Pause)

CLAUSES 2, 3, Schedule, Clause 1, Enacting formula and Long Title

Mr. Speaker :—The question is ;

"That Clauses 2, 3, Schedule, 1, Enacting formula and Long Title of the Bill do stand part of the Bill".

The Motion was adopted.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1974 be passed".

Mr. Speaker :—Motion Moved.

(Pause)

The question is :

That the Andhra Pradesh Appropriation (Vote on Account) Bill, 1974 be passed."

The Motion was adopted.

SUPPLEMENTARY ESTIMATES OF EXPENDITURE FOR 1973-74.

Sri N. Ramachandra Reddy :—Sir, I beg to move :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 85, 13, 79. 400 for further expenditure in the year 1973-74 as per the Heads of Demands shown in the Annexure to the notice dated 20th March, 1974."

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

The question is :

"That the Government granted a sum not exceeding Rs. 85, 13, 79, 400 for further expenditure in the year 1973-74 as per the Heads of Demands shown in the Annexur to the notice dated 20th March, 1974."

The Motion was adopted,.

DEMANDS FOR [illegible]

Sri N. Ramachandra [illegible] :- Sir, [illegible]

"That [illegible] 1967-68 [illegible] amounts shown in column [illegible] of the [illegible] dated [illegible] March, 1974 be granted in respect of [illegible] entered in the first and second columns thereof."

Mr. Speaker :- Motion moved.

(Pause)

The question is :

"That the respective sums of excess expenditure for the year 1967-68, not exceeding the amounts shown in column [illegible] of the [illegible] dated 23rd March, 1974 be granted in respect of the [illegible] entered in the first and second columns thereof."

The Motion was adopted.

The House stands adjourned till [illegible]

(The House then adjourned [illegible] eight [illegible] day the 2[illegible]th March, 1974).